

Časopis Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja

Svezak 8

Godina VIII
Svibanj 2006.

www.geocities.com/svezak

Tema broja:
Knjižnice i Europska unija

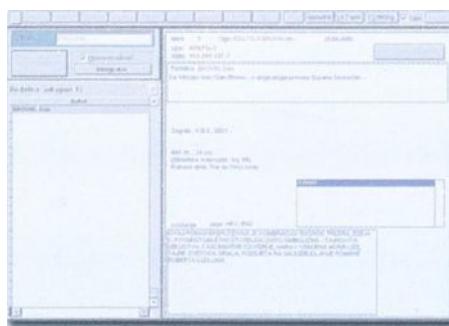
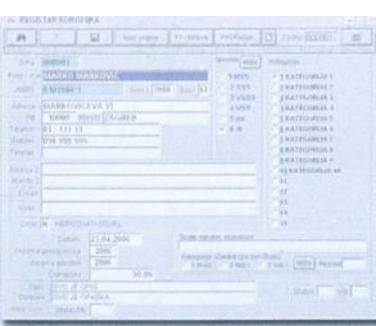
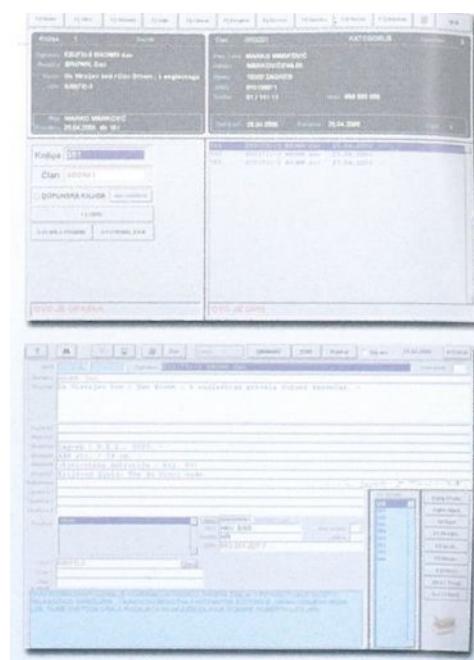
PROGRAMSKI PROIZVOD ZA KNJIŽNIČARSTVO

SVEOBUVATNA PODRŠKA ZA SVE TIPOVE KNJIŽNICA

- KATALOGIZACIJA
- INVENTARIZACIJA
- REVIZIJA
- STATISTIKE
- PODRŠKA ZA BIBLIOBUS
- MULTIMEDIJALNA GRAĐA
- BESPLATNO POVEZIVANJE PUTEM INTERNETA
- REZERVACIJE I PRODUŽIVANJE PUTEM INTERNETA
- BESPLATNO PREUZIMANJE PODATAKA S INTERNETA
- PRILAGOĐENO FAKULTETSKIM I SPECIJALNIM KNJIŽNICAMA
- PRILAGOĐENO ŠKOLSKIM KNJIŽNICAMA
- POSEBNE POGODNOSTI I POPUSTI ZA NARODNE KNJIŽNICE
- NAJVEĆI SKUPNI KATALOG U HRVATSKOJ

Referentna lista na <http://library.foi.hr/metel>

Korisnička podrška na <http://www.point-vz.hr>

NOVO

Metel Net – preuzimanje podataka s Interneta

Trenutno podržani sustavi:

Besplatno za sve METEL Win korisnike

Metel *win* METEL win

NACIONALNA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA
WASHINGTON CONGRESS LIBRARY
BRITISH LIBRARY

Podržani standardi:

UsMarc
UniMarc
ISBD

Mogućnosti programa:

On-line preuzimanje podataka iz navedenih baza
Ispravke i dopune podataka
Ispis naljepnica
Upis i obrada predmetnica
Kontrola signatura
Inventarizacija

Podržano pretvaranje standarda iz jednih u druge

SVEZAK

Časopis Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja

Broj 8 / Godina VIII / Bjelovar, 2006.

www.geocities.com/svezak

SADRŽAJ

UVODNA RIJEĆ

IZ RADA DRUŠTVA.....	4
Godišnja skupština Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja (<i>SUvija Šolc</i>)	4
Novosti na web stranici Društva (<i>Ilija Pejić</i>).....	5
Slikopis s izleta u Međimurje (N<?da <i>Gatalica</i>).....	5

TEMA BROJA: KNJIŽNICE I EU

Knjižnice u komunikacijskoj strategiji Hrvatske i Europske unije (<i>Alemka Belan-Simić</i>).....	7
Program "Informacije o EU u narodnim knjižnicama" (<i>Janeta Baršić-Schneider</i> – razgovor).....	9
Radionice "Informacije o EU u narodnim knjižnicama" u Koprivnici i Bjelovaru (Z-. Renić,Lj- <i>Vugrinec</i>).....	12
CARDS 2002 – projekt "Knjižnična usluga za slike i slabovidne" u Koprivnici (<i>Ljiljana Vugrinec</i>).....	13
EU i mladi (<i>Tatjana Cifrank-Kostelac i Zorka Renić</i>).....	15
Euro info točka – pet godina bjelovarskog iskustva (<i>Zorka Renić</i>).....	16

IZ NARODNIH KNJIŽNICA

Osamostaljivanje knjižnica – važan korak u profiliranju struke (<i>Ilija Pejić</i>).....	17
Osamostaljivanje knjižnice u Grubišnom Polju (<i>Ljuba Lazarac</i>)	18
"Radionica priča" (<i>Vjernika Štivić</i>).....	18
Engleska igraonica (<i>Branka Mikačević</i>).....	19
Sretan Ti rođendan, Tadija! (<i>Jasna Gambiroža</i>).....*	20
Iz Središnje knjižnice za češku nacionalnu manjinu (<i>Panika Stehna</i>).....	21
Bjelovarski bibliobus u "Zatvoru" (<i>Željko Profiaska</i>).....	22
"Povijest piše romane" (<i>Zorka Renić i Tatjana Cifrank Kostelac</i>).....i.....	22
Kreativne radionice na Dječjem odjelu Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica (<i>Ivana Molnar</i>).....	23
Uređenje nove Gradske knjižnice i čitaonice u Virovitici (<i>Ivan Zelenbrz</i>)..... :	24
130 godina đurđevačkog knjižničarstva (<i>Anica Šabarić</i>)	25
Tadija u Đurđevcu (<i>Anica Šabarić</i>).....	26
Galerija Ex Libris u đurđevačkoj Knjižnici (<i>Anica Šabarić</i>).....	27
Dječji odjel Gradske knjižnice Đurđevac (<i>Katarina Pavlović</i>)	27
Prilozi za povijest knjižnice u Čazmi (<i>Vinka jelić</i>).....	29
Razglednice iz Čazme (<i>Vinka jelić</i>).....	30
Prva revizija knjižničnog fonda u Knjižnici Hercegovac (<i>Tifomir Pokopac</i>).....	31
Pučka knjižnica i čitaonica u Daruvaru (<i>Robert Fritz</i>).....	32
Projekt informacijskog opismenjavanja u Knjižnici i čitaonici "Fran Galović" (<i>Danijela Petrić</i>).....	33
160 godina organiziranog čitanja u Koprivnici (<i>Dijana Sabolović-Krajina</i>).....	34
Kakvu knjižnicu Koprivničanci želete ubuduće? (<i>Dijana Sabolović-Krajina</i>)	35
Zanimljivosti iz koprivničke putujuće knjižnice (<i>Mladen Tudić, Ljiljana Vugrinec</i>).....	37
Susreti i radionice u Gradskoj knjižnici "Franjo Marković" Križevci (<i>Mifaela Doskočil, Martina Majdak</i>).....	38
Glas iz virovske Knjižnice (<i>Štefica Trešek</i>).....	40

IZ ŠKOLSKIH KNJIŽNICA

Program za knjižnično poslovanje u školskim knjižnicama Koprivničko-križevačke županije (<i>Ljiljana Vugrinec</i>)....	41
Mjesec hrvatske knjige 2005. u knjižnici Ekonomski i birotehničke škole u Bjelovaru (<i>Alica Baćeković</i>).....	42
Zbivanja u školskoj knjižnici OŠ "Grigor Vitez", Sv. Ivan Žabno (<i>jerko Barišić</i>).....	43
Prodi Zemljom čineći dobro (<i>Ana Mifoković</i>).....	44

Škola u kojoj cvjeta pismenost (<i>Gordana Gazdić-Buhaneč, Luča Matić</i>).....	45
Školska knjižnica u Rovišću - pogled unatrag (<i>Mirjana Milinović</i>).....	46
Školska knjižnica – središte kulturnih zbivanja u školi (<i>Mirjana Milinović</i>).....	47
Mozartov tjedan u III. osnovnoj školi Bjelovar (<i>Iadranka Đoreski</i>).....	49
Tribine učenika u Trgovačkoj školi Bjelovar (<i>Nišolimt Ma rime</i>).....	50

IZ SPECIJALNIH KNJIŽNICA

Razmjena publikacija kao dominantan vid nabave građe u knjižnici Muzeja grada Koprivnice (Božica Anić).....	51
Anketa o knjižnici Visokog gospodarskog učilišta (<i>Sancira Kantar</i>).....	52

STRUČNI SKUPOVI I TEME

"Pismenost bez granica", 14. europska konferencija o čitanju, Zagreb, 2005. (<i>Danijela Petrić</i>).....	54
Predsjednica IFLA-e u Koprivnici (<i>Dijana Sabolović-Krajina</i>).....	54
Međunarodni skup u čast 100-te godišnjice rođenja Eve Verone (<i>Tina Gatalica</i>).....	55
Okrugli stol za osobe s posebnim potrebama, Zagreb, 2005. (<i>Gordana Žulićek</i>).....	56
Seminar "Disleksija oko nas", Koprivnica, 2005. [<i>Gordana Žulićek i Danijela Petrić</i>].....	57
7. okrugli stol o pokretnim knjižnicama, Rijeka, 2005. (<i>Ljiljana Vugrinec</i>).....	57
Izlaganje na posteru: iskustvo (<i>Ilija Pejić</i>).....	59
Pisanje o čitanju (1 van Zelenbrz)	61
2 NAPLE konferencija, Supetar, 2005. (<i>Dijana Sabolović-Krajina</i>)	62

KNJIŽNICE U SVIJETU: DANSKA

Susret s danskim knjižničarstvom (<i>Ljiljana Orlić</i>).....	64
Studijski boravak u Danskoj (<i>Gordana Žulićek</i>).....	65

ZAVIČAJNO NAKLADNIŠTVO

Iz zavičajne zbirke Narodne knjižnice "Petar Preradović" Bjelovar (<i>Tina Gatalica</i>).....	67
izdavaštvo češke nacionalne manjine u 2005. (<i>Fanika Stefma</i>).....	69
Zavičajna zbirka Gradske knjižnice Đurđevac (<i>Vesna Brozović</i>).....	70
Izdavaštvo u Koprivničko-križevačkoj županiji u 2005. (<i>Iosipa Strmečki</i>).....	71
Križevačko nakladništvo u 2005. (<i>Marjana Ianeš-Žulj</i>).....	73

ŠALE MALE

"Tražili ste - niste dobili!" (<i>Dječji odjel Narodne knjižnice "Petar Preradović" Bjelovar</i>).....	75
--	----

STRUČNE VIJESTI

NAGRADE I PRZNANJA.....	77
NAPREDOVANJE U STRUCI.....	78
POZIV ZA PODNOŠENJE PRIJEDLOGA ZA IZBOR NAJKNJIZNIČARA DRUŠTVA.....	79
POZIV ZA SURADNIU U "SVESKU" BR. 9 ZA 2007.....	80

IMPRESSUM

Izдавач:

Društvo knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja,
Trg Eugena Kvaternika 1 1 Bjelovar

Za izdavača:

Ilija Pejić

Uredništvo:

Tatjana Cifrank-Kostelac, Tina Gatalica, Dražen Herman,
Marjana Ianeš-Žulj, Luča Matić, Mirjana Milinović, Ilija
Pejić, Anica Šabarić, Ljiljana Vugrinec

Glavna urednica:

Ljiljana Vugrinec

Lektura:

Mirjana Milinović

Korektura:

Mirjana Milinović
Luča Matić

Ilustracija na naslovnoj stranici:

Branko Šabarić

Priprema i tisk:

"Tiskara Horvat", Bjelovar

Izrada za Internet:

Marijan Gal

Naklada:

500 komada

Tisak 8. broja "Sveska" financijski su pomogli Grad Bjelovar i
Grad Koprivnica te Bjelovarsko-bilogorska i Koprivničko-
križevačka županija.

UVODNA RIJEČ

Godina dana i puno je i malo u ljudskom životu. Čini nam se da brzo proleti vrijeme od broja do broja "Sveska", ali kada se osvrnemo unatrag, zapravo vidimo koliko se puno toga zabilježilo u našim knjižnicama u proteklih dvanaest mjeseci: što smo sve radili, što sve planirali i zacrtali, a što uspjeli ostvariti. Isto tako, odmah ćemo pomisliti i na sve ono što još nismo završili, nego nas tek očekuje i predstavlja nove izazove...

Niti u jedan časopis ne mogu stati svi osjećaji koji prate naš svakodnevni rad – od stalnih borbi i strepnji kako osigurati dovoljno materijalnih sredstava za kvalitetan rad knjižnica, preko stvaralačkog oduševljenja u kreiranju novih usluga i projekata, do osjećaja profesionalnog ponosa i ispunjenosti te čiste, ljudske radosti kad vidimo da smo svojim korisnicima uspjeli u nečemu pomoći, ili smo jednostavno svojim djelovanjem makar malo pridonijeli poboljšanju kvalitete njihovih života.

Ipak, prolistate li ovaj broj "Sveska", i pročitate tek izbor iz svega onog što smo u našim knjižnicama radili proteklih godinu dana, uvjerit ćete se još jednom koliko je važno i vrijedno zabilježiti i tako u vremenu zaustaviti, a za budućnost sačuvati barem djelić naše burne knjižnične svakodnevnice. Tako naš "Svezak" – pored toga što predstavlja važno sredstvo u međusobnom informiranju i educiranju knjižničara – sve više postaje i neka vrsta kronike, zahvaljujući kojoj se već lijepo može pratiti razvoj knjižnica i knjižničarstva u našoj regiji, kao i sve važne teme koje su u globalnom smislu obilježile razvoj knjižnične struke u cjelini, kroz proteklih osam godina.

Dokaz tome je i ovogodišnja tema broja "Knjižnice i EU". U ovo doba ubrzanih priprema za ulazak naše zemlje u Europsku uniju, i naša je profesionalna obveza pratiti trend te se što bolje informirati i obrazovati, kako bismo svoje knjižnice što uspješnije pripremili za djelovanje u novom i drugaćijem okruženju. No, što se knjižnica i knjižničara tiče, "biti u trendu" ne podrazumijeva samo biti u tijeku svih promjena vezanih uz EU, već ići i korak dalje, u mnogim slučajevima preuzeti vodstvo u svojoj sredini, odnosno obavezu informiranja i poučavanja knjižničnih korisnika o svemu što nam EU donosi, u skladu s misijom svake pojedine knjižnice i potrebama njezinih specifičnih korisnika.

Kao i svako uključivanje u rad i aktivnosti stručnoga Društva, sudjelovanje u pisanju tekstova za stručni časopis, bez svake sumnje, zahtijeva dodatni profesionalni angažman svakog autora, no vjerujemo kako svi redoviti suradnici "Sveska", kao i oni koji se ove godine sa svojim prilozima po prvi put pojavljuju u listu, smatraju taj angažman opravdanim i potrebnim – jer ih čini sudionicima u uspješnom zajedničkom projektu nesumnjive stručne vrijednosti.

Uredništvo izuzetno cijeni doprinos i trud svakog pojedinog suradnika "Sveska" te ovom prilikom upućuje iskrenu zahvalu svima koji su na bilo koji način pridonijeli stvaranju 8. broja lista i svojim stvaralačkim doprinosom učinili naš i Vaš list još sadržajnjim i još ljepšim.

Uživajte u listanju, gledanju, čitanju i – pišite i Vi za "Svezak"!

S poštovanjem,

Vaše Uredništvo

GODIŠNJA SKUPŠTINA DRUŠTVA KNJIŽNIČARA BILOGORE, PODRAVINE I KALNIČKOG PRIGORJA

Piše: *S Uvija Šolc*

U Pitomači je 20. svibnja 2005. održana 23. godišnja skupština Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja. Budući da je Pučka knjižnica i čitaonica u Pitomači otvorila svoja vrata korisnicima u preuređenom i proširenom prostoru u Mjesecu hrvatske knjige 2003., kolege knjižničari našeg Društva imali su priliku vidjeti novu knjižnicu.

Skupštinu su pozdravili Slavica Vitković, voditeljica Pučke knjižnice i čitaonice u Pitomači, Zdravko Dijaković, načelnik Općine Pitomača i Ilij Pejić, predsjednik našeg Društva. Na Skupštini je bilo nazočno osamdeset knjižničara iz narodnih i školskih knjižnica.

"Vidjele ste, sidoh odozgora. . - detalj iz okupljanja u Knjižnici

U stručnome dijelu Skupštine, mr. Tinka Katić svojim je izlaganjem obrazložila što, zašto i kako pristupiti projektima digitalizacije. Time nam je dala konkretne odgovore na upite o digitalizaciji građe, koja je u nekim knjižnicama našeg Društva već prisutna no neke tek čeka taj zadatak. Marjana Janeš-Žulj, ravnateljica Gradske knjižnice "Franjo Marković" iz

Radni dio - pozdrav domaćina i organizatora

Križevaca, održala je predavanje "Digitalizacija rukopisne knjige iz 1443 ", te promociju građe na CD ROM-u. Tatjana Cifrank-Kostelac i Zorka Renić, iz Narodne knjižnice "Petar Preradović" iz Bjelovara, predstavile su nam svoj nagrađeni projekt "Preradović na internetu" i održale promociju CD ROM-a.

Sudionici Skupštine, 1. dio...

Kristian Ujlaki, knjižničar iz Gradske knjižnice "Fran Galović" iz Križevaca izložio nam je finski knjižnični sustav koji je upoznao za petodnevног boravka u toj zemlji, dok je troje mladih knjižničara Koprivničko-križevačke županije Suzana Knežević, Danijela Petrić i Mario Zovko, izvjestilo o svom studijskom posjetu nizozemskim narodnim knjižnicama. Ljiljana Vugrinec, glavna urednica našeg časopisa, predstavila je 7. broj Sveska koji je ove godine još bogatiji člancima i prilozima o događanjima sa cijelog područja našeg Društva, a izlaganjima na deset postera kolege i kolegice priveli su kraju stručni dio Skupštine.

...i 2. dio

Narančasto-crna kombinacija – apsolutni modni kit Skupštine

Radni dio započeo je izvješćima o radu Društva u proteklom razdoblju, a potom su dodijeljena Priznanja Društva za iznimani doprinos u radu. Priznanja su primili Matija Sekulić iz Narodne knjižnice u Garešnici, Ivan Zelenbrz, ravnatelj Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica i Vladimir Brabec iz Osnovne škole u Suhopolju.

Nakon radnog dijela, slijedio je ručak i druženje na obiteljskom imanju "Zlatni klas", nedaleko Pitomače.

NOVOSTI NA WEB STRANICI DRUŠTVA

Piše: Ilija Pejić

Tijekom siječnja 2006. stranica Društva knjižničara Bilogore, Podравine i Kalničkog Prigorja www.geocities.com/svezak preuređena je i novim podacima osvježena. Što je novo na našoj stranici? Puno toga. Novi je Plan i program rada, Izvješće o radu, prikaz Skupštine Društva u Pitomači, izlet u Međimurje, radionice "Informacije o Europskoj uniji u narodnim knjižnicama" u Koprivnici 22. 2. 2006. i u Bjelovaru 8. 3. 2006., linkovi na HKD, NSK i neke veće knjižnice (Varaždin, Osijek, Bjelovar, Koprivnica, Virovitica, Đurđevac, Križevci...), životopisi nagrađenih članova (M. Sekulić, V. Brabec, I. Zelenbrz), sastanci Glavnog odbora... Sve je popraćeno fotografijama te je stranica zanimljiva i pregledna.

Odsada stranica će biti ažurirana tri do četiri puta godišnje, a za njezino održavanje zaduženi su: Lj. Vugrinec, I. Pejić i M. Gal.

Sastanak Glavnog odbora Društva u Koprivnici, 13. veljače 2006.

SLIKOPIS S IZLETA U MEĐIMURJE

Prilog pripremila: Neda Catalica

Članovi našega Društva posjetili su 23. rujna 2005. godine Međimurje. Bio je to stručni izlet u okviru kojega smo obišli grad Čakovec, Knjižnicu "Nikola Zrinski", Muzej Međimurja, pokoji vinski podrum i

toplice Sv. Martin na Muri. Na izletu su bila 44 člana Društva. (Fotografije: Neda Catalica, Ilija Pejić, Ljiljana Vugrinec)

Gostoljubiv doček kolega knjižničara

U čakovečkoj knjižnici – razmjena dobara!

Pred vratima povijesti...

"Ma, je li to varka, ili smo si zbilja baš slični...?!"

Naše odredište na vinskoj cesti: dvorac "Terbolz", Železna Gora

U vinskom podrumu – dobra vina krijepe tijelo i razgaljuju dušu

U toplicama Sv. Martin – ali na suhom!

Na povratku kući – Snježana, Vinka, Zorka i Tina u prizoru iz "Sirovih strasti" (... jer kockar se krije i čuči u svakom od nas, i čeka pravi čas!)

KNJIŽNICE U KOMUNIKACIJSKOJ STRATEGIJI HRVATSKE I EUROPSKE UNIJE

Piše: Alemka Belan-Simić

U mnogim dokumentima koji se bave općim pravom na slobodan pristup informacijama, od Opće deklaracije UN-a o ljudskim pravima, Europske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama do odredbi ustava pojedinih zemalja, različitih zakona, pravilnika i standarda koje se odnose na to pitanje, naglašena je važna uloga knjižnica u osiguravanju dostupnosti informacija. Usvajanjem Izjave o slobodnom pristupu informacijama 2000. godine, Hrvatsko knjižničarsko društvo i njegovi članovi, preuzeli su odgovornost za zastupanje korisnika knjižnica pred osnivačima i financijerima, te za promicanje knjižnica kao institucija otvorenih za sve građane. HKD je svoje zalaganje za slobodan pristup informacijama potvrdio i 2003. godine, kada se kao član koalicije Javnost ima pravo znati pridružio naporima za donošenje Zakona o pravu na pristup informacijama, a nastavlja ga i dalje provodeći brojne projekte i programe.

U partnerstvu s regionalnim društvima, među kojima je i Društvo knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja, koje ovaj broj svog glasila posvećuje temi europskih integracija, provodi trogodišnji projekt Informacije o Europskoj uniji u narodnim knjižnicama. Svrha je projekta upoznavanje što većeg broja knjižničara s najvažnijim izvorima informacija o EU, a javnost s ulogom knjižnica u razvoju europskog društva znanja.

U Europi su knjižnice najkorištenija mjesto javnog pristupa Internetu, a širenjem informacijske tehnologije, uvođenjem e-vlade, pokazala se potreba ne samo za distribuiranjem informacija, nego i za uspostavom komunikacije s građanima, za organiziranjem rasprava i otvaranjem foruma.

"Komunikacija je neophodna za zdravu demokraciju. To je dvosmjerna ulica. Demokracija može cvjetati jedino ako građani znaju što se događa i ako u potpunosti u tome mogu sudjelovati", ističe se u Bijeloj knjizi komunikacijske

politike koju je Europska komisija, jedna od tri političke institucije EU koje sudjeluju u političkom procesu donošenja odluka na europskoj razini, predstavila 1. veljače 2006. godine u Bruxellesu. Cilj je Bijele knjige pozvati sve sudionike, institucije i tijela EU, nacionalne, regionalne i lokalne vlasti zemalja članica, političke stranke i civilno društvo, da pridonesu promicanju bolje suradnje i uspostavi dijaloga kako bi se smanjilo nerazumijevanje između građana i vlasti.

Europska Komisija se zalaže za distribuiranje informacija kroz službe i usluge za građane i ističe da građani svih dobnih skupina imaju pravo na informacije o EU i njenim konkretnim projektima, da imaju pravo na izražavanje mišljenja i pravo da se to njihovo mišljenje čuje. U Bijeloj knjizi se, kao zajednički principi komunikacijske politike, navode: pravo na informacije i sloboda izražavanja, inkluzija, raznolikost i sudjelovanje građana, a kako bi se građani osposobili, naglasak je na unapređenju doživotnog obrazovanja, međusobnom povezivanju građana te uspostavi veza između građana i javnih institucija.

Važno mjesto u tako postavljenoj komunikacijskoj politici zauzimaju knjižnice. Među preporukama o najboljim načinima obuhvata građana, odmah iza razvoja zajedničkih obrazovnih "alata", za koji drže da su u nadležnosti nacionalnih i regionalnih vlasti, navodi se transformacija knjižnica u digitalno povezane europske knjižnice, koje će biti informacijski centri i središta učenja i u kojima će svi građani imati besplatan pristup informacijskoj tehnologiji i relevantnim informacijama.

A kakva je uloga namijenjena hrvatskim knjižnicama i knjižničarima u približavanju EU? U prvoj Komunikacijskoj strategiji za informiranje hrvatske javnosti o približavanju Republike Hrvatske europskim integracijama, koju je Vlada usvojila 18. listopada 2001. godine, knjižnice se smatraju važnom karikom u lancu širenja informacija. Među pokretače i oblikovatelje javnog mnjenja uvršteni su "zaposleni u Nacionalnoj i sveučilišnim knjižnicama, te u matičnim i stručnim knjižnicama", a u pojašnjenu se navodi: "Knjižničari su posebno zanimljiva ciljna skupina, jer su knjižnice jedno od važnih mesta širenja informacija stručnjacima i široj javnosti. One će također poslužiti kao jedno od mesta uspostave EU-info točaka."

U drugoj Komunikacijskoj strategiji za informiranje hrvatske javnosti o približavanju Republike Hrvatske europskim integracijama koji je Hrvatski sabor donio 27. siječnja 2006. godine, knjižnice su svrstane u najvažnije partnere Vlade u komunikaciji s građanima. U novoj je Komunikacijskoj strategiji Vlada prepoznala knjižnice, i to sve, a ne samo matične i stručne, kao ustanove koje svojim djelovanjem utječu na stvaranje javnog mnjenja te "djeluju kao prenositelji (multiplikatori) informacija". Vlada se obvezala na ulaganje napora i sredstava kako bi partneri potaknula na djelovanje.

Proširenje suradnje među knjižnicama, u službi građana Hrvatske i Europe, zahtijeva razvoj standarda, jačanje kompatibilnosti i umrežavanje u cilju bolje povezanosti i razmjene znanja i usluga. Nacionalna i sveučilišna knjižnica je 22. veljače 2006. predstavila svoje nove mrežne stranice na kojima je i ulaz na Portal Europske knjižnice, a programskim paketom Voyager osigurano je povezivanje svih knjižnica u sustavu znanosti i visokog obrazovanja u jedinstvenu mrežu.

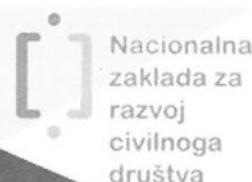
Međutim, iako su još kroz Oeiraški manifest Plana PULMAN za e-Europu iz 2003. godine donositelji odluka na državnoj i lokalnoj razini bili

pozvani razviti znanja i postaviti infrastrukturu jedinstvene europske mreže narodnih knjižnica, takva mreža nije uspostavljena ni na razini županija, a onda ni Hrvatske. Stanje je još alarmantnije ako se zna da brojne knjižnice nemaju ni priključak na internet.

Struka je ponudila Nacrt Strategije razvoja narodnih knjižnica koji predviđa izgradnju jedinstvene mreže, Hrvatsko knjižnično vijeće je Nacrt podržalo, pa vjerujemo da će i Ministarstvo kulture, odnosno Vlada prepoznati važnost knjižnica u priključenju EU i ponuditi rješenje za uspostavu jedinstvene hrvatske mreže narodnih knjižnica, kao prepostavke za povezivanje u jedinstvenu europsku mrežu narodnih knjižnica, iako Vlada smatra da su glavni partneri u informativnoj kampanji uoči referendumu za pristupanje EU elektronički i tiskani mediji, ne smije se zaboraviti na važnu ulogu knjižnica i veliki broj njihovih sadašnjih i potencijalnih korisnika.

I u europskoj i u hrvatskoj strategiji nevladine udruge čine važnu kariku u raspravi o EU. Njihova je uloga u jačanju standarda i promicanju zajedničkih projekata od javnog interesa. Tu je zadaću prepoznalo Hrvatsko knjižničarsko društvo, kao i regionalna knjižničarska društva, prijavljujući i provodeći brojne projekte i programe. Ako se osvrnemo na dosadašnje rezultate zajedničkog projekta te planirane aktivnosti, o kojima će sigurno nešto više u ovom broju "Sveska" reći voditeljica projekta mr. sc. Žaneta Baršić-Schneider, mislim da možemo biti zadovoljni. Projekt, koji financira Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, omogućio je da se knjižničari, tijela vlasti i mediji upoznaju s aktivnom ulogom knjižnica u procesima europskih integracija, da se upozori na važnost informatizacije svake, pa i najmanje općinske knjižnice te da se upozna dobro razvijena jedinstvena mreža narodnih knjižnica udruge partnera – Nizozemske. Planirani razvoj aktivnih mrežnih stranica regionalnih društava s poveznicama na stranice projekta na mrežnim stranicama HKD-a, otvara mogućnost daljnje suradnje i bolje komunikacije s članovima, ali i svim zainteresiranim građanima.

Projekt Informacije o Europskoj uniji u narodnim knjižnicama još je jedan dokaz da znamo i možemo zajednički uspješno raditi na povezivanju knjižnica u jedinstveni sustav koji će pomoći građanima Hrvatske u uspješnom uključivanju u europsko društvo znanja.

Mr.

Kako bismo saznali više o Programu **Informacije o EU u narodnim knjižnicama** kojeg već više od godine dana provodi HKD, zamolili smo za razgovor njegovu voditeljicu, **mr. sc. Žanetu Baršić-Sefineider**, koja nam je ljubazno pristala odgovoriti na postavljena pitanja.

* Gospođo Schneider, možete li čitateljima "Sveska" pojasniti tko su inicijatori Programa "Informacije o EU u narodnim knjižnicama" i zašto je ovaj Program uopće pokrenut?

Vrlo rado ću Vam odgovoriti. Program "Informacije o EU u narodnim knjižnicama" pokrenut je na inicijativu Hrvatskoga knjižničarskog društva, uz finansijsku potporu Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva. Udruga-nositeljica Programa je Hrvatsko knjižničarsko društvo, a udruge-partneri su: Društvo knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja, Društvo bibliotekara Istre, Društvo knjižničara u Splitu, Društvo knjižničara Zadar, Knjižničarsko društvo Dubrovnik, Knjižničarsko društvo Krapinsko-zagorske županije, Knjižničarsko društvo Rijeka, Knjižničarsko društva Sisačko-moslavačke županije, Knjižničarsko društvo Varaždinske županije, Zagrebačko knjižničarsko društvo i Nizozemsko udruženje narodnih knjižnica (NPLA).

Program je zamišljen i pokrenut, u prvom redu, kako bi se njime pridonijelo osposobljavanju djelatnika lokalnih knjižnica za pronalaženje, korištenje i daljnje širenje informacija o Europskoj uniji. Na taj način osiguralo bi se u knjižnicama kompetentno odgovaranje na upite lokalne zajednice vezane uz različita pitanja o poslovima tijela javne vlasti Republike Hrvatske, na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini i europskih integracijskih procesa. Praksa pokazuje kako je takvih pitanja sve više.

Kroz Program, financijeri na državnoj i lokalnoj razini upozoravali bi se na potrebu da narodne knjižnice postanu mjesta javnog pristupa umreženim informacijama za sve građane. Ovim Programom, nadalje, prije svega se nastoji omogućiti daljnje širenje i korištenje znanja i vještina usvojenih tijekom pohađanja predavanja i radionica, dok bi pitanja upućena od strane korisnika koja knjižničari ne bi znali

sami riješiti mogli uputiti na segment raspravišta (forum) HKD-a koje je zamišljeno i kao pomoć pri pronalaženju ili korištenju specifičnog izvora informacija vezanog uz glavnu temu Programa.

* Kako vidimo, projekt je zamišljen vrlo slojevito. Možete li izdvojiti nekoliko njegovih glavnih ciljeva?

Osnovni ciljevi projekta su, kako je navedeno i u Programu:

- proširiti znanje knjižničara iz narodnih knjižnica, kao "prvih linija" kulturnog i demokratskog razvoja društva, o Europskoj uniji i njezinim informacijskim izvorima,

- pružiti obrazovanje koje promiče intelektualnu inicijativu i visoke knjižničarske standarde te priprema korisnike narodnih knjižnica za život i rad u zajednici prema europskim standardima,

- doprinijeti razvoju narodnih knjižnica kao informacijskih centara gdje se lokalnoj zajednici pruža obrazovanje o europskim informacijama i konkretnе informacije o Europskoj uniji iz područja od interesa za pojedine regije Republike Hrvatske,

- poticati putem mreže narodnih knjižnica kulturu inspiracije, inovacije i hrabrost da se radi na promjenama u smjeru partnerskog života u europskoj, multikulturalnoj obitelji.

Dodatno je potrebno reći, kako je znanje koje se dobiva o Europskoj uniji i radu tijela javne vlasti Republike Hrvatske, a vezano uz proces pristupanja Europskoj uniji, važno i iz razloga koji je knjižničarima dobro poznat, jer čini bit našeg zanimanja. Naime, dobrim znanjem o bilo kojoj temi od interesa za pojedinca i zajednicu demistificira se bilo koja situacija. Znanje omogućuje donošenje odluka. U tom smislu i ovaj Program je važan jer se putem njega obrazuju građani koji će donositi odluke o pristupanju Europskoj uniji. Te odluke mogu biti različite, ovisno o političkim uvjerenjima građana. Ono što je dužnost nas knjižničara je da građanima stavimo na raspolaganje sve dostupne podatke na osnovu kojih mogu, ukoliko žele, donositi svoje odluke.

*** Koje su aktivnosti predviđene u projektu kako bi se ostvarili navedeni ciljevi?**

Program se provodi putem tematskih predavanja i radionica, a posebno važan segment čini mrežna stranica Programa. Za evaluaciju se koristiti metoda anketnog ispitivanja. Rezultati evaluacije su javno dostupni na mrežnim stranicama Programa. U svakoj županiji za predstavnike lokalne uprave i knjižničare organizira se uvodno predavanje i radionica, koje podrazumijevaju uporabu osobnih računala. Pristup pojedinim stranicama polaznicima je olakšan korištenjem portala na mrežnim stranicama Programa te unaprijed pripremljenih dokumenata u html formatu s pohranjenim vezama na vanjske izvore u strukturiranom prikazu. Za lakše praćenje radionica pripremljeni su tiskani materijali.

Za nastavak suradnje nakon radionica organizirano je raspravište na mrežnim stranicama Društva.

*** Čuli smo već da Program provodi HKD, u partnerstvu s regionalnim društvima knjižničara te Nizozemskim udruženjem narodnih knjižnica, ali bilo bi zanimljivo saznati i tko su pojedinci zaduženi za provedbu planiranih aktivnosti?**

U provedbi Programa sudjeluju stručnjaci iz zemlje i inozemstva, a to su: mr. sc. Žaneta Baršić-Schneider (Hrvatska informacijsko dokumentacijska referalna agencija), mr.sc. Aleksandra Čar (EU Information Centre), prof.dr.se. Aleksandra Horvat (Filozofski fakultet u Zagrebu, Odsjek za informacijske znanosti, Katedra za bibliotekarstvo), dr.se. Marian Koren (Nizozemsko udruženje narodnih knjižnica, Haag, Odjel za istraživanje i međunarodne poslove), dr.se. Silva Novljan (Narodna i univerzitetna knjižnica u Ljubljani, Razvojna služba), Blaženka Peradenić-Kotur (Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zbirka službenih publikacija), Boris Badurina (Filozofski fakultet u Osijeku, Odsjek za knjižničarstvo), Alemka Belan-Simić (Knjižnice grada Zagreba, Matična služba), Snježana Ramljak (Hrvatski sabor, Knjižnica), mr.sc. Ivanka Stričević (Knjižnica Medveščak, Zagreb, ujedno

predsjednica IFLA-ine sekcije za dječje knjižnice), dr.sc.Vesna Turčin (knjižničarska savjetnica u mirovini), doc.dr.sc. Daniela Živković (Filozofski fakultet u Zagrebu, Odsjek za informacijske znanosti, Katedra za bibliotekarstvo), uz podršku predstavnika regionalnih knjižničarskih udruga, te Nizozemske udruge – partnera u programu.

*** S obzirom da je projekt započeo 2005. godine, možete li nam ukratko opisati do sada ostvarene rezultate?**

Točno, Program je započeo s provedbom 2005. godine i trajat će do kraja 2006. godine sigurno, a nadamo se i 2007. godine kada bi programom trebala biti obuhvaćena regionalna društva koja se nisu javila kod inicijalne prijave Programa.

Na samom početku provođenja Programa, održan je inicijalni skup za voditelje 18 matičnih službi županijskih narodnih knjižnica (Zagreb, 25. veljače 2005.) te radionica o izvorima o Europskoj uniji na Internetu u Zagrebu (26. veljače 2005.). Potom je započela realizacija regionalnih radionica: u Dubrovniku (9. svibnja 2005. na "Dan Europe"); u Zadru (2. lipnja 2005.) te zbog posebnog interesa, tribina u Zagrebu (28. travnja 2005.); zatim, u Rijeci (22. rujna 2005); u Puli (23. rujna 2005.) i u Splitu (3. i 4. listopada 2005.) za knjižničare iz školskih, visokoškolskih i specijalnih knjižnica.

U 2006. godini održane su, kao što znate, radionice u Koprivnici i Bjelovaru. Svi seminari i radionice popraćeni su evaluacijom, vijestima u glasilu Hrvatskog knjižničarskog društva Novosti HKD-a i na mrežnim stranicama HKD-a.

Prema evaluacijskim upitnicima koje su ispunjavali polaznici radionica, radionice i mrežne stranice Programa su izvrsno ocijenjene. Polaznici radionica smatraju vrlo korisnim sve stručne informacije o EU, posebno one na hrvatskom jeziku, informacije o savjetima za EU na razini županija te informacije o pravu na besplatni primjerak službenih publikacija na regionalnoj i lokalnoj razini.

Nadalje, u suradnji s Nizozemskim udruženjem narodnih knjižnica – udrugom partnerom u Programu, od 28. veljače do 6. ožujka 2005., šest predstavnika knjižničarskih društava bilo je na studijskom boravku u nizozemskim narodnim knjižnicama, vezano uz organizaciju EU info-točaka i nizozemska iskustva u tom području. O studijskom boravku u Nizozemskoj, predsjednica HKD-a, Alemka Belan-Simić, održala je predavanja i prezentaciju knjižničarima iz narodnih knjižnica Grada Zagreba i Zagrebačke županije u sklopu programa Informativna srijeda 24. travnja 2005. u Gradskoj knjižnici u Zagrebu, te u sklopu radionice u Dubrovniku 9.svibnja 2005.

Osmišljene su i izrađene mrežne stranice projekta <http://www.hkdrustvo.hr/euinfo>. Nalaze se na naslovnoj stranici mrežne stranice Hrvatskoga knjižničarskog društva <http://www.hkdrustvo.hr>. Stranice su – uz radionice – osnovni izvor podataka o informacijama o EU za knjižničare u narodnim knjižnicama na

hrvatskom jeziku. Mrežne stranice programa se redovito nadopunjaju, a izrađena je i mrežna stranica Programa na engleskom jeziku zbog bolje komunikacije s udrugom partnerom iz Nizozemske. Mediji Slobodna Dalmacija, Zadarski list, Narodni list te mrežne stranice South East Europe Radio Network <http://www.seenewsexchange.net/loginl.jsp> objavili su vijesti, osvrte i intervjuve vezane uz Program.

U skladu s Nacrtom strategije za razvoj narodnih knjižnica koji uključuje funkciju knjižnica kao mjesta izvora informacija za građanske inicijative, razdijeljeni su leci s odredbama o pravu na obvezni primjerak službenih publikacija matičnih županijskih knjižnica koje propisuje Zakon o knjižnicama te leci s informacijama o Zakonu o pravu na pristup informacijama.

*** Na kraju, kakvi su planovi za daljnje provođenje Programa? Postoje li možda već neke ideje i za budućnost, nakon što Program u ovom obliku završi?**

Tijekom 2006. godine održat će se još radionice za predstavnike narodnih knjižnica s područja Krapinsko-zagorske županije (u Krapini); Sisačko-moslavačke županije (dvije radionice u Sisku); Varaždinske i Međimurske županije (u Varaždinu) te Zagrebačke županije (u Zagrebu) i Grada Zagreba (dvije radionice u Zagrebu). Na radionicama se predviđa sudjelovanje oko 110 knjižničara.

Iskustvom dobivenim u prvoj godini provedbe Programa i uz korisne sugestije Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva težište će se staviti na podržavanje promotivne i izdavačke djelatnosti

(uključujući i izradu mrežnih stranica) regionalnih društava s ciljem informiranja korisnika narodnih knjižnica o Europskoj uniji. Planira se nastavak ažuriranja i dopunjavanja mrežnih stranica Programa (<http://www.hkdrustvo.hr/euinfo>) na hrvatskom i engleskom jeziku i naravno, radionice i mrežne stranice i dalje će biti popraćene evaluacijom sudionika radionica.

Sudionicima će biti podijeljeni radni materijali – publikacije, brošure i plakati u izdanju raznih ustanova. O događanjima će se obavještavati lokalna uprava i mediji. Četiri predstavnika udruge-partnera, u proljeće 2006. godine (svibanj), sudjelovat će u edukaciji i obilasku nizozemskih narodnih knjižnica, a isto toliko predstavnika udruge-partnera iz Nizozemske posjetit će knjižnice u Hrvatskoj.

S obzirom na iskazani interes sudionika radionica, dogovorena je posebna razrada pojedinih tema, posebno onih vezanih uz prepristupne fondove 1 prijavljivanje projekata. Zbog toga planiramo održavanje dvodnevne radionice za koordinatorе Programa u Zagrebu u drugoj polovici lipnja upravo na ovu temu. O samim prepristupnim fondovima ubuduće će također biti više riječi na radionicama, premda su dobro pokriveni i informacijama na mrežnim stranicama Programa. Radionice su pokazale da je bez obzira na materijal koji je dohvatan na mnogobrojnim mrežnim stranicama, za konkretno rješavanje pravih pitanja koja brinu određenu knjižničarsku zajednicu, najvažniji upravo osobni kontakt i interakcija kakvu pružaju cijelodnevne radionice i druženja koja uglavnom slijede poslije održavanja radionica.

Kao odgovor na Vaše zadje pitanje, željela bih naglasiti kako smatram iznimno važnim kontinuirano raditi na temama iz ovog programa i po njegovom završetku. Razni oblici daljnje suradnje regionalnih društava su mogući i poželjni. O tome se stalno raspravlja s predstvincima regionalnih društava i poboljšava izvođenje Programa. Koliko i što će se raditi po isteku programa, najviše ovisi o samim regionalnim društvima. Neka društva su već od samog početka pokazala veliki interes. Mnogo toga ovisi, naravno, i o ulozi kojeg same knjižnice već sada imaju u svojim zajednicama. Neke su profilirane gotovo isključivo kao kulturni i obrazovni centri, dok se neke, istina rijetke, već profiliraju i u informacijske centre općeg tipa za potrebe svih građana. Takav put razvoja narodnih knjižnica je već uobičajen u zemljama razvijenih demokracija.

Ono što bih još voljela reći za sam kraj, jest da sam i ja osobno, kao i cijeli tim koji radi na provedbi Programa, zahvalna svim kolegama iz regionalnih društava, od organizatora do polaznika radionica, na više nego živom sudjelovanju, a posebno na pitanjima i sugestijama na kojima uvijek i ponovo učimo ispočetka što je od postojećeg znanja stvarno korisno i potrebno, a o čemu trebamo i sami naučiti više.

RADIONICE "INFORMACIJE O EUROPSKOJ UNIJI U NARODNIM KNJIŽNICAMA" U KOPRIVNIČKO- KRIŽEVAČKOJ I BJELOVARSKO-BILOGORSKOJ ŽUPANIJI

Pišu: Zorka Renić, Ljiljana Vugrinec

U okviru projekta Hrvatskog knjižničarskog društva "Informacije o Europskoj uniji u narodnim knjižnicama", održane su i dvije radionice na području našeg Društva knjižničara.

Koprivnička Knjižnica i čitaonica "Fran Galović" bila je domaćin radionice održane 22. veljače 2006. Sudjelovalo je desetak polaznika iz narodnih i školskih knjižnica Koprivničko-križevačke županije, te predstavnici Grada i Županije.

Zajednička fotografija predavačica i sudionika radionice u Koprivnici

Neke od tema koje su obradile tri prezentatorice - mr. sc. Žaneta Baršić-Schneider, voditeljica Odjela službene dokumentacije RH HIDRA-e, Blaženka Peradenić-Kotur, voditeljica Zbirke službenih publikacija Nacionalne i sveučilišne knjižnice, i mr. sc. Ivanka Stričević, voditeljica Dječjeg odjela Knjižnice Medveščak u Zagrebu, bile su: Dostupnost službenih publikacija i dokumenata tijela javne vlasti; Europska unija u Hrvatskoj; Informacijska politika i informacijske mreže EU; Službene publikacije EU: Kako pratiti vijesti i aktualna događanja u EU, Europska unija i prava djeteta u kontekstu narodnih knjižnica i knjižničnih usluga za djecu i mladež.

Prema ocjeni sudionika, radionica je bila vrlo korisna i informativna jer se u gradskim, ali i školskim knjižnicama primjeće sve veći broj upita korisnika vezanih za teme pridruživanja Hrvatske Europskoj uniji. S koliko su zanimanja polaznici pratili sva izlaganja, govore njihovi brojni prijedlozi tema o kojima bi željeli još više saznati. Istaknimo samo neke: zaposlenje u EU, volonterski rad i/ili školovanje u zemljama EU, obrazovanje i znanost općenito u EU, financiranje projekata (prepristupni fondovi i sl.), metodički pristup približavanja teme euro-integracija učenicima OŠ, poljoprivreda i regionalni razvoj u odnosu na standarde EU itd.

Za radionicu koja je 8. ožujka 2006. održana u Narodnoj knjižnici "Petar Preradović" u Bjelovaru, dogovore i pripremu u ime regionalnog Društva obavio je predsjednik Društva, prof. Ilija Pejić. U radionici je sudjelovalo jedanaest osoba, a za sve polaznike Nedra Gatalica izradila je CD- ROM s prezentacijama i fotografijama.

Mr. sc. Žaneta Baršić-Schneider predstavila je projekt te u svom izlaganju stavila naglasak na službe-

Rudiomca u bjelovarskoj gradskoj Knjižnici

ne publikacije državnih tijela, tijela državne uprave i tijela lokalne uprave i samouprave koje su prijeko potreban izvor informacija svakom građaninu u svakodnevnom životu i radu te stoga moraju biti sastavnim dijelom fonda narodnih knjižnica.

Blaženka Peradenić-Kotur donijela je kratak pregled razvoja EU, potom ukazala na značaj Europskog ustava, pobrojala najvažnije razvojne ciljeve EU-a, učinke proširenja EU-a i, na kraju, naznačila odnose EU i Hrvatske. Osim toga, predstavila je mrežne izvore koji se odnose na informacije o Europskoj uniji, a posebno stranicu <http://www.entereurope.hr/>.

Doc.dr.sc. Daniela Živković (Filozofski fakultet u Zagrebu, Odsjek za informacijske znanosti, Katedra za bibliotekarstvo) u svom je izlaganju Elektroničko nakladništvo i EU definirala osnovne karakteristike elektroničkih publikacija i elektroničkog nakladništva. Najavila je plan Europske komisije da se u sljedećih pet godina ustanovi Europska digitalna knjižnica koja bi sadržavala gotovo šest milijuna knjiga, dokumenata i drugih kulturnih djela kojima bi pristup bio omogućen putem interneta.

Snježana Ramljak (Hrvatski sabor, Knjižnica) predstavila je tijela koja u RH pružaju informacije o

EU ili nude on-line pristup strukturiranim izvorima podataka.

Sudionici radionice kroz raspravu i razgovor pokušali su ukazati na pitanja s kojima se susreću u svakodnevnom radu. Evaluacijski listići pokazali su da je radionica iznimno dobro ocijenjena, lako službeno nisu doneseni, zaključci radionice prema pisanim prijedlozima i primjedbama mogli bi biti sljedeći:

- Postojeća baza linkova o službenim publikacijama i informacijama o Europskoj uniji na

stranicama Projekta pregledan su i koristan izvor podataka.

- Potrebno je napraviti sličan tip radionica za školske knjižničare.

- Potrebno je detaljnije predstaviti pretpripravne fondove i natječe EU.

- Narodne knjižnice trebale bi bolje surađivati sa Županijskim savjetom za Europsku uniju i europske integracije.

EUROPSKA UNIJA IZ PROGRAMA CARDS 2002 FINANCIRA PROJEKT "KNJIŽNIČNA USLUGA ZA SLIJEPE I SLABO VIDNE"

Piše: *Ljiljana Vugrinec*

U okviru priprema za prijavu na natječaj Europske komisije CARDS 2002, krajem 2004., predstavnice Knjižnice i čitaonice "Fran Galović" u Koprivnici, te Udruge slijepih Koprivničko-križevačke županije, prisustvovali su radionici za obuku u pisanju projektnih prijedloga, održanoj u Stubičkim Toplicama. Ova radionica imala je za cilj poučiti potencijalne kandidate kako osmislići projekt, kako isplanirati njegovu realizaciju te kako se u formalnom smislu natjecati za sredstva.

Kako već od ranije imaju razvijene zajedničke programe i različite oblike uspješne suradnje, Udruga slijepih Koprivničko-križevačke županije i Knjižnica i čitaonica "Fran Galović", kao njezin partner, odlučile su se natjecati za sredstva projektom "Knjižnična usluga za slijepu i slabovidnu".

GLAVNI CILJEVI PROJEKTA

- socijalna uključenost (inkluzija) slijepih i slabovidnih osoba
- kvalitetniji pristup izvorima znanja i informiranja u lokalnoj sredini
- veća društvena podrška slijepim i slabovidnim osobama
- bolje razumijevanje zajednice za potrebe slijepih i slabovidnih

OČEKIVANI REZULTATI

- bolja informiranost i poboljšane mogućnosti samostalnog učenja
- više mogućnosti socijalnih kontakata za slijepu i slabovidne osobe
- uspješnije školovanje i stjecanje stručnih kvalifikacija te zapošljavanje
- veća samostalnost i kvalitetnije sudjelovanje u životu zajednice
- veća kvaliteta života zajednice u cjelini

GLAVNE AKTIVNOSTI U PROJEKTU

- nabava posebne knjižnične građe (zvučnih knjiga, taktičnih slikovnica, taktičnih igračaka)
- nabava potrebne specijalne opreme, odnosno pomagala za slijepu i slabovidne osobe (računala s govornom jedinicom i čitačem ekrana, Brailleov redak i Brailleov pisač, elektronička povećala, pomoćno dizalo za teško pokretne korisnike)
- organizacija različitih animacijskih aktivnosti i programa (za djecu, mlade, odrasle)
- dodatna edukacija osoblja, kao i budućih korisnika ponuđenih programa
- edukativno-promidžbena djelatnost

Imenovan je tim za upravljanje projektom, u sastavu: Dragica Zlatar i Vesna Babić - kao predstavnice Udruge slijepih, te Dijana Sabolović-Krajina, Danijela Petrić i Ljiljana Vugrinec, kao predstavnice Knjižnice.

Primjerene slikovnice važno su didaktičko sredstvo u radu sa slijepom i slabovidnom djecom: u Dječjem odjelu koprivničke Knjižnice, mala Aleksandra sa zanimanjem sluša priču tete Brankice

Ovoj ekipi kasnije se pridružila još i Vladimira Pintarić zaposlenica u Udrudi slijepih. Prijava na Natječaj CARDS 2002 poslana je početkom travnja 2005., a krajem rujna 2005., stiže iz Europske komisije dobra vijest: između 114 prijavljenih projekata, odabrano ih je 10 koji će dobiti potrebna sredstva – među njima i ovaj projekt!

Uslijedile su pripreme za potpisivanje ugovora, koje su obuhvaćale usklajivanje predloženog proračuna projekta sa zahtjevima Europske komisije. Prema Ugovoru kojeg su u prosincu 2005. potpisali Europska komisija i Udruga slijepih Koprivničko-križevačke županije, kao nositelj projekta, projekt vrijedan 76.145,88 eura, EU će financirati iznosom od 68.264,78 eura (udio od 90%), dok će preostalih 10%, ili 7.888,10 eura osigurati partner, tj. Knjižnica.

S obzirom da je trajanje projekta predviđeno kroz 12 mjeseci, prve aktivnosti započele su već u siječnju. Tri članice projektnog tima sudjelovale su na radionici koju je u Zagrebu organizirala Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, kako bi se udruge-korisnice finansijskih potpora CARDS 2002 bolje upoznale s uvjetima korištenja potpore financirane iz sredstava EU. Organizirana je tiskovna konferencija kako bi i javnost putem medija bila što bolje obaviještena o projektu.

ifrr uir — PP1

G. Enrigue Aguado-Asenjo s predstavnicama Udruge slijepih Koprivničko-križevačke županije te Knjižnice i čitaonice "Fran Galović", prilikom posjeta Koprivnici 7. travnja 2006.

Istovremeno, krenule su aktivnosti vezane za edukaciju knjižničnog osoblja koje će biti uključeno u pružanje nove usluge. U ožujku 2006. nekoliko knjižničara iz Knjižnice i čitaonice "Fran Galović" posjetili su u Zagrebu Hrvatski savez slijepih, Središnju knjižnicu za slijepе, Gradsku knjižnicu Zagreb, Udrugu

"Dodir" za pomoć gluhoslijepima, "Malu kuću" – rehabilitacijsku ustanovu za pomoć djeci s višestrukom invalidnošću, te Knjižnicu "Ivan Goran Kovačić" u Karlovcu kako bi se upoznali s građom i opremom, te načinom na koji se ta oprema koristi pri pružanju usluga slijepim i slabovidnim osobama. Krajem istoga mjeseca pet knjižničara otputovalo je u Dansku, kako bi na primjerima danskih knjižnica detaljnije upoznali njihove usluge i način rada sa slijepim i slabovidnim osobama.

Kao finalni događaj prvog kvartala provođenja projekta, imali smo čast u Koprivnici ugostiti gospodina Enriqueta Aguada-Asenja, voditelja sektora za projekte s područja društvenih djelatnosti pri Europskoj komisiji u Hrvatskoj, lako je standardna praksa Europske unije da sve natječaje provodi isključivo na engleskom jeziku, velika je zasluga upravo g. Aguada-Asenja što se osobno založio da se ovaj natječaj CARDS 2002 provede i na hrvatskom jeziku – kako bi bio dostupniji što većem broju potencijalnih korisnika. Tako je već i sam natječaj objavljen na hrvatskom jeziku; pripremne radionice i popratni materijali bili su na hrvatskom, a i drugi važni dokumenti koji prate sklapanje ugovora s EU kao donatorom također su prevedeni na naš jezik.

Na prijemu kod gradonačelnika Koprivnice, g. Zvonimira Mršića, g. Aguado Asenjo odao je i posebno priznanje gradu Koprivnici, kao i Koprivničko-križevačkoj županiji, jer su u ovom natječaju između deset odobrenih projekata čak dva upravo iz Koprivnice: uz projekt "Knjižična usluga za slijepе i slabovidne", EU financira i projekt "Pomoći u kući starijim osobama" kojeg provodi koprivnička Udruga "Mariška" u suradnji s "Domom za starije i nemoćne" u Koprivnici.

U sljedećem razdoblju, u okviru nastavka aktivnosti na provođenju projekta, predstoji nam nabava opreme i kjižnične građe – za što je upravo u tijeku prikupljanje ponuda. Istovremeno s obradom građe te instalacijom nabavljene specijalne opreme, krenut će i pripreme za oblikovanje edukativnih i promidžbenih materijala kojima je cilj što bolje pripremiti potencijalne korisnike za korištenje nove usluge u knjižnici, ali i dodatno informirati javnost o samom projektu.

Početak posudbe i korištenja knjižnične građe za slijepе i slabovidne u knjižnici, prema planu projekta, očekuje se krajem lipnja 2006., što će se obilježiti posebnom svečanošću. Prvi korisnici tada će moći posuditi zvučne knjige i taktilne slikovnice, a istovremeno će se – od ljeta pa sve do kraja godine – organizirati i edukativni programi za različite uzraste i potrebe ove specifične kategorije korisnika, tj. slijepih i slabovidnih – od djece i njihovih roditelja, preko mlađih do odraslih. Projekt će biti priveden kraju do početka nove 2007. godine, a u planu je i prigodni završni stručni skup na kojem bi se analizirale sve provedene aktivnosti kao i ostvareni rezultati.

EUROPSKA UNI)A I MLADI

Pišu: Tatjana Cifrankostelac i Zorka Renić

skih tehnologija. Stoga, za "snalaženje" u EU može se pripremiti obrazovanjem, učenjem stranih jezika, učenjem korištenja kompjutera i interneta te, naravno, učenjem o samoj Europskoj uniji.

Narodna knjižnica "Petar Preradović" Bjelovar zbog toga je u suradnji s Ministarstvom za vanjske poslove i europske integracije 17. siječnja 2006. godine organizirala predavanje EU od početaka do danas. Gost predavač bila je Dušica Šulje, koja je upoznala učenike trećeg i četvrtog razreda bjelovarske gimnazije s osnovnim pojmovima vezanim uz Europsku uniju i podijelila brojne publikacije Ministarstva. Na našu zamolbu gošća je nešto više rekla o programima EU za mlade. U prostorima Knjižnice, postavili smo izložbu, tematski vezanu uz predavanje.

U državama EU živi približno 50 milijuna mlađih u dobi od 15 do 25 godina. Stoga je i Europska unija razvila čitav niz programa za razmjenu srednjoškolaca i studenata te njihovih profesora. Srednjoškolske i fakultetske diplome priznaju se jednakim u svim državama članicama.

Hrvatska u ovom trenutku ima mogućnost sudjelovanja u programu YOUTH-a dobivanjem statusa kandidata za članstvo, čime se otvorila mogućnost sudjelovanja i u ostalim programima EU za mlade.

Program MLADI Youth jedan je od programa Europske zajednice na području naobrazbe kojemu je cilj doprinos izgradnji "Europe znanja" i stvaranju osnove za razvoj politike mlađih zasnovane na neformalnom obrazovanju. Program podržava koncept cjeloživotnog učenja i teži dostizanju i očuvanju ravnoteže između osobnog razvoja mlađog

Istraživanja pokazuju da najviše koristi od integriranja neke države u Europsku uniju imaju mlađi ljudi s visokim stupnjem obrazovanja, znanjem stranih jezika i dobroim vještinama korištenja informacijs-

čovjeka i svijesti o zajednici. Program je namijenjen mlađim ljudima i omogućuje im stjecanje znanja, vještina i kvalifikacija kao temelj za njihov budući život, promiče njihov inicijativni i poduzetnički duh isto kao i njihovu kreativnost.

Izložbom smo predstavili i ostale programe za mlađe: Socrates, Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci itd.

Vjerujemo da će ovo predavanje i izložba biti od koristi, posebice sudionicima natjecanja Login@Europe koje provodi Ministarstvo za vanjske poslove i europske integracije, budući da je tema natjecanja ove godine "Mobilnost mlađih u Europskoj uniji". Podsjetimo se da je 2006. godina proglašena godinom "Workers' mobility" te se brojnim akcijama potiče stvaranje svijesti kod mlađih ljudi da im sudjelovanje u europskim inicijativama i obrazovnim programima otvara prilike za kasniju akademsku i profesionalnu mobilnost.

Predavanje "EU od početaka do danas" za gimnazijalce u bjelovarskoj knjižnici

EURO INFO TOČKA - PET GODINA BJELOVARSKOG ISKUSTVA

Piše: Zorka Renić

Pristupanje Europskoj uniji (EU) prioritetan je cilj Vlade Republike Hrvatske, koji je prihvatio Hrvatski sabor. Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija pokrenulo je projekt Europa u Hrvatskoj, usmjeren na informiranje i edukaciju javnosti te širenja znanja o europskim integracijama na regionalnoj i lokalnoj razini kroz otvaranje Euro info točaka. Euro info točka sastoji se od internet kioska i info police s informativnim materijalima koji se postavljaju u gradskim knjižnicama u županijskim središtima i drugim većim hrvatskim gradovima te na fakultetima i drugim visokoškolskim institucijama. Sve informacije o projektu nalaze se na internetskoj stranici: <http://europauhrvatskoj.mei.hr>.

Cilj projekta Europa u Hrvatskoj je da se što većem broju građana Republike Hrvatske omogući pristup informacijama o europskim integracijama. Građani putem Euro Internet kioska mogu doći do informacija o Europskoj uniji i o procesu približavanja Republike Hrvatske Europskoj uniji. Ovim projektom olakšan je pristup informacijama i omogućena bolja komunikacija s građanima u sklopu euro-integracijske problematike. Takav pristup u skladu je s općim stavom hrvatske Vlade da su građani Hrvatske ravnopravni partneri u složenom procesu približavanja RH Europskoj uniji te da kao takvi imaju pravo biti točno i objektivno izvješćivani o tijeku samoga procesa.

Euro info točka u Narodnoj knjižnici "Petar Preradović" u Bjelovaru

U Hrvatskoj je postavljeno 85 Euro info točaka u sve županije i veće gradove. Od tog broja, 47 ih je postavljeno u knjižnice. Na Euro info policama građani mogu pronaći publikacije Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija koje se bave temama vezanim uz Europsku uniju.

Osnovne publikacije, od kojih je veći dio publikacija dostupan i na internetskoj stranici www.mei.hr, na Euro info policama su:

- Abeceda EU
- Euroforum (dvomjesečnik)
- Eurolimač (dvomjesečnik)
- Hrvatska na putu u Europsku uniju od kandidature do članstva
- Europa u Hrvatskoj
- Mali leksikon europskih integracija
- 100 pitanja o europskim integracijama
- Dan Europe
- Što Hrvatskoj donosi Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju
- Učimo o Europskoj uniji

U studenom 2001.godine Narodna knjižnica "Petar Preradović" Bjelovar među prvima je dobila Euro info točku. Službeno puštanje u rad bilo je u prosincu iste godine uz prisustvo tadašnjeg ministra za europske integracije gospodina Nevena Mimice. Pristup Euro info točki potpuno je slobodan i iznimno je teško evidentirati sve korisnike. S obzirom na količinu distribuirane literature, može se ustvrditi da ih je zavidan broj.

U bjelovarskoj Knjižnici povećao se broj upita o uključivanju Hrvatske u integracijske procese Europske unije. U pronalaženju odgovora na postavljene upite korisnici se upućuju na sva izdanja Ministarstva. Posebno je velik broj srednjoškolaca koji su aktivno uključeni u natjecanja Login@Europe te EUQUIZ. Svakako se mora pohvaliti iznimno dobra suradnja s gospodinom Hrojem Debačem iz Ministarstva koji je i promptno reagirao na sve naše upite i zamolbe.

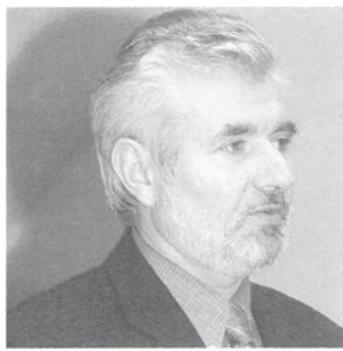
Osim publikacija Ministarstva, na policama info točke bjelovarske Knjižnice nalaze se i publikacije Euro info komunikacijskog centra. Euro info komunikacijski centar Zagreb je dio mreže koja obuhvaća oko 300 Euro info centara koju je osnovalo Europsko vijeće i Europska komisija kako bi povezali male i srednje tvrtke s europskim institucijama. Zajednički su im ciljevi obavještavanje, savjetovanje i pomoć malim i srednjim tvrtkama pri poslovanju u zemljama Europske unije.

Za info police nabavljamo njihove publikacije Vodič kroz mjesta za informiranje o EU u Hrvatskoj te Gospodarstvo i proširenje EU. Vodič kroz mjesta za informiranje o EU u Hrvatskoj besplatna je publikacija namijenjena svima koji imaju pitanja u vezi s Europskom unjom, a ne znaju gdje mogu pronaći pravi odgovor. Publikacija Gospodarstvo i proširenje EU namijenjena je hrvatskim gospodarstvenicima te objašnjava glavna obilježja proširenja Europske unije i učinke tog procesa na hrvatsko vanjskotrgovinsko poslovanje te na gospodarstva zemalja koje ulaze u EU.

Euro info točka donijela je nekoliko bitnih kvalitativnih pomaka u uslugama za korisnike naše knjižnice: dostupnost Euro info brošura, pristup Internetu, korištenje elektroničke pošte, a otvoren je put i informacijskom opismenjavanju.

OSAMOSTALJIVANJE KNJIŽNICA - VAŽAN KORAK U PROFILIRANJU STRUKE

Piše: Ilija Pejić

Po svršetku II. svjetskog rata narodne knjižnice u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji (kao uostalom i u drugim dijelovima Hrvatske) osnivane su kao samostalne ustanove. Početkom 60-ih godina 20. stoljeća, knjižnice ulaze u sastav tada osnovanih narodnih sveučilišta. Sveučilišta su mijenjala svoje nazive (centri za kulturu, pučka otvorena učilišta...), ali nisu mijenjala svoje poslanje: obrazovanje odraslih. Njihova djelatnost uskoro se proširila na učenje stranih jezika, vođenje folklora, galerija. Uskoro su, uz knjižnice, u njihov sastav ušle škole, radiopostaje, autoškole... Neke od knjižnica, uglavnom veće, uspjele su istupiti iz takvog neprirodnog okruženja: Hrvatska knjižnica "Đuro Sudeta" u Garešnici 1991., Pučka knjižnica u Daruvaru 1993. Preostale knjižnice (Knjižnica i čitaonica u Grubišnom Polju i Knjižnica i čitaonica u Čazmi) započele su s osamostaljivanjem istom 2005. Njima se pridružila i Hrvatska knjižnica u Hercegovcu (osnovana 1998. j.

Donošenjem Zakona o knjižnica (1997.) postala je zakonska obaveza izdvojiti knjižnice iz sastava sveučilišta, iako i dalje ponegdje postoje otpori prema osamostaljivanju knjižnica koji se nerijetko pravdaju povećanim troškovima za novog knjižničara, naknade za vođenje računovodstva...

*Sastanak voditelja/ravnatelja narodnih knjižnica u Daruvaru
1. prosinca 2005.*

Po svršetku II. svjetskog rata narodne knjižnice u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji (kao uostalom i u drugim dijelovima Hrvatske) osnivane su kao samostalne ustanove. Početkom 60-ih godina 20. stoljeća, knjiž-

županijska matična služba održala je 4. travnja 2005. u Bjelovaru sastanak voditelja/ ravnatelja knjižnica, ravnatelja centara za kulturu, predstavnika osnivača te pročelnika Bjelovarsko-bilogorske i Virovitičko-podravske županije i predočila im da se do kraja 2005., sukladno Zakonu o knjižnicama (čl. 53.) sve narodne knjižnice moraju osamostaliti. Drugi sastanak o osamostaljivanju održan je u Daruvaru 1. prosinca 2005., a prisustvovali su mu isti ravnatelji i predstavnici osnivača knjižnica koje se izdvajaju. Tom sastanku prisustvovali su gđa Ankica Lanković, pročelnica Odsjeka za narodne knjižnice Ministarstva kulture te njezina suradnica gđica Vedrana Kovač.

Na spomenutom sastanku čuli smo da je Knjižnica i čitaonica u Grubišnom Polju započela s osamostaljivanjem, imenovan je privremeni ravnatelj koji će izraditi normativne akte (statut i pravilnike). Grad Čazma je isto tako odlučio da se Knjižnica i čitaonica izdvoji iz Centra za kulturu "Slavko Kolar". Knjižnica i čitaonica u Čazmi u siječnju 2006. i stvarno započinje s izdvajanjem: donesena je odluka, imenovan privremeni ravnatelj... U BBŽ-u ostala je sporno samo Hrvatska knjižnica u Hercegovcu, koja je pri Općini Hercegovac, pa je na tom sastanku preporučeno da se ova knjižnica pripoji garešničkoj knjižnici kao ogrank, jer nema uvjete za samostalno djelovanje.

U Virovitičko-podravskoj županiji od ukupno pet narodnih knjižnica ostale su tri za izdvajanje. Prva s osamostaljenjem započela je Gradska knjižnica u Slatini, već u rujnu 2005. donijela je odluku. Slijedila ju je uskoro Pučka knjižnica Pitomača koja u prosincu 2005. donosi odluku o izdvajanju iz Općine Pitomača. Općinska knjižnica "Matija Gubec" u Suhopolju (djeluje pri Općini Suhopolje) jedina je donijela odluku da se neće izdvojiti, dakle neće poštivati zakonske odredbe.

Ministarstvo kulture sazvalo je 27. siječnja 2006. sastanak voditelja ŽMS-a i predstavnika Hrvatskog knjižničnog vijeća s jednom točkom: osamostaljivanje knjižnica. Načelan stav Ministarstva je jasan – zakonske odredbe se moraju poštivati i neće više biti pomicanja rokova.

Osamostaljivanjem knjižnica konačno će se završiti profiliranje knjižničarstva kao struke o čemu se žučno raspravlja već više od trideset godina u knjižničarskim krugovima. Knjižnice će se baviti isključivo knjižničarskim poslovima, o sebi i *svp^11~* poslovanju same će odlučivati.

OSAMOSTALJIVANJE KNJIŽNICE U GRUBIŠNOM POLJU

Piše: *Ljuba Lazarac*

Ioš davne 1881 godine u Grubišnom Polju osnovana je Čitaonica. Bio je to veliki i značajan trenutak za mjesto i okolicu. Od tada je Čitaonica prolazila kroz mnoge uspone i padove. Nakon II. svjetskog rata sagrađena je zgrada u kojoj se smjestilo Narodno sveučilište, a bavilo se kulturno-prosvjetnom djelatnošću. U sastavu Narodnog sveučilišta svoje mjesto našla je i Narodna knjižnica i čitaonica. Prvobitno je imala jedva 40 m², sa skromnim knjižnim fondom. Godinama se razvijala, proširivala i modernizirala. Nabavljenja je nova oprema, automatizirali smo se još 1999. godine, a 2001. godine otvoren je Dječji odjel s igraonicom. Danas je to mala, moderna, informatički opremljena knjižnica u sastavu Centra za kulturu i informiranje "Dr. Franjo Tuđman". S Područnom knjižnicom u Velikom Grđevcu obuhvaća prostor od 182 m² i knjižnim fondom od 21.410 svezaka te AV zbirkom od 477 jedinica.

Primjenom Zakona o knjižnicama, i na poticanje Matične službe Bjelovarsko - bilogorske, u 2005. godini pomalo se počinje raspravljati o mogućnosti izdvajanja knjižnice. Zahvaljujući razumijevanju gradonačelnika i

Knjižnica «Grubišnom Polju danas je samostalna ustanova

Gradskog vijeća, 24. listopada 2005. godine donesena je Odluka o osnivanju Gradske knjižnice Grubišno Polje. Nakon niza pravnih procedura, 2. veljače 2006. godine dolazi do izmjene Odluke i konačno dobivamo naziv Gradska knjižnica "Mato Lovrak" Grubišno Polje.

"RADIONICA PRIČA"

Novi program na Dječjem odjelu Narodne knjižnice "Petar Preradović" Bjelovar
za djecu s poteškoćama u čitanju i pisanju

Piše: *Mjernika Štivić*

U svakodnevnom kontaktu s našim korisnicima, djecom, primjetili smo da ih dosta ima većih ili manjih problema u svladavanju čitanja i pisanja. Osjetili smo da smo kao suvremenja knjižnica pravo mjesto za pružanje pomoći djeci s disleksijom – tj. poteškoćama u čitanju.

Stupili smo u kontakt s Hrvatskom udrugom za disleksiju koja nam je poslala svoje promotivne materijale, letke, CD-e u kojima se informira i senzibilizira javnost o tom problemu. Sljedeći korak bio je nabava stručne literature s tog područja koju najviše posuđuju stručni djelatnici, logopedi, psiholozi, defektolozi, pedagozi, učitelji, ali i roditelji koji se žele educirati kako bi mogli pomoći svojoj djeci.

Organizirali smo predavanje s radionicom "Suvremena knjižnica kao pomoć djeci s poteškoćama u čitanju i pisanju" koju su vodile viša knjižničarka Veronika Čelić-Tica, i logopedinja Željka Butorac, a

koje je bilo iznimno zanimljivo i poticajno. Na predavanju se govorilo o načinima kako narodne i školske knjižnice mogu pomoći osobama s disleksijom, a raspravljalo se i o građi laganoj za čitanje koje u Hrvatskoj za sada gotovo i nema. Naglašena je i suradnja između knjižničara i logopeda koji bi najkvalitetnije mogli pomagati djeci koja se bore sa slovima, riječima i rečenicama.

U suradnji s prof. Markom Opačićem, logopedom, zaposlenim u Općoj bolnici Bjelovar, pokrenuli smo program pod nazivom "Radionica priča", namijenjen djeci od 2. do 5. razreda s poteškoćama u čitanju i pisanju. Program radionice smo osmislili tako što smo nastojali obuhvatiti stručni rad s područja logopedije, tj. rad na razvoju svih jezičnih sastavnica od fonologije, morfologije, semantike, sintakse do pragmatike; zatim, rad na tehnikama ovladavanja simbolima, umjesto riječi koje su djeci s disleksijom apstraktne, a sve smo provodili kroz grupnu terapiju, tako da zadovoljimo i dječju težnju za učenjem kroz igru.

"Radionica priča" odvija se u ciklusima, a u svakom ciklusu obrađujemo jedno literarno djelo koje uređujemo prema načelima štiva laganog za čitanje. Kako nam je namjera olakšati čitanje disleksičarima,

odlučili smo se prije svega za obradu djela iz lektire, jer su ona obavezna za čitanje u školi. Prvu smo "u svoje ruke" uzeli i obradili priču Dubravka Horvatića "Stanari u slonu". Djecu smo nizom kreativnih i edukativnih igrica motivirali na čitanje priče, pažljivo osluškivanje riječi i rečenica, te razumijevanje pročitanog sadržaja. Osmišljavanjem slika usmjerili smo se na vizualno prikazivanje priče, prateći tijek radnje i smisao. Zajedničkim radom logopeda, knjižničara i djece s poteškoćama u savladavanju čitanja, pojednostavili smo originalni tekst vodeći računa o očuvanju smisla priče.

Naslovnika slikovnice "Stanari u slonu"

Iznenadila je lakoća s kojom su djeca u radionici "obradivala" tekst. Gotovo nepogrešivo detektirali su kritične riječi i dijelove teksta'koje je trebalo urediti

S promocije naše prve slikovnice - "Stanari u slonu"

prema načelima "štiva laganog za čitanje". Radeći na obogaćivanju vokabulara, te razumijevanju i stvaranju rečeničnih struktura, napravili smo priču lakšu za čitanje i razumijevanje djeci s poteškoćama u razvoju govora, jezika, čitanja i pisanja, a u tehničkom dijelu nastajanja slikovnice svako dijete je koristilo računalo i drugu tehničku opremu.

Promocija slikovnice "Stanari u slonu" održana je 22. veljače 2006., kada su autori Matija Štivić, Matej Moćan, Ozana Ojvan, Tomislav Šklebar, Tin Dalipi, Željko Futač, Matija Staneković, Dominik Stjepanović, Katarina Stjepanović, Ianko Delići, Petar Barić, Marko Opačić i Vjeruška Štivić predstavili svoje prvo djelo svojim malim sugrađanima.

ENGLSKA IGRAONICA

u Dječjem odjelu Narodne knjižnice "Petar Preradović" Bjelovar

Piše: Branka Mikačević

Zanimanje za učenjem stranih jezika povećava se iz godine u godinu pa nas tako ne čudi ni činjenica da se sa stranim jezikom djeca susreću već u ranoj predškolskoj dobi. Prvi bliski kontakt sa stranim jezikom djeca uspostavljaju putem medija, raznih igralih i crtanih filmova te emisija i odgojno-obrazovnog programa. U knjižnicama je također velika potražnja za slikovnim rječnicima stranih jezika, slikovnicama i drugom literaturom koja je primjerena predškolskom i nižem školskom uzrastu. Sve više vrtića u svoj rad uvodi igraonice stranih jezika, obično engleskoga, a od prvog razreda osnovne škole uveden je strani jezik kao obavezan predmet. Roditelji sve više traže informacije o upisu djece na neki od tečaja stranih jezika.

Na inicijativu gradonačelnice grada Bjelovara, Đurđe Adlešić, i u suradnji s British Council-om, od travnja do srpnja 2005. godine u Bjelovaru je održan tečaj za jezično i profesionalno usavršavanje

odgajatelja i nekvalificiranih nastavnika engleskog jezika u osnovnim i srednjim školama. Tečaj je financirao Grad Bjelovar, a potvrde o sudjelovanju polaznicima su na prigodnoj svečanosti dodijelili Sir John Ramsden, veleposlanik Velike Britanije u Hrvatskoj, g. Roy Cross, direktor British Councila u Hrvatskoj te gradonačelnica Bjelovara, gđa Đurđa Adlešić. Kako sam i sama sudjelovala na ovom tečaju, mogu reći da je bio vrlo uspješan i zanimljiv. Temeljem stečenog iskustva, a osobito zbog povećanog zanimanja roditelja i djece polaznika igraonice za učenje stranih jezika, odlučili smo i u našoj Knjižnici pokrenuti program Engleske igraonice za predškolce.

Engleska igraonica provodi se od studenog 2005. Održava se jednom tjedno (petkom) u trajanju od sat vremena, a namijenjena je predškolskoj djeci koja su polaznici igraonice, te je besplatna. Program je osmišljen tako da se djeca kroz igru i zabavu upoznaju s ranim učenjem stranog jezika i to kroz raznovrsne

sadržaje i aktivnosti. Satovi su strukturirani u skladu s određenim temama, kao npr. obitelj, brojevi, boje, životinje, tijelo, voće, povrće, hrana, odjeća, itd., ali i aktivnosti vezane uz blagdane, praznike i manifestacije kao npr. Božić, Nova godina, Valentino, maskenbal... Teme se prezentiraju i obrađuju pomoću raznovrsnih igara - osjetilnih, pokretnih, društveno-zabavnih, stolno-manipulativnih, igri govorenja, igri s pravilima itd. Nadalje, za obradu tema koristim raznovrsne slikovne rječnike za djecu, aplikacije, audio-vizualnu građu, kratke priče i pjesmice, časopise, knjige, Internet te multimedijijski jezični tečaj "Say it in English". Ovaj tečaj je pogodan za djecu s malo ili nimalo predznanja engleskog, a sadrži videokasete, audio-kasete, te ilustrirane priručnike i vježbenice. Sva građa i stručna literatura koju koristim dostupna je na našem Dječjem odjelu i Odjelu za odrasle.

Engleska igraonica – jedan od najomiljenijih programa u Dječjem odjelu bjelovarske Knjižnice

Djeca stječu znanje kroz igru te govorno, likovno i glazbeno stvaralaštvo. Cilj programa je osigurati djeci ugodno, poticajno i kreativno okruženje, bogatu komunikaciju, interakciju i socijalizaciju s drugom djecom. Nadalje, ciljevi su razviti u djece vještina govorenja, motivirati ih na razgovor o temama i aktivnostima koje su im poznate i bliske, te ih aktivno uključiti u postupak učenja jezika. Za uspješan rad bitna je i komunikacija s roditeljima i obostrano informiranje, lako program traje tek tri mjeseca, reakcije roditelja su pozitivne. Prvobitno im je bilo važno da se njihova djeca susretnu s engleskim jezikom, ali i da nauče slušati i pratiti program.

Pozitivan feed-back od roditelja dao mi je još jednu sigurnost i podršku u izvođenju programa, a uspješnost se pokazala i u posjećenosti radionice svakog petka. U prosjeku, englesku igraonicu posjećuje oko osamnaestero djece. Mala anketa među djecom dala je također zadovoljavajuće rezultate. Na pitanje "Voliš li ići u Englesku igraonicu i zašto?", odgovor je bio pozitivan. Izdvajam neke od izjava djece:

Tihana, 6 god. : "Pa... Sviđa mi se engleski. Sviđa mi se kad nešto crtamo."

Arijan, 6 god. : "Volim ići na engleski zato što puno crtamo i igramo se. Idem na engleski zato što tamo svašta radimo i učimo."

Luka, 5 god. : "Volim englesku igraonicu zato što se tamo igra, uči, piše i crta."

Petar, 5 god.: "Volim ići na engleski jer učimo engleski i puno se igramo."

Luka, 6 god.: "Sviđa mi se na engleskom i volio bih još više naučiti engleski."

"SRETAN TI ROĐENDAN, TADIJA"

multimedijalni program

Piše: Jasna Gambiroža

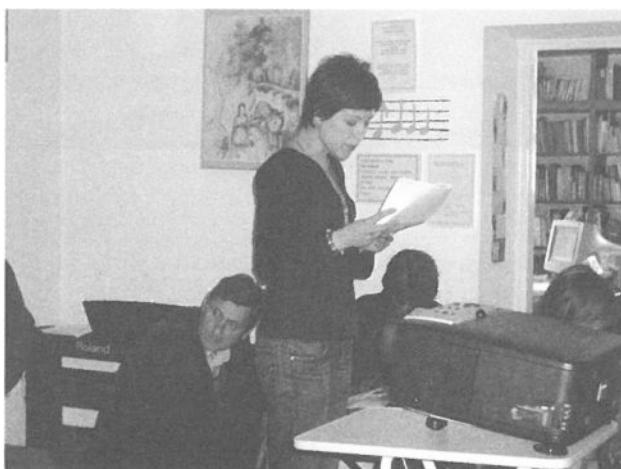
Na stoti rođendan Dragutina Tadijanovića, 4. studenoga 2005., točno u podne, održan je multimedijalni program na Dječjem odjelu Narodne knjižnice "Petar Preradović" u Bjelovaru pod nazivom Sretan Ti rođendan, Tadija.

Po scenariju koji je zamišljen kao intervju kroz Tadijin život, od djetinjstva do današnjih dana, u programu su sudjelovali djelatnici Knjižnice i učenici, naši korisnici. Kolege s posla rado su se prihvatali sudjelovanja u programu. Autorica ovog teksta dala se na istraživanje građe po kojoj je napisan scenarij. Želja mi je bila upoznati naše korisnike s važnim i zanimljivim detaljima iz pjesnikova života koji bi potaknuli i njihovo uživanje u Tadijinoj poeziji.

I Ilij Pejić kao "Tadija" s voditeljicom programa, Irenom Hlupić-Rašo

Budući da je scenarij zamišljen u obliku razgovora, tako smo podijelili i uloge. Irena Hlupić-Rašo vodila je razgovor s Tadijom, kojeg je predstavljao Ilija Pejić. U prikazu su se pojavljivali i Tadijin otac – Vojislav Tomašević, i majka Jela – Jasna Gambiroža. Svako razdoblje popraćeno je PowerPoint prezentacijom slika i originalnih Tadijinih tekstova.

Vojislav Tomašević i Nedfl Gatalica čitaju Tadijiju poeziju

U pripremi i programu sudjelovala je i knjižničarka Sanja ložić. Isto tako, pomno su odabrani i značajni stihovi koji su ocrtavali pojedina razdoblja Tadijina života, a govorili su ih Vojislav Tomašević, Neda Gatalica i Igor Pečenjev – učenik Gimnazije. Fanika Stehna govorila je stihove na češkom jeziku, a

Program su sa zanimanjem pratili brojni posjetitelji

neke smo mogli čuti i u originalnoj interpretaciji samog Tadije. Martina Đurđević, učenica osmog razreda osnovne škole, dirnula je posjetitelje svojom izražajnom interpretacijom šansone Dugo u noć... Doživljaj je upotpunjavala odgovarajuća glazbena podloga.

Za program je vladalo veliko zanimanje. Mnogi su pitali – dolazi li zaista Tadija? Bilo je posjetitelja raznih uzrasta i svi su sa zanimanjem pratili ovaj jednosatni multimedijalni program. Na kraju smo svi pljeskom zaželjeli Tadiji sretan stoti rođendan, baš kao da je bio tu, prisutan u programu.

U isto vrijeme u knjižnici je postavljena i izložba fotografija s popratnim tekstovima i knjižnom građom o Dragutinu Tadijanoviću.

IZ SREDIŠNJE KNJIŽNICE ZA ČEŠKU NARODNOST

Piše: Fanika Stehna

VLARLJIVI ČITATELJI U EUROPI

U češkim medijima govor se o tome kako Česi manje čitaju nego drugi Europski. Američka agencija NOP World koja istražuje javno mnijenje u europskim zemljama došla je do zanimljivih podataka. Prema američkoj agenciji koja je izvršila istraživanja o čitanju u Češkoj, podaci govore potpuno drugačije. Prosječan češki građanin uz knjigu provede 7,4 sata tjedno. Česi iz nepregledne ponude knjiga biraju svašta. Uostalom, imaju iz čega birati – jer dnevno izlazi iz tiska četrdeset naslova. O novitetima češki čitatelji vrlo dobro su informirani: nakladničke kuće na zavidnoj razini plasiraju svoje marketinške programe. Izdavački noviteti prezentiraju se dva puta

tjedno u časopisima Knjige 2006 i Knjižni noviteti. Uz ove tjednike, izlazi i mjesecnik novitet K revue.

Velik je interes za atlase i zemljopisne karte. Česi su narod koji mnogo putuje po svim krajevima svijeta, a uz svako putovanje traže dopunsку literaturu. Na svako putovanje ponijet će i nešto beletrističkog sadržaja. Starija ženska populacija kupuje knjige feljtonističkog žanra koje je napisala glumica Ivanka Devata. Mlađe žene su korisnici knjižnica i najviše posuđuju djela Hercikove i Pawlovské. Muška populacija najviše je čitala Michala Viewegha, a manje Vladimira Parala koji se nekada mnogo čitao i muškoj publici nešto značio. Neki autori, kao što je npr. Bohumil Hrabal, toliko su poznati i iščitavani da se slabije prodaju.

Mnogi čitatelji vezani su za knjižnice zato što znaju da će neke knjige samo jednom pročitati. Broj čitatelja u posljednjih nekoliko godina u knjižnicama se povećao, a to je odgovor na pitanje čitaju li Česi manje od ostalih Europskih.

KNJIŽNIČARI I VOLONTERI

U prostorijama Češkog doma u Daruvaru od prošle godine provodi se stručna obrada kazališne zbirke knjiga koja je u vlasništvu Saveza Čeha. Cijelu akciju inventarizacije, tehničke obrade i klasifikacije vodi Fanika Stehna, voditeljica središnje knjižnice za češku manjinu. Procjenjuje se da zbirka ima oko 3000 svezaka. U obradu ove zbirke uključene su daruvarske volonterke, inače aktivne u Knjižnici F ran ta Burian. Edukaciju koja je potrebna u radu ove zbirke prihvatilo je nekoliko srednjoškolaca i članova kazališnih družina na području daruvarskog kraja. Stručna obrada fonda nastavlja se i ove godine.

Knjižničari i volonteri

BJELOVARSKI BIBLIOBUS U "ZATVORU"

Piše: Željko Profiaska

Bjelovarski bibliobus omiljen je i među zatvorenicima!

1 zatvorenici vole čitati! To je činjenica sudi li se po stanařima bjelovarskog Okružnog zatvora. Taj je zatvor jedan od neobičnjih u Hrvatskoj. Naime, radi se o zatvoru kojeg posjećuje bibliobus Narodne knjižnice "Petar Preradović" Bjelovar unazad dvije godine. Na taj se način vanjski svijet približava njegovim štićenicima. Nerijetko se događa da "ljudi iza rešetaka" postaju strastveni čitači. Primjećuje se i porast interesa za "zatvorsku književnost", tj. književnost koju stvaraju bivši i sadašnji zatvorenici.

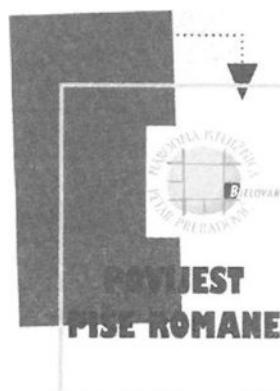
Bibliobus danas opslužuje približno 80 korisnika u Zatvoru, među koje se ubrajaju i sami zaposlenici, i to dva puta mjesečno. Zatvorenici mogu knjige naručivati iz različitih odjela Knjižnice, a putem bibliobusa dobiti knjigu koju žele. Ovaj projekt ima odlične rezultate zahvaljujući suradnji uprave Okružnog zatvora Bjelovar i Narodne knjižnice "Petar Preradović" Bjelovar.

"POVIJEST PIŠE ROMANE"

Prvi projekt Kluba čitatelja Narodne knjižnice "Petar Preradović" Bjelovar

Pišu: Zorka Renit i Tatjana Cifrank Kostelac

Klub čitatelja osnovan je u veljači 2005. godine na Posudbenom odjelu Narodne knjižnice "Petar Preradović" Bjelovar. Glavni cilj osnivanja Kluba je promicanje čitanja, a njegovi su članovi korisnici Knjižnice. Oblik djelovanja Kluba je neformalno druženje i razgovor o pročitanim knjigama te raznim drugim temama (glazba, film, kazalište, aktualna zbivanja u knjižnici i kulturi uopće...). Uspostavljena je suradnja s medijima, i to "Večernjim listom" i "Novim Bjelovarcem", u kojima su objavljivani osvrti naših članova na pročitane knjige te preporuke za čitanje. S nama su povremeno ili stalno bili: Angela Faletar, Emilija Zagorac, Zdenka Brebrić, Tomislav Kendel,

Danica Kordić, Svjetlana Vuković, Branislav Oblučar i Miljenko Kovač.

Članovi Kluba prihvatili su ideju da se ostvari projekt Povijest piše romane, ideja je bila da se izdvoje književna djela koja djelomično ili u potpunosti govore o nekoj povijesnoj temi, osobi ili razdoblju. Stoga smo napravili odabir najvažnijih hrvatskih i svjetskih povijesnih romana. Prionuli smo na čitanje i pisanje osvrta koji su se našli u ovoj našoj brošuri. Glavni cilj projekta bio je poticanje čitanja, korelacija književnosti i povijesti, implementacija književnih djela u nastavi povijesti (lektira u nastavi povijesti), te oblikovanje tematskog pregleda knjižne građe koja je dostupna korisnicima Knjižnice (selektivna bibliografija). Također nam je bila namjera potaknuti korisnike da se aktivno uključe u projekt.

Nadamo se da će naš zajednički rad obradovati sve one korisnike koji vole čitati književna djela s povijesnom tematikom jer smo sačinili pregled najvažnijih autora i romana.

Prvi sastanak Kluba čitatelja

KREATIVNE RADIONICE NA DJEČJEM ODJELU GRADSKE KNJIŽNICE I ČITAONICE VIROVITICA

Piše.- Ivana Molnar

Uz već postojeće sadržaje i programe koje nudi Dječji odjel Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica, uvrstili smo i kreativne radionice za predškolsku i školsku djecu koje se održavaju dva puta u mjesecu.

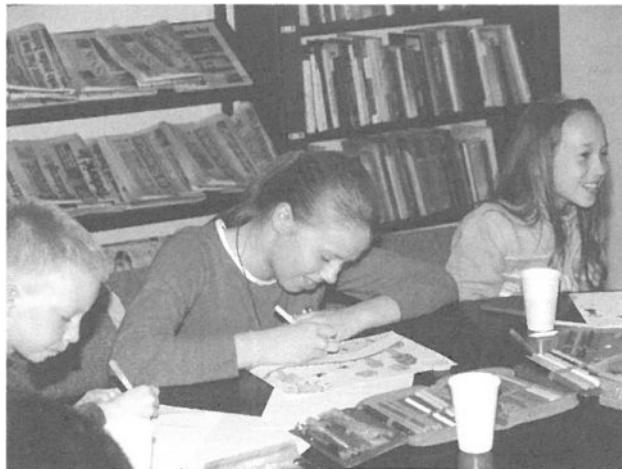
Mlađi naraštaj kroz igru i zabavu ima priliku kreativno se izražavati, stvoriti originalne čestitke, maske, ukrase i mnoge druge zabavne i maštovite kreacije.

Putem radionica želimo istaknuti činjenicu kako se knjižnicom mogu koristiti i ona djeca koja nisu savladala čitanje i pisanje. Znamo da navika korištenja knjižnice u najranijoj dobi prerasta u trajnu potrebu za

knjižnicom i njezinim sadržajima. Programi koji potiču i obogačuju dječji razvoj stvaraju jednu vezu između djeteta i knjižnice te na kvalitetan i kreativan način ispunjavaju slobodno vrijeme.

Roditelji predškolske djece, zajedno sa svojim mališanima, sudjeluju u kreativnim radionicama i na taj način postaju aktivni korisnici sadržaja Gradske knjižnice i čitaonice.

Kreativne radionice održavat će se i nadalje okupljajući djecu i roditelje kroz sadržaje koji nas istodobno i zabavljaju i educiraju.

Djeca u Virovิตici rado posjećuju radionice u knjižnici

UREĐENJE NOVE GRADSKE KNJIŽNICE I ČITAONICE U VIROVITICI

Piše: I van Zelenbrz

Useljenje do jeseni 2006.

U samom središtu Virovitice, blizu Dvorca u kojem je Knjižnica smještena od 1986. godine (250 m^2), pozornost prolaznika privlači nova fasada buduće Gradske knjižnice i čitaonice na Trgu dr. Franje Tuđmana. Preseljenje u novi prostor (1.156 m^2) očekujemo do jeseni 2006. godine.

Zgrada bivšeg TVIN-ova salona namještaja oblikovana je, kako opisuje arhitekt Ivan Mučko, u tipičnoj maniri ranih osamdesetih godina 20. stoljeća, kao lokalna refleksija svjetskih trendova. U oblikovanju se očituju utjecaji japanskog strukturalizma (Kenzo Tange) i europskog ekspresionizma (Nacionalna biblioteka u Berlinu, djelo arhitekta Hansa Scharouna). Ovaj drugi uzor posebno dolazi do izražaja u interijeru zgrade u kojem dominiraju okrugla krovna nadsvjetla. Motiv zenitnog osvjetljenja nastoji se zadržati prilikom adaptacije objekta jer daje vrlo kvalitetnu osvjetljenost koja je osobito primjerena knjižnici. Vanjski gabariti objekta ostaju nepromijenjeni.

Međutim, ostakljene stijene izvedene iz jednostrukog prozirnog stakla zamijenjene su ugradnjom trostrukog izo-stakla, a dio ostakljenih površina radi toplinske izolacije zatvoren je punom fasadnom konstrukcijom koja uključuje unutarnju oblogu, termoizolaciju i vanjsku oblogu od aluminijskih panela.

Projektну dokumentaciju za rekonstrukciju i adaptaciju zgrade izradio je ARHITEKTONSKI ATELIER DESET iz Zagreba. Građevinske radove izvodi DOMOGRADNJA d.o.o. Virovitica, a nadzor je povjeren tvrtki CiP d.o.o. Virovitica. Investitor je Grad Virovitica, ali uređenje ovog kapitalnog objekta znatnim sredstvima financijski podupire Ministarstvo kulture Republike Hrvatske.

Budući da su tijekom prošle godine, napokon, obavljeni vanjski građevinski radovi, možemo ove godine očekivati uređenje unutarnjeg prostora i konačno ostvarenje tog dugo pripremanog projekta. Predviđeno je da građevinski i obrtnički radovi te priključci na komunalnu infrastrukturu u cijelosti budu završeni u proljeće 2006. godine, kada će se objaviti natječaj za opremanje objekta namještajem te informatičkom opremom. Samo manji dio (stare) opreme preselit će se u novi prostor.

Pripreme za preseljenje knjižničari već obavljaju. Veći dio stare knjižne građe spremljen je u kutije i privremeno dislociran u prostorije bivšeg srednjoškolskog centra, jer u sadašnjem skučenom prostoru (u Dvorcu) nema dovoljno mjesta za povećan fond knjiga. Preseljenje je prigoda da se virovitička Knjižnica napokon i kadrovske ekipira s više novih dje-latnika kako bi mogla razviti sve knjižnične odjele i službe te zadovoljiti potrebe povećanog broja korisnika.

Knjižnica u Virovิตici pred završetkom

130 GODINA ĐURĐEVAČKOG KNJIŽNIČARSTVA

Piše: Anica Šabarić

jeg odjela. Naime, sve dok se knjižnica nije preselila na novu lokaciju u Poslovnome centru 1996. godine, svi fondovi su bili zajedno na 100 kvadrata u Domu kulture.

Đurđevački korijeni knjižničarstva, odnosno organiziranog čitanja, datiraju iz 1876. godine. Govore o tome Pravila Društva čitaonice gjurgjevačke od 21. lipnja 1876. godine koja je pod brojem 9795 potvrdila Kraljevsko hrvatsko slavonsko dalmatinska zemaljska vlasta, odjel za unutarnje poslove u Zagrebu. Do tada je u Đurđevcu postojalo pjevačko društvo "Tamburica" koje je ovim Pravilima preimenovan u Društvo "Čitaonica gjurgjevačka", a svrha je bila promicati društveni život u Đurđevcu. U tome se zapravo vidi sličnost i s ostalim knjižnicama i čitaonicama iz toga vremena, koje su osim knjižničnog promicale i ostale vidove društvenog i kulturnog života. Upravo su ta mjesta imala veliko značenje u širenju hrvatske knjige jer je pisana riječ na narodnom jeziku bila jako oružje u borbi protiv tuđinske vlasti, a u Đurđevcu je sve do 1873. godine službeni jezik bio njemački.

Na Čitaonicu gjurgjevačku iz 1876. godine nastavlja se 1906. godine Pučka knjižnica, iza Prvoga

Ove godine obilježavamo dvije obljetnice u đurđevačkoj Gradskoj knjižnici. Prva se odnosi na 130 godina kontinuiranog organiziranog čitanja u Đurđevcu, a druga na 10 godina djelovanja Gradske knjižnice Đurđevac u novome prostoru, a onda isto toliko godina od osnivanja Dječ-

svjetskoga rata knjižnica i čitaonica djeluju u okviru "Graničara" i prosvjetnog društva "Zrinjski", 1938. godine osnovana je Hrvatska čitaonica, 1948. godine Kotarska knjižnica, a 1956. godine Narodna knjižnica i čitaonica. Od 1962. do 1992. knjižnica je u sastavu Narodnog sveučilišta. Godine 1992. knjižnica izlazi iz sastava Narodnog sveučilišta i prelazi u sastav Centra za kulturu, a 2001. godine knjižnica se osamostalila i od tada djeluje kao Gradska knjižnica.

Možemo slobodno reći da se tek od 90-ih godina prošloga stoljeća đurđevačko knjižničarstvo sustavno razvija, lako je Grad Đurđevac svake godine na "tankom" proračunu, svake godine se ipak izdvajalo za redovitu djelatnost, ali i za proširenje knjižničnih prostora. Uz pomoć Ministarstva kulture i Županije, gradska su se sredstva oplemenila i mi danas možemo biti zadovoljni uvjetima u kakvima radimo.

Picokijada 2005.

Godine 1996. Gradska knjižnica preselila se na novu lokaciju u Poslovnome centru na Trgu sv. Jurja 1. Od tada djeluje i dječji odjel posebno. Na 350 m² djeluje dječji odjel, odjel za odrasle, studijski odjel i čitaonica. Knjižnica je potpuno informatizirana. U zadnjih desetak godina i fond knjiga je udvostručen tako da danas imamo oko 35000 knjiga.

Sredstvima Županije kupljeno je 2004. godine 100 m² do sadašnje Knjižnice za proširenje, a Grad Đurđevac je ove godine u Proračunu izdvojio sredstva za još 100 m² kako bi se kupio još jedan prostor do toga, tako da bi u nekoj doglednoj perspektivi Knjižnica imala još 200 m². Tada bi se moralno uposlit još bar dva djelatnika, jer jedino tu ne pokrivamo standarde za narodne knjižnice, budući da su zaposlene samo tri djelatnice. Zato smo razvili volontersku djelatnost i uz pomoć volontera i ročnika uspijevamo raditi kvalitetno i biti maksimalno otvoreni prema korisnicima.

Bleiburške udovice Slavka Čambe

TADIJA U ĐURĐEVČU

Piše: Anica Šabarić

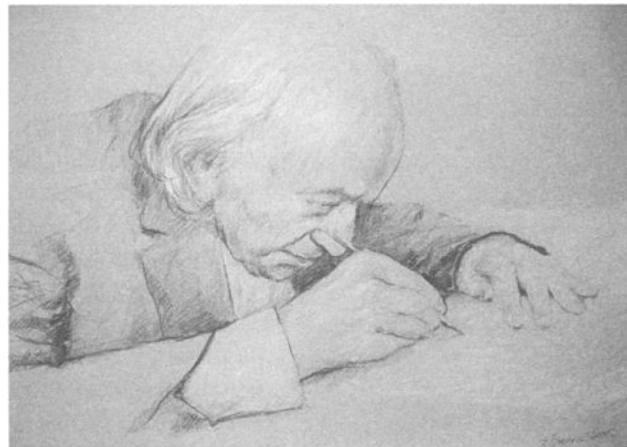
Jesen 2005. godine bila je sva u znaku obilježavanja stote godišnjice rođenja našeg najpoznatijeg pjesnika – Dragutina Tadijanovića.

Gradska knjižnica Đurđevac imala je pripremljen program za 4. studenoga, ali u ranu jesen nismo se ni usudili pomisliti da bi nam u goste mogao doći veliki Tadija. Naša se knjižnica pripremala za uobičajeni program u Mjesecu knjige, gdje je, između ostaloga, zamišljeno da djeca u radionicama ilustriraju pjesme Dragutina Tadijanovića te da time i izložbom njegovih knjiga popratimo taj datum. Onda smo u goste pozvali gimnazijalce đurđevačke Gimnazije dr. Ivana Kranjčeva koji su sa svojom mentoricom Božicom Jelušić spremili projekt "Tadijanoviću za stotu"; recital pjesama na hrvatskom, njemačkom i engleskom jeziku. Poetska večer bila je puna dobrih vibracija. Sutradan smo odmah poslali čestitku našem svečaru i poziv da nam dođe u Đurđevac.

Odgovor nismo dugo čekali; može, ali poslije rođendana. Dogovoreno je da će to biti za Svetu Luciju. Zaključili smo da nam prostor knjižnice neće biti dovoljno velik za sve one koji su pokazali zanimanje za susret s pjesnikom. Odlučili smo da je hotel "Picok" najbolje mjesto za susret, ali 13. prosinca 2005. godine i hotel je bio pretijesan za ovaj izuzetan događaj.

Tadija u Đurđevcu

Z. Šabarić: Dugo u noć ...

Pjesnik je dočekan burnim pljeskom i glazbom sa stihovima njegove pjesme *Dugo u noć...* Bio je dirnut tom pažnjom. Dalje se odvijalo sve kao u snu. Intervju s njime vodila je đurđevačka književnica Božica Jelušić, a on je, dobro raspoložen, odgovarao svojim dubokim i kristalno jasnim glasom. Saznali smo puno o njegovim mlađim danima, o Rastušju, bratu Đuri (zato je sto puta izgovorio Đurđevac, jer počinje slovom Đ kao Đuro!), roditeljima, studenskim danima, Jelici, priateljstvu s Nazorom, Kaštelanom i I. Goranom Kovačićem (Tadijanović mu je dao ime Goran prije odlaska u partizane), o tome koliko je knjiga uredio za svoje kolege, o njegovom prstenu kojega mu je poklonila Jelica (on je u pjesmi *Prsten* pisao o prstenu lavorovom jer su Jelicu zvali Javor), ali i o tome da smo mi zadnji koje je posjetio, jer je došlo vrijeme da se primiri i pripremi za objavljivanje svoje rukopise i pisma dobivena u mlađim danima. Stalno se šalio na svoj račun i učinio je to popodne posebnim. Još jednom se pokazalo da su svi veliki ljudi zapravo jednostavni i neponovljivi. Strpljivo je sjedio sa svojih sto godina pet sati i svima potpisivao knjige, uz obavezan duhoviti komentar.

A nakon svega, druženje s ovim jedinstvenim i neponovljivim pjesnikom trajalo je dugo u noć, u zimsku bijelu noć!

GALERIJA "EX LIBRIS" U ĐURĐEVAČKOJ KNJIŽNICI

Piše: A nica Šabarić

Posebnost đurđevačke Gradske knjižnice jesu izložbe slika. Počelo je u prosincu 2003. godine kada smo htjeli realizirati ideju da nam za Božić dolazi gost slikar u dječju radionicu, a onda bismo napravili izložbu slika djece i gosta slikara. Te prve godine smo upriličili božićnu izložbu pod nazivom "Andđeli" naše keramičarke Leonore Grgac. Sljedeće godine gost nam

je bio veliki slikar Josip Generalić, kojemu je to bila zadnja izložba, jer je, nažalost, preminuo dok je izložba trajala. A onda smo 2005. godine počeli izlagati svaki mjesec drugoga autora i time postali u đurđevačkim prostorima jedna ozbiljna likovna galerija kojoj smo dali ime "Ex libris", jer su i ex librisci upravo nastajali zbog knjiga.

Tako smo u 2005 godini imali izložbu umjetničke fotografije Krunoslava Heidlera "Portreti Đurđevčana i prijatelja Đurđevca" s puno poznatih imena iz filmskog, književnog, glazbenog i političkog svijeta. Potom je bila izložba naše kolegice knjižničarke iz Bjelovara Tatjane Cifrak-Kostelac.

Tatjana postavlja izložbu

Svojom koloristikom na platnima i pastelima unijela je živost u naš prostor. Kada je Tatjana odnijela svoje slike, zaključili smo da bi bilo dobro stalno imati izložbe. Mediji su dobro pratili svaku izložbu, a i naše internet stranice su u to vrijeme bile stalno posjećene (www.knjiznica-djurdjevac.hr), pa je i to bio razlog više da nastavimo s tom aktivnošću. Tako smo priredili izložbu akvarela Vlade Mlinjarića, potom Zrinke Kendelić, a u rujnu izložbu grafika mладог akademskog slikara Hrvoja Baltića, pod nazivom Figuracija u prostoru. Za Božić je priređena tradicionalna božićna izložba našeg đurđevačkog majstora crteža Pere Topljaka (poslije I. Lackovića

Nafcit Davorite Brezak

Croate najboljih) koji je specijalno za tu prigodu napravio crteže s biblijskom tematikom. Za Valentino 2006. godine doveli smo u goste slikaricu Davorku Brezak koja je svoje lirske motive pokazala u tehnikama akvarela, pastela, ulja i akrila, ali je priredila i izložbu prekrasnog nakita. U ožujku je postavljena izložba umjetničke fotografije Marinka Ivaniševića pod nazivom "Južnoafrička Republika - naš doživljaj", zajedno s multimedijalnom prezentacijom s tretjednog putovanja po Africi.

Za Uskrs je postavljena izložba pod nazivom "Pasija". Temu Kristove muke Đurđevčani su mogli vidjeti u djelu Ivana Lackovića Croate, Marka Kerna, Đure Pulitke, Miše Baričevića i drugih.

Na ovaj način naši knjižnični prostori oplemenjeni su novom vizualnošću, a naša sredina, naučena na brojna likovna događanja, ovime je nadobitku, kao i autori, koji se mogu predstaviti svojim recentnim djelima.

DJEĆJI ODJEL GRADSKE KNJIŽNICE ĐURĐEVAC

Piše: Katarina Pavlović

Dva su velika projekta obilježila rad na Dječjem odjelu Gradske knjižnice Đurđevac u proteklom razdoblju i oba su vezana uz aktivno provođenje slobodnog vremena djece za vrijeme ljetnih, odnosno zimskih praznika. Stalno sjedenje pred TV-om ili računalom,

premalo ili gotovo nikakvih drugih aktivnosti, dovela su nas do ideje da svaki dan pružimo djeci nešto zanimljivo kako bi drugačije i zanimljivije proveli dan.

I tako je počelo pro Ljeto u knjižnici. Jedan dan u tjednu bio je posvećen gledanju crtića, drugi dan igranju igrica, a ostala tri dana radionicama prema dobnim skupinama. Radionice su bile doista posebne; svaki put s novim voditeljem i s novim temama. Prva gošća radionice bila je učiteljica razredne nastave Željka Mihočka. Tema njene radionice bila je izrada etno igračaka. U veseloj atmosferi i prići koju je pričala dok smo izrađivali igračke, vratili smo se u vrijeme naših baka i djedova. Izradili smo vodenice, svirale od kukuruzovine i lutke od krpa.

Iduća gošća bila je mlada studentica Zrinka Kendelić, koja se u slobodno vrijeme bavi slikanjem. Zrinka je vodila radionicu slikanja tehnikom akvarela. Nakon dva dana slikanja, djeca su svoje akvarele izložila na svojem odjelu, a Zrinka je imala izložbu na Odjelu za odrasle.

U goste nam je došla još jedna učiteljica, Blažica Lenardić, i još jedna likovna tehnika, ovaj put kaširanje. Kaširali smo lutke visine pola metra koje smo na kraju obukli u krep papir. Tako su nastale Crvenkapica, Pipi Duga Čarapa i Zeleni Jura.

Radionica akvarela

Sljedeća radionica bila je bojanje oblutaka. Oblutke različitih veličina kombinirali smo tako da bismo dobili oblik neke životinje (puža, bubamare, žabe, kornjače). Kamenje smo lijepili i na kraju obojili. Zatim su na red došle fotografije. Fotografijama smo izrađivali najrazličitije okvire. Dobili smo vrlo zanimljive i smiješne uratke (npr. Ana u kući strave, velika djeca u malim kolicima, Romana i Nikola na prozoru dvorca, itd.)

Jedna od najposjećenijih radionica bila je izrada nakita, mlade profesorice povijesti Ane Đurišević. Izradivali smo nakit od fimo mase, perlica, žice, flaksa. Nastali su unikatni primjerici ogrlica, narukvica, broševa i naušnica.

A jedna od najneobičnijih radionica svakako je bila Sud u knjižnici i Knjižnica na sudu. Voditelj radionice bio je predsjednik Suda Želimir Hrvatić i njegovi gosti, studentica prava Maja Hrvatić i pedagog Marko Saraga. Radionica je bila o dječjim pravima, a predavači su govorili o osnovnim pravima i obvezama djece, ali i kršenjima tih prava koja se događaju sada i ovdje.

Također su skrenuli pozornost na štetnost ovisnosti o alkoholu, duhanu i drogi. Zatim su djeca posjetila Sud i razgledala sve njegove prostorije, saznala koje usluge mogu tamo dobiti, a najduže su se

zadržala u sudnici i ... razočaranje. Naime, nije bilo sudaca s togama i perikama. Kasniji komentar o sudnici koji sam čula od roditelja, bio je: "Mama, pa to je obična soba!"

Sljedeća gošća bila je kolegica knjižničarka iz Bjelovara, Tatjana Cifrank-Kostelac i još jedna likovna tehnika – kreda na papiru. Na crnom papiru i kredom u boji nastale su veoma zanimljive slike prirode. Poslije radionice napravili smo izložbu slika.

Vodenje zadnje radionice stripa pripalo je mladoj profesorici hrvatskog jezika, Đurdici Krčmar. Nakon veoma okrepljujuće motivacije (svatko je dobio malo jabuke), Đurdica im je pripremila dvije priče prema kojima su djeca trebala napraviti strip. Naziv jedne priče bio je Dobra vila knjižničarka, a druge Roker Ivec.

Nakon svake radionice napravili smo plakat, novosti slali na naše web stranice, a medijski smo bili dobro popraćeni.

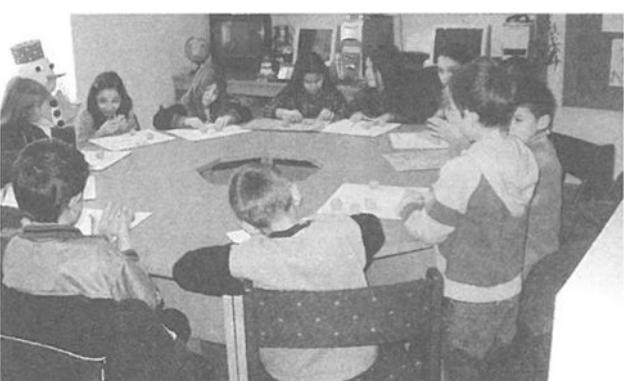
Izrada nakita

Drugi projekt zvao se Zima u knjižnici i odvijao se tijekom zimskih praznika. Opet je jedan dan bio rezerviran za crtice i jedan zaigranje igrica na računalu. Zbog velikog interesa zaigranje na računalu, uveli smo predbilježbe. No, stekla sam dojam da djeca ne dolaze samo radi kompjutorskih igrica, nego i zbog druženja, razgovora i društvenih igara koje mogu igrati u knjižnici.

Zimske radionice održavale su se također tri puta tjedno, opet prema dobnim skupinama. Jedna od radionica bila je izrada nakita od PVC traka, gdje su djeca bila voditelji. Svako dijete znalo je neki od načina pletenja tih traka, pa su učili jedni od drugih. Druga radionica bila je izrada slika od krugova. Krugove različitih veličina i boja trebalo je ukomponirati u sliku. Nastale su slike veselih crvića, sata, neobičnog cvijeća, drveća, svemira, itd.

Zadnja radionica bila je izrada snjegovića od glinamola. Najprije smo spojili sve dijelove snjegovića; glavu i tijelo, šešir i šal, metlu i dugmad, oči i nos, a kad se naš snjegović osušio, oživjeli smo ga bojom.

I ove godine namjeravamo učiniti slično, jer smo shvatili da djeca mogu i na drugačiji način provesti dio svojih praznika i biti kreativna, ne dosađivati se, razbiti predrasude i družiti se, a pri tom kroz igru vidjeti i naučiti i nešto novo.

Radionica snjegovića

PRILOZI ZA POVIJEST KNJIŽNIČARSTVA U ČAZMI

uz 60-tu godišnjicu Gradske knjižnice Čazma

Piše: *Vinka Jelić*

Počeci pismenosti odnosno školstva u Čazmi, zasigurno su počeci knjižnica i prikupljanja knjižne građe, a oni se vežu uz nastanak Čazmanskog zbornog kaptola. Prema povelji iz 1228., kralj Bela IV. šalje biskupu zagrebačkom, Stjepanu II Baboniću, redovnike Norbertinovke da "obučavaju hrvatske kćeri u knjizi i ručnom poslu, da uzmognu danas, sutra kao supruge i majke krotiti divlju čud svojih supruga i utjecati na moralni uzgoj svoje djece".¹ Godinu poslije, u Čazmu dolaze dominikanci i grade svoj samostan, a za to je doba uobičajeno da samostani ne postaju samo mjesta za propovijedi Božje riječi, već i "škole za opću izobrazbu ("studia liberalia") i "ozbiljnu vjersku pouku najširih slojeva kršćanskog puka i mlađeži".²

Knjižnica u Čazmi danas

"Crkva je, kao nositelj i promicatelj pismenosti tog doba, vodila veliku brigu o školovanju mlađeži za svećeničke službe, pa je neke darovite učenike tijekom XIV. i XV. stoljeća upućivala na ondašnja sveučilišna središta diljem Europe."³ U pismenosti reprezentativni primjer, bogato je iluminirani misal topuskog opata i čazmanskog preposta Jurja, koji je na pergameni napisao krajem XV. stoljeća Matija iz Miletinca, župnik crkve sv. Pavla u Otnji. Zagrebački biskupi i prepoziti Čazmanskog kaptola revno su brinuli o opskrbi škola i crkava u Čazmanskom arhiđakonatu liturgijskim knjigama, a očit primjer ove skrbi je misal br. 354, naručen od istog preposta Jurja, koncem

XV. stoljeća. Taj misal ubraja se u najvrednije zagrebačke liturgijske kodekse pohranjene u riznici prvostolne crkve.⁴ Iz ovih primjera moglo bi se zaključiti da je skriptorij pri Čazmanskom kaptolu razvio iznimnu i bogatu djelatnost, ali vrlo je malo toga sačuvano. Iz spomenutog skriptorija sačuvana su samo dva rukopisa, a jedan od njih je spomenuti Misal čazmanskog preposta Jurja de Topusko, s kraja XV. st., koji svojim raskošnim iluminacijama nadmašuje sve ostale rukopise.

Prodror Turaka i nesigurno ratno područje, odnosno Vojna krajina, ostavili su opustošen i devastiran grad. Prvi je pisani izvor iz doba Vojne krajine, koji se tiče pismenosti, Počasna knjiga (Ehrenbuch) u kojoj su čazmanski učitelji od 1728. sve do 1914. upisivali samo one učenike koji su se isticali "u marljivosti i u dobru ponašanju". Do 1838. zapisi su u cijelosti na njemačkom jeziku, iako u povjesnom pregledu Školske spomenice iz 1881. godine stoji da se hrvatskim jezikom u čazmanskom školstvu služilo još 1830. godine.⁵

Na zamahu ilirskog odnosno Narodnog preporoda, osamdesetih godina 19. stoljeća, u Hrvatskoj se javlja pokret osnivanja pučkih knjižnica te Čazma osniva svoju Hrvatsku čitaonicu 1880. godine.⁶ O njezinu radu do kraja II. svjetskog rata nema podataka, iako Badalić u svome radu⁷ spominje da je u javnim knjižnicama Kotara Čazme bilo 11.766 sv. knjiga. Znamo da je današnja Knjižnica osnovana 1946. i da je poslije II. svjetskog rata imala malu zbirku, jer dvadesetak godina kasnije, 1966. ima 2.500 svezaka.⁸ No, podaci o osnivanju Gradske knjižnice poslije II. svjetskog rata razlikuju se.

Jedan izvor (iz 1968.) navodi: "Narodno sveučilište, Gradska knjižnica, Čazma, Trg pobjede 3; osnovana 1947. Fond: 2.500 sv. knjiga".⁹ U drugom izvoru (iz 1982.) stoji: "100. obljetnica Knjižnice narodnog sveučilišta "Slavko Kolar" u Čazmi",¹⁰ a ovaj podatak potjeće iz članka posvećenog obljetnici Knjižnice, gdje se uzima da današnja Knjižnica ima svoj kontinuitet u Hrvatskoj čitaonici osnovanoj u Čazmi 1880., s obzirom da 1980. godine Knjižnica Čazma u okviru "Mjeseca knjige" nizom manifestacija slavi 100 godina postojanja organiziranog čitanja i brige o knjizi u svom gradu.

¹A. Čuvaj: *Grada za povijest školstva*, sv. 11, Zagreb 1910.

²Isto

³V. Štrk: *Pregled kulturne povijesti čazmanskog kraja; Čazma 1226–1996*, 1996.

⁴Isto

⁵I. Šikić: *Povijest školstva u Čazmi; Čazma u prošlom mileniju*, 2001.

⁶J. Badalić: *Javne knjižnice u Savskoj banovini*, Zagreb, 1937.

⁷Isto

⁸I. Pejić: *Narodne knjižnice na kraju 20. stoljeća*, Bjelovar, 2000.

⁹Biblioteke u Hrvatskoj. Zagreb, Društvo bibliotekara Hrvatske, 1968. (Izdani Društva bibliotekara Hrvatske, knj. 1)

¹⁰D. Stefanović: *Knjižnice Biogradsko-podravske regije* (Vjesnik Bibliotekara Hrvatske, br. 1-4/1982.)

Spomenuti članak s bibliografijom početno je mjesto izučavanja povijesti knjižnice i knjižničarstva u Čazmi. Preseljena je 1990. godine u novi prostor veličine 150 m² sa tri odjela: odjelom za odrasle, dječjim odjelom i čitaonicom s referentnom zbirkom, s ukupnim fondom od 13.000 sv. knjiga."

Pureuređenjem i proširenjem prostora na 220 m² 2003., Knjižnica je dobila još i studijski odjel, spremište i čitaonicu. Razvijanjem djelatnosti, odnosno službi u 2004., Knjižnica ima "Kutak za mladež" kao i "Biblioteku za roditelje".

Danas Knjižnica raspolaže fondom od 18.500 svezaka knjižne građe i 550 jedinica neknjižne građe (CD-ROM, CD, VHS, DVD, igračke). Nabavljaju se sljedeći naslovi časopisa i novina: novine – Večernji list, Bjelovarac; časopisi – National Geographic, Meridijani, Hrvatska revija, Vjenac, Drvo znanja, Prvi izbor, Republika, 15 dana, Oorum, Kolo, Teen, OK, Cosmopolitan, Gospodarski list, Geo, Frizbi, Dijete i

društvo, Kruh i ruže i dr. (ukupno 30 naslova časopisa).

Knjižnica raspolaže s dva računala za korisnike, jednim na dječjem odjelu i jednim na odjelu za odrasle – ima pristup internetu, kućnim kinom, TV i videom, glazbenom linijom, fotokopirnim strojem, skenerom. Posudba je automatizirana.

Gradska knjižnica danas, kao gradski informacijski punkt, uslužuje građane, škole i udruge te surađuje na općem promicanju informiranosti, pismenosti i obrazovanja. Kao inicijator i organizator brojnih manifestacija (susreta s književnicima, radionica, book-caffea za mlade, pričaonica za najmlađe, izložbi, multimedijalnih programa i programa obilježavanja važnih obljetnica nacionalne kulture te čuvanja zavičajnih posebnosti itd.). Gradska knjižnica Čazma postala je ne samo vodeća institucija kulture, već i jedna od glavnih nositeljica kulturnog života u gradu uopće.

RAZGLEDNICE IZ ČAZME

Piše: *Vinka jelić*

Srdačan pozdrav iz Čazme, Moslavina!
Protekla godina bila nam bogata i dobra.
U goste su nam dolazili mnogi, družili smo se
u razgovoru, s knjigom, s pjesmom... No,
krenimo redom:

Prigodno za našu ovogodišnju temu "Sveska":

Učenici Osnovne škole Čazma i njihova profesorica Ljiljana Franješ – kviz "Što znamo o Europi", uz Dan Europe 2005. Zanimljivost – kviz je bio na engleskom!

Za naše najmlađe radili smo predstavu zajedno s jadrankom Čunčić Bandov, koja je predstavila svoju knjigu "Šale, trice, zvrnadalice". Bili smo krasni, zar ne?¹¹

U suradnji s Maticom hrvatskom, Ogranak Čazma, Gradska knjižnica je i krajem školske 2004./05. godine organizirala Susret s maturantima (učenicima Vili. razreda OŠ i IV. razreda SŠ Čazma).

Kako je tema u našoj Knjižnici cijele 2005. godine bila poezija, pod geslom "ČITAJMO POEZIJU", ugostili smo pjesnika Branka Čegeca.

¹¹ Vodič kroz knjižnice Bjelovarsko-bilogorske županije, Bjelovar, 1996.

Svi zaljubljeni pišu pisma: "Šempi ti smopi da limvo te" – književni susret s Anom Đokić Pongrašić, gdje je predstavljen njen roman za tinejdžere

Pjevajte s nama – 1. listopada, Međunarodni dan glazbe, obilježili smo i u našoj knjižnici. Pjevali su Gradska zbor i Zbor mlađih župe sv. Marije Magdalene Čazma.

Predstavili smo i nešto novo iz našeg zavičaja, Moslavine. "Moslavačke legende i predaje", autora Dražena Kovačevića

U goste smo još pozvali Miru Gavrana, koji nam je predstavio svoj najnoviji roman, "Poncije Pilat"; organizirali smo Radionicu kreativnog pisanja poezije, "Riječ, stih, pjesma", i još mnogo toga, ali o tome pogledajte / pročitajte više u "Razglednicama iz Čazme" u sljedećim brojevima "Sveska"....

PRVA REVIZIJA KNJIŽNIČNOG FONDA U KNJIŽNICI HERCEGOVAC

Piše: Tifiomir Pokopao

Hrvatska knjižnica Općine Hercegovac osnovana je 1998. godine. Djeluje u sastavu Općine Hercegovac koja je i njezin osnivač. Po Zakonu o knjižnicama knjižnica mora biti samostalna ili u sastavu druge samostalne knjižnice, tako da je trenutno u procesu osamostaljivanja.

Knjižnica u svome fondu posjeduje 6429 sv. knjiga, 96 CD-a, 67 videokaseta, 8 DVD-a i 49 igračaka. Nabavlja troje dnevne novine ("Globus", "Večernji list", "Sportske novosti") i sedam časopisa ("Enter", "Drvo znanja", "Prvi izbor", "Frizbi", "Jezik", "Republika", "Bjelovarski učitelj"). Knjižnica je u potpunosti informatizirana, omogućen je pristup Internetu. Usluge knjižnice koriste 154 registrirana korisnika.

Na temelju Pravilnika o reviziji i otpisu knjižnične građe (članak 46. stavak 2. Zakona o knjižnicama NN 105/97., 5/98., 104/00), provedena je prva revizija u Hrvatskoj knjižnici Općine Hercegovac. Revizija je provedena od 4.1. do 20.1.2006. godine. Knjižnica je o početku i trajanju postupka revizije unaprijed

obavijestila korisnike i odredila rok za povrat građe koja nije na vrijeme vraćena. Za vrijeme revizije knjižnica nije pružala usluge korisnicima. Odlukom Vijeća Općine Hercegovac imenovano je Povjerenstvo za reviziju i otpis u sastavu: Tihomir Pokopac, predsjednik povjerenstva, te Višnja Fel i Nena Jurčić, članovi povjerenstva.

Aktom o imenovanju Povjerenstva određene su njegove zadaće: pripremanje građe i dokumentacije, provođenje postupka revizije, utvrđivanje stvarnog stanja knjižnične građe i njene materijalne vrijednosti, utvrđivanje posljedica nastalih uporabom knjižnične građe. Kako je ovo prva revizija koja je provedena u Hrvatskoj knjižnici Općine Hercegovac, veliku stručnu pomoć pružio je voditelj Županijske matične službe g. Ilija Pejić. Knjižnica je u potpunosti informatizirana i koristi program METEL.vvin, tako da smo u reviziji imali i stručnu pomoć g. Danka Tkalcu, programera.

Tijekom revizije, temeljito su prebrisane sve knjižne police, odnosno i same knjige. Nakon revizije

knjižnog fonda, knjige su pregledno vraćene na police. Izlučeno je i otpisano 236 sv. knjiga koje će biti ponuđene Matičnoj službi, odnosno Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici. Izlučivane su amortizirane, nestale i nevraćene knjige. Također su izlučene knjige kojih ima više primjeraka i one koje nisu aktualne za knjižnicu. Otkupom se gomilao broj istih primjeraka koje je knjižnica već posjedovala u svom fondu, odnosno otkupljivane su knjige koje nisu pronašle svoju "čitalačku publiku". Veća bi korist bila da Ministarstvo ta sredstva izravno doznači knjižnicama i tako prepusti cijelokupnu nabavu stručnjacima – knjižničarima. Naime, knjižničari najbolje znaju koje im knjige trebaju i treba im prepustiti da sami grade fond svoje knjižnice. No, to je problem otkupa i mislim da je on problem većine knjižničara.

Iduća revizija planirana je za 2010. godinu.

Knjižnica u Herceg Novom osnovana je 1998. godine.

PUČKA KNJIŽNICA I ČITAONICA U DARUVARU

Piše: Robert Fritz

Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar kao javna ustanova u kulturi, čiji je osnivač Grad Daruvar, službeno je osnovana 1947. Prethodile su joj (od druge polovice 19. st.) gradske čitaonice (iscrpno u Pejić, Ilija: "Daruvarske čitaonice". Bjelovarski učitelj, God. X, br. 3, Bjelovar 2005.). Knjižnica je od osnutka promjenila nekoliko lokacija, a danas se nalazi na adresi Stjepana Radića br. 5 u prostoru koji će nakon adaptacije i proširenja iznositi oko 550 m² te sadržavati sve neophodne odjele.

Trenutno zapošljavamo tri stručna djelatnika, posjedujemo oko 30.000 jedinica knjižne i 500 jedinica neknjižne građe, 25 naslova novina i časopisa, uslužujemo oko 1200 korisnika i provodimo redovite kulturne aktivnosti. Knjižno poslovanje obavljamo pomoći računalnog programa METEL.win s kojim smo umreženi u cjelinu od oko 500 knjižnica u Hrvatskoj. Knjižnica je otvorena za korisnike ponedjeljkom i petkom 8.00 – 15.00 sati, utorkom, srijedom i četvrtkom 12.00– 20.00 sati, te drugu i zadnju subotu u mjesecu 8.00 – 12.00 sati.

Nakon višegodišnjeg inzistiranja struke, u jesen 2003. započinju građevinski radovi na projektu proširenja i adaptacije knjižnice. Prethodi im administracijsko rješavanje vlasništva zgrade u kojoj Knjižnica, do tada, koristi prizemlje sjevernog krila, ne bi li ona u potpunosti bila vraćena u vlasništvo Grada Daruvara i prenamijenjena za potrebe Knjižnice. Osnivač to rješava tijekom 2002. i 2003. te se nakon usuglašavanja sa strukom izrađuje kompletan projektni dokumentacija. Time buduća Knjižnica, osim dosadašnjeg posudbenog odjela, dobiva i dječji odjel, višenamjensku dvoranu, studijski odjel sa čitaonicom te spremište s prostorom za tehničku obradu. Projekt se kandidira na natječaj Ministarstva kulture RH (koje je i najveći financijer projekta), a dobiva i donaciju

humanitarne agencije ASB za uređenje dječjeg odjela Knjižnice.

U studenom 2003. započinju, a polovinom 2004. bivaju dovršeni građevinski radovi na južnom dijelu prizemlja zgrade (budući dječji odjel), te se Knjižnica s pretežnim dijelom fonda i opreme tijekom kolovoza 2004. privremeno seli u taj dio. Seljenje je dovršeno maksimalnom brzinom u roku tri tjedna i to uz veliku pomoć ročne vojske iz bjelovarske vojarne. U narednom vremenu, radovi na sjevernom dijelu zgrade i u potkovlju su nastavljeni, te su do danas u potpunosti završeni u prizemlju sjevernog dijela. Oba dijela potkrovlja zahtijevaju još samo završnu obradu. Vjerujemo da će to biti napravljeno do ljeta 2006., nakon čega slijedi djelomično opremanje ove godine, a nadamo se kompletnom opremanju do kraja 2007. Time će biti zaokružen četverogodišnji ciklus radova na preuređenju, djelomično potaknut i Skupštinom Hrvatskog knjižničarskog društva održanom 2002. u Daruvaru.

Djelatnici daruvarske knjižnice željno očekuju preseljenje u novi prostor

Prilikom ostvarivanja cjelokupnog projekta nailazili smo na nerazumijevanje osnivača, nesporazume s projektantima i izvođačima radova. Zalaganjem ravnateljice, prof. Margot Moćan, i posebno voditelja Županijske matične službe, prof. Ilije Pejića, ti su se problemi rješavali, i još uvijek se rješavaju, na zadovoljstvo struke.

Po završetku radova i opremanja imat ćemo modernu Knjižnicu s cjelovito uspostavljenim odjelima i čvrstim stavovima knjižničara kako taj sadržaj ponuditi korisnicima, educirati i zabaviti najmlađe, okupiti kreativnu snagu društva i, na koncu, proizvesti

kulturni proizvod. U tim nastojanjima očekujemo i znatnu podršku osnivača u pogledu zapošljavanja novih djelatnika i financiranju zamišljenih projekata.

Dakle, ovoga trenutka Knjižnica je smještena u budućem dječjem odjelu i radi s ograničenim fondom, ali kompletnom uslugom. Što zbog očigledne najave proširenja i modernizacije, što zbog zalaganja djelatnika, bilježimo znatne statističke pomake u broju i posjetu članova, nabavi i optoku građe. Kako će to izgledati negdje 2008., mi u daruvarskoj knjižnici možemo sanjati i s velikim optimizmom se pripremati za taj veliki, odgovorni posao.

INFORMACIJSKO OPISMENJAVANJE U KNJIŽNICI

Piše: *Danijela Petrić*

U Mjesecu hrvatske knjige 2005. u Knjižnici i čitaonici "Fran Galović" započeo je projekt informacijskog opismenjavanja "Traži, pronađi, oda-beri!" za učenike koprivničkih osnovnih i srednjih škola. Projekt je sponsoriran je od strane "Podravke", a zamišljen je kao pomoć učenicima pri razvijanju informacijskih sposobnosti i vještina koje im mogu pomoći pri traženju, vrednovanju i korištenju izvora informacija i znanja, u tiskanom i elektroničkom obliku, za potrebe učenja, obrazovanja, razonode i cjeloživotnog učenja. U provođenje projekta uključeno je troje knjižničara: Josipa Strmečki s Odjela za odrasle, Kristian Ujlaki sa Stručno-znanstvenog odjela te Danijela Petrić s Dječjeg odjela Knjižnice.

Realizaciji projekta prethodilo je uspostavljanje kontakata s voditeljima izvannastavnih aktivnosti u školama kako bi se knjižničari upoznali kakva je postojeća razina informacijske pismenosti i kakva su očekivanja učenika i profesora od zamišljenog projekta. Prof. Dubravka Vajdić, voditeljica izvannastavne aktivnosti iz zemljopisa u OŠ "Đuro Ester", i prof. Irena Friščić, voditeljica "Europskog kluba" u koprivničkoj

Učenici OŠ "Đuro Ester", uz vodstvo knjižničara, istražuju Internet

Učenici Obrtničke škole iz Koprivnice upoznaju se s knjižničnim pretraživanjem

Obračničkoj školi, izabrale su skupine od po deset učenika i teme koje bi tijekom projekta učenici obradili.

U dva školska sata učenike smo upoznali s uslugama knjižnice, smještajem građe, pretraživanjem kataloga na zadano temu, pretraživanjem tiskanih medija (knjige i časopisi) i pretraživanjem CD-ROM-ova. Iz svih korištenih medija prikupljena je potrebna građa. U iduća dva sata učenike smo teoretski upoznali s internetom, strategijama pretraživanja, vrednovanjem informacija i citiranjem literature. Zatim smo u praktičnom djelu rada pretraživali Internet pomoću pretraživača i meta pretraživača.

Učenici će zajedno s mentoricama obraditi prikupljene podatke, a nakon toga će se projektni zadaci pripremiti u Power Pointu te prezentirati koprivničkoj javnosti povodom Europskog u Stručno-znanstvenom odjelu Knjižnice.

(L.KR!7P)

OD PRVE ČITAONICE DO MULTIMEDIJALNE KNJIŽNICE

1846. - 2006.

160 godina organiziranog čitanja u Koprivnici

Piše: *Dijana Sabolović-Krajina*

Ova godina u koprivničkoj Knjižnici "Fran Galović" Koprivnica u znaku je dva velika događaja – 160. obljetnice osnivanja prve čitaonice u Koprivnici, te implementaciji u Hrvatskoj sasvim nove knjižnične usluge za slike i slabovidne. U

planu je izdavanje monografije koja će s kulturološkopolovjesnog aspekta pratiti 160 godina dugi put od prve, post-ilirske čitaonice do današnje moderne, multimedijske knjižnice u Koprivnici. Ova značajna obljetnica bit će okrunjena i stručnim skupom posvećenim pokretanju nove usluge za slike i slabovidne u koprivničkoj Knjižnici, kao rezultatu partnerskog odnosa Udruge slijepih Koprivničko-križevačke županije i koprivničke Knjižnice, na provedbi pilot projekta, koji je za realizaciju dobio sredstva EU na natječaju CARDS 2002, te bio među deset nagrađenih od 114 prijavljenih projekata iz cijele Hrvatske.

Prva čitaonica, tzv. kasino, osnovana je u Koprivnici 1846. godine u kontekstu potrebe za nacionalnim prosvjećivanjem i širenjem pismenosti na hrvatskome jeziku. Njeno pojavljivanje odjek je hrvatskog narodnog preporoda, kao pokreta mlade hrvatske građanske klase u usponu koja se digla protiv strane supremacije, tražeći nacionalnu autonomiju, te uporabu narodnoga jezika i kulture u javnom životu.

U proteklih 160 godina mijenjali su se društveni, kulturni, politički i ekonomski konteksti, no ostaju nepromijenjene osnovne značajke kako prve čitaonice, tako i čitaonica koje su se osnivale kasnije u 19. i 20. stoljeću, potom prve javne knjižnice koprivničkih studenata između dva svjetska rata, i naposljetku gradske knjižnice osnovane krajem 1945. godine, čija je izravna sljedbenica današnja Knjižnica i čitaonica "Fran Galović".

Nastojanje da budu potpora obrazovanju, prosvjećivanju i kulturnom uzdizanju značajka je svih ovih čitaonica i knjižnica. Ove funkcije proširuju se tijekom proteklih desetljeća potrebom za profesionalizacijom i informacijskom ulogom u svakodnevnom životu svoje lokalne sredine, te na što širu dostupnost svojih usluga. Stoga je knjižnična usluga za slike i slabovidne, koja je namijenjena jednoj specifičnoj, uskoj, u krajnjoj liniji marginaliziranoj društvenoj skupini, kruna stošezdestgodišnjeg razvoja organiziranog čitanja u Koprivnici.

Knjižnica i čitaonica "Fran Galović" – jedna od temeljnih kulturnih institucija u gradu Koprivnici

Djelatnici koprivničke Knjižnice

KAKVU KNJIŽNICU KOPRIVNIČANCI ŽELE UBUDUĆE?

Rezultati ankete za korisnike Knjižnice

Piše: Dijana Sabolović-Krajina

Knjižnica i čitaonica "Fran Galović" ušla je u 2006. godinu s 5.934 člana, knjižnim fondom od 91.860 svezaka knjiga (3 knjige po stanovniku grada Koprivnice, 1,4 knjige po stanovniku Županije), 102 naslova novina i časopisa, 1.752 jedinice neknjižne građe (DVD-a, CD-a, CD-ROM-ova, audio i video-kaseta), 129.710 posuđenih jedinica neknjižne i knjižne građe, 81.704 posjeta (prosječno 300 posjeta dnevno), od toga 14.547 posjeta brojnim i raznolikim kulturnim, edukacijsko-informativnim programima, 8.193 posjeta čitaonici tiska na prvom katu, te čak 3.480 korištenja interneta u Stručno-znanstvenom odjelu.

Međutim, najveća vrijednost koju je Knjižnica prenijela iz prošle u ovu godinu je veliko zadovoljstvo korisnika njezinim knjižničnim uslugama. Naime, u anketi koja je krajem prošle godine provedena na uzorku od 544 člana (12,75% od ukupnog članstva Dječjeg odjela, Odjela za odrasle, Stručno-znanstvenog odjela i Čitaonice tiska), čak 423 ispitanika (78%) usluge Knjižnice je ocijenilo najvišom ocjenom (jako je zadovoljno uslugama Knjižnice), 114 ispitanika ili 21% zadovoljno je, a 1 ispitanik uopće nije zadovoljan uslugom Knjižnice.

Usluge koje se najviše koriste

- posudba knjiga (477 ispitanika ili 24%);
- čitaonica časopisa u Stručno-znanstvenom odjelu (174 ispitanika ili 9%);
- čitaonica tiska i Internet – pretraživanje web stranica (156 ispitanika (8%)

Od ostalih usluga koristi se, slijedom rangiranja:

- 1.čitaonica časopisa u Dječjem odjelu
2. posudba knjiga na stranim jezicima
3. posudba video-i/ili DVD filmova
4. posudba časopisa i novina na hrv. jez.
5. posudba slikovnica
6. elektronska pošta
7. predstavljanje knjiga, tribine, predavanja i radionice za odrasle
8. usluga "Pitajte knjižničare"
9. elektronički katalog
10. radionice za djecu i mlade
11. bilteni novih knjiga
12. posudba časopisa na stranim jezicima
13. informativni materijali Europske unije
14. EU kutak u SZO
15. gledanje video i / ili DVD filmova
16. bilteni neknjižne građe
17. građa za učenje stranih jezika
18. računala u Dječjem odjelu
19. PC za obradu teksta
20. usluga fotokopiranja

Prijedlozi za poboljšanje usluga

Na pitanje "Što biste promijenili u uslugama knjižnice? Kakvu biste knjižnicu željeli ubuduće?" nije odgovorilo 180 ispitanika (31%), a 184 ispitanika (31%) odgovorilo je da su zadovoljni i da ništa ne bi mijenjali. Međutim, istovremeno je dobiveno čak 125 prijedloga za poboljšanje usluga. Prijedlozi se po učestalosti kreću od 12 do 1 prijedloga, a većina su pojedinačnog karaktera.

Što korisnici (još) žele?

Vezano uz knjige - općenito: novije knjige o pravu; više primjeraka hit knjiga, dulja posudba u SZO; obnova starijih knjiga, posuđivanje atlasa, enciklopedija; produljiti rok posudbe lektire (4); dulja posudba knjiga u SZO.

Više ... stručne literature (12 prijedloga), literature iz raznih znanosti, iz informatike, ekonomije, kemije, prava, biologije, fizike, povijesti, filozofije, religije, farmacije, hortikulture, graditeljstva, medicine, psihologije, pedagogije; o životinjama; o sportu; poljskih pisaca na hrvatskom i poljskom, knjiga iz skandinavske književnosti, ljubavnih romana, krimića, više ljubavne poezije, više enciklopedija, fantasy knjiga, SF knjiga, naslova lektire (6 prijedloga).

Više ... novih izdanja (7 prijedloga), knjiga za fakultete, knjiga za tinejdžere, knjiga na engleskom, knjiga na stranim jezicima; primjeraka istog naslova, knjiga novih autora, posudba više DVD-a, više igrica, više crtića, više knjiga u Dječjem odjelu, posudba više lektira odjednom, posudba više filmova; povećati broj literature na Odjelu za odrasle-, posuđivanje barem 2 knjige u SZO (6 prijedloga); posudba većeg broja primjeraka u SZO.

Knjižnica okrenuta korisnicima – u Dječjem odjelu uvijek se nešto zbiva

Čitanje periodike... ograničiti vrijeme čitanja pojedinih novina; više primjera najčitanijih dnevnih i tjednih novina; opremljenija čitaonica, časopis Građanin, Ljekovito bilje, Flora, Moj vrt, Story, više časopisa na stranim jezicima, više tjednih novina i časopisa; časopis Witch u Dječjem odjelu, pretplata na časopis VIDI i Mreža.

Više ... kisika u Dječjem odjelu; druženja za djecu i srednjoškolce; veći prostor; više sati kompjutorske radionice za djecu, više kompjutora; posudbu više DVD-a; više računala; više prostora u medijima.

Cijene usluga... besplatno...minute Interneta, članarina za djecu do 18 godina; smanjiti ... cijene fotokopiranja (5 prijedloga), Interneta, članarine; niža članarina za zaposlene studente

Ostalo...

- uvesti uslugu za slijepе; moderniji prostor; zabraniti ulaz alkoholičarima, psihički bolesnima, agresivnima; manje duhanskog dima; manje propuha u čitaonici; više televizora; duže vrijeme pričaonice za najmlađe; polugodišnju članarinu; papiriće s datumom povratka knjige; elektroničku pretragu baze časopisa; više radionica za mlade; otvaranje glazbenog odjela i posudba CD-a; druženje s književnicima; radionice za odrasle; mapu knjižnice na ulazu; besplatno podizanje knjiga na drugom odjelu za nastavnike; obnoviti informatičku opremu; poticati studente da uče u knjižnici; brže stavljanje novih knjiga na police;

Velika pomoć knjižničarima u svakodnevnom radu. ročnici Krešo, Hrvoje, Hrvoje, Gaja, Tihomir, Goran i Tomislav

- otvorenost svake subote (7); bolja podrška putem weba (produživanje posudbe, rezerviranje); podsjetnik o vraćanju knjiga na e-mail; obavijesti o novim knjigama-, čitaonica tiska u prizemlju; brže nadopunjavanje fonda novim knjigama-, pristup dječjem odjelu sa članarinom za odrasle; program pomaganja djeci u izradi plakata; posuđivanje igrica, dostava knjiga u kuću; radno vrijeme do 20 sati; organiziranje tematskih književnih večeri ili večeri poezije; polica za tinejdžere u O. za odrasle; više mjesta za učenje; opremljenija čitaonica; učionica za studente; više sjedećih mesta; omogućiti ulaz s trga;

- bibliobus u dvije smjene; rubrike u knjižnici kao "Knjiga mjeseca" ili "Svakako pročitajte"; savjetnik za djecu i roditelje; kutak za Starbucks Caffe; brži printer u SZO;

- novu knjižnicu za 10-15 godina kao dio velikog kulturnog centra; interaktivnu povezanost s cijelim svijetom i da knjižnica prema svijetu prezentira naše lokalne vrijednosti i književna imena.

Najmladi članovi Knjižnice s roditeljima – na njima svijet (čitatelj knjižnica) ostaje!

Recimo još da je u anketi sudjelovalo 358 ispitanika ženskog spola (66% ispitanika), a 168 ispitanika muškog spola (31% ispitanika). 18 ispitanika (3%) nije odgovorilo na ovo pitanje.

Najviše ispitanika, njih 119 ili 22%, ima između 19-25 godina, 82 ispitanika ili 15 % ima do 14 godina, dok je 78 ispitanika (14%) između 31-40 godina, 57 ispitanika između 26-30 godina, 38 ispitanika (7%) između 41-50 godina, 26 ispitanika (5%) između 51-60 godina, 14 ispitanika (3%) između 61-70 godina, a 6 ispitanika (1%) ima više od 70 godina.

Što nakon ankete?

Mišljenja, stavovi, želje i prijedlozi korisnika polazište su za kreiranje budućeg rada Knjižnice, te putokaz financijerima u opravdanosti ulaganja u knjižničnu djelatnost. Dio prijedloga i želja već je uvažen (niže cijene fotokopiranja, skeniranja, skoro uvođenje posudbene zbirke glazbenih CD-a, te knjižnične usluge za slijepе i slabovidne...), a dio će biti polazište za poboljšanje postojećih, te uvođenje novih usluga i programa.

ZANIMLJIVOSTI IZ KOPRIVNIČKE PUTUJUĆE KNJIŽNICE

Pišu: Mladen Tudić, Ljiljana Vugrinec

U ožujku 2006. navršile su se dvije godine rada novog bibliobusa, ali i 27 godina usluge "knjižnice na kotačima" Knjižnice i čitaonice "Fran Galović" Koprivnica.

U 2005., bibliobus je zabilježio 1.670 članova, 13.164 posjete (dnevno u prosjeku 80), te 27.771 posudbu knjiga (167 knjiga u prosjeku dnevno) na 38 stajališta u koprivničkim prigradskim naseljima, poduzećima i općinama na širem koprivničkom području. Najveći broj članova bibliobus bilježi u koprivničkim poduzećima: Podravka (pogoni Danica, Lino Lada, Juhe, Belupo, te u središnjici, u Starčevičevoj ulici), Bilokalnik, Hartmann, HEP i Carlsberg Croatia. Bibliobus obilazi i općinska središta i njihova naselja, i to: Koprivničke Brege s Glogovcem, Golu s Otočkom, Novačkom, Gotalovom i Ždalom, Novigrad Podravski s Delovima, Drnje s Torčecom, Koprivnički Ivanec s Kunovcem, Rasinju sa Suboticom Podravskom, Kuzminicom i Velikim Pogancem, Sokolovac s Velikom Mučnom, te Hlebine, Legrad i Sigetec. Od prigradskih naselja tu su: Jagnjedovec, Reka, Bakovčice, Starigrad, Vinica i Draganovec, te, već godinama, koprivnički Dom za starije i nemoćne osobe.

PLANOCI ZA ŠIRENIE MREŽE BIBLIOBUSNIH STAJALIŠTA

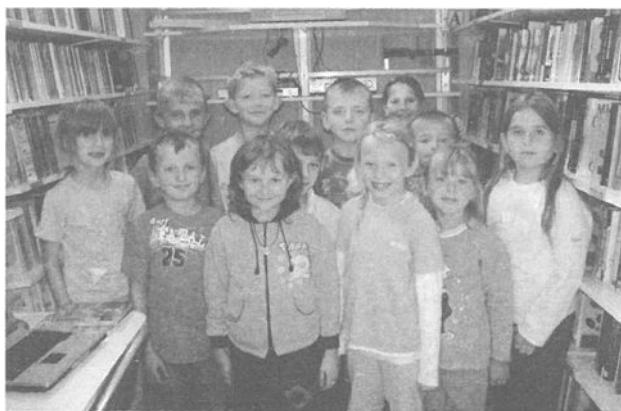
U jesen 2005., koprivnički bibliobus posjetio je općine u Koprivničko-križevačkoj županiji koje (još) nemaju općinsku knjižnicu, niti na drugi način riješeno pružanje knjižnične usluge stanovništvu. Kako je većina naselja oko grada Koprivnice dobro pokrivena bibliobusnim stajalištima, cilj ovog obilaska bila su mjesa nešto udaljenija od Koprivnice. Na području koje gravitira Križevcima, to su općine: Sv. Petar Orehovec, Kalnik, Gornja Rijeka i Sv. Ivan Žabno, a na području koje gravitira gradu Đurđevcu, općine: Kloštar Podravski, Ferdinandovac, Podravske Sesvete, Novo Virje i Kalinovac. Prezentacija bibliobusa te susret

Bibliobus djeluje na principu financiranja Grada Koprivnice, te samofinanciranja troškova rada, odnosno sklapanja ugovora o pružanju usluga općinama i poduzećima. Pozitivno je što općine i poduzeća koriste usluge bibliobusa više puta mjesечно, te što su prepoznali dalekosežnu korist takve suradnje s koprivničkom Knjižnicom. Valja još istaknuti kako je svrha bibliobusa knjige učiniti dostupnim onima koji zbog udaljenosti ne mogu koristiti stacioniranu knjižnicu. Posebna pozornost posvećuje se školskoj i predškolskoj djeci u udaljenim naseljima, kojima su uskraćeni mnogi kulturni sadržaji, te zaposlenicima u dislociranim tvorničkim pogonima. Od početka rada novog bibliobusa, knjige se dostavljaju u kuću osobama s invaliditetom.

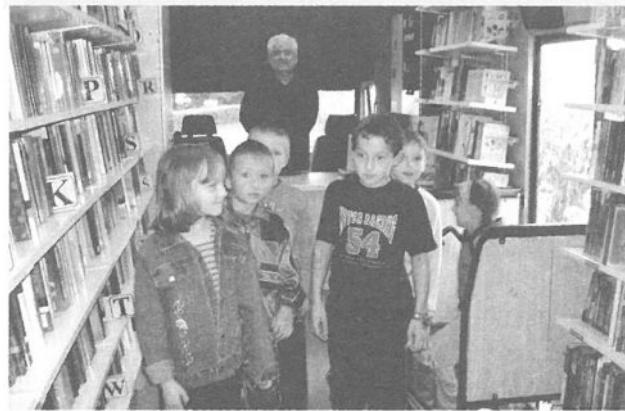
Kako bi bibliobus bio maksimalno iskorišten, u planu je proširenje njegove usluge i na ostali dio Koprivničko-križevačke županije. Za rad bibliobusa u drugoj smjeni bit će potrebno zaposliti dva nova djelatnika. Za sada, posadu bibliobusa čine: Ivo Trepotec, vozač i Mladen Tudić, knjižničar.

knjižničara s predstvincima općina i škola upriličeni su radi konkretnih dogovora oko mogućnosti i potreba za uvođenjem novih bibliobusnih stajališta ne samo u općinskim središtima, već osobito u manjim naseljima.

Sudeći prema velikom zanimanju koje su mještani – osobito najmlađi! – pokazali za mogućnost posudbe knjiga, kao i korištenja drugih knjižničnih usluga (gledanja i posudbe videokaseta i DVD-a, korištenja računala itd.) putem bibliobusa, nova stajališta putujuće knjižnice trebalo bi uvesti što prije, kako bi i stanovnici najudaljenijih mesta naše Županije dobili mogućnost i priliku pristupa suvremenoj knjižnici, kao izvoru informacija za cjeloživotno učenje i obrazovanje, ali i širenje opće kulture razvijanjem navike čitanja.

Osmjesi na licima daka iz Gornje Rijeke koji su sa znatiželjom zavirili u sve kutke bibliobusa

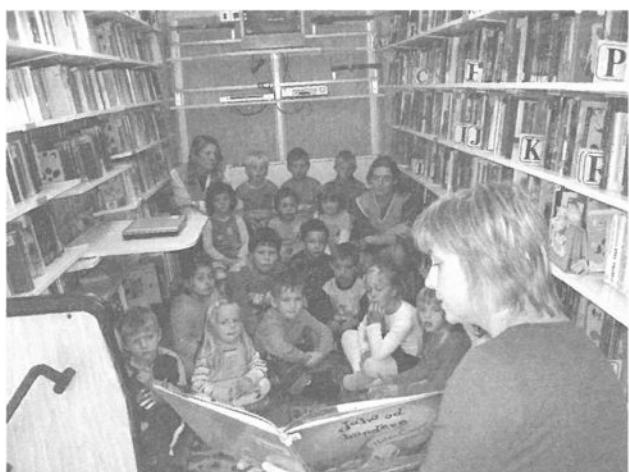
1 djeca u Novom Virju uskoro će, nadamo se, imati priliku koristiti bibliobus

BIBLIOBUS U DJEĆIM VRTIĆIMA "ZVJEZDICA" I "SMIJEŠAK"

U okviru obilježavanja Mjeseca knjige '05., bibliobus koprivničke Knjižnice gostovao je u dječjim vrtićima "Zvjezdici" i "Smiješku" u Koprivnici. Tom prigodom bibliobus je posjetilo ukupno oko 150 djece, koja su sa svojim tetama došla vidjeti kako izgleda i čemu služi "knjižnica na kotačima".

Najmlađi korisnici bibliobusa najviše se vesele njegovom dolasku!

Iako većina mališana nikada prije nije imala priliku vidjeti putujuću knjižnicu, kroz živahan razgovor pokazalo se kako su i u vrtiću i kod kuće već puno naučili o knjigama, čitanju i knjižnici uopće – kao mjestu kojeg rado posjećuju svi koji žele nešto naučiti, zabaviti se ili poigrati čitajući knjige i slikovnice.

Knjižničarke Danijela i Ljiljana malim su posjetiteljima uz pomoć zanimljivih i veselih slikovnica pričale lijepi i zabavne priče, koje su djeca s osobitom pažnjom pratila, a članovi bibliobusne posade – knjižničar Mladen i vozač Ivo – podijelili su na kraju veselog druženja svim mališanima zasluzene slatkiše.

SUSRETI I RADIONICE ZA DJECU U GRADSKOJ KNJIŽNICI "FRANJO MARKO VIC" KRIŽEVCI

EKOLOŠKO-OBRAZOVNE RADIONICE "OTPAD NIJE SMEĆE"

Piše: Mihaela Doskočil

Na Dječjem odjelu Knjižnice već godinama održavamo kreativne radionice svake srijede popodne. Radionice su tematski vezane uz blagdane, praznike, obilježavamo određene akcije (npr. Dan planeta Zemlje, Dan voda, Dan zaštite ptica močvarica itd.), obljetnice, godišnja doba i sli. Svim našim radionicama zajedničko je to što uvijek koristimo otpadni materijal: stari papir od fotokopiranja, PET i ostalu plastičnu ambalažu, razne čepove, sve moguće vrste otpadnog kartona, najlon zaštitu i ambalažu, ostatke šperploče, štapiće od sladoleda, staklenke, stiropor i sav otpadni materijal koji možete (i ne možete) zamisliti... tako u našim radionicama nastaju nove igračke ili upotrebnii i ukrasni predmeti. Na taj način učimo djecu iskoristiti otpad i reciklirati ga.

U programu Igraonice, u sklopu ekološkog odgoja, učimo djecu razvrstavati otpad i odlagati ga u određene spremnike u gradu na tzv. Zelenim otocima. Želeći učiniti još više na obrazovnom planu, povezali smo se s Komunalnim poduzećem d.o.o. Križevci, točnije s ekologinjom, Dijanom Mijač. Zajednički smo pokrenuli akciju i nazvali je "Otpad nije smeće". Prva

aktivnost koju smo proveli s djecom iz igraonice bila je igra razvrstavanja tri vrste otpada koje se odlažu u spremnike: PET ambalaža, stari papir i staklo. U igraonici smo naučili gdje se što odlaže prema bojama spremnika i kad smo to savladali, krenuli smo u veliku akciju...

Mi znamo kako se razvrstava otpad!

Prilikom otvaranja 8. Obrtničkog i gospodarskog sajma Koprivničko-križevačke županije u Križevcima, 14.10.2005., ispred Sportske dvorane (u kojoj se Sajam održava) napravili smo natjecanje u razvrstavanju otpada u prave spremnike. U igraonici smo prethodno prikupili veliku količinu otpada i veselo je ubacili u prave spremnike. Djeca su oduševljeno obavila svoj zadatak, a nakon igre nagradili smo ih Medaljama za očuvanje okoliša (napravljenim od recikliranog papira) i poklon-paketima koje im je darovalo Komunalno poduzeće Križevci d.o.o.

Druga akcija koju smo proveli zajedničkim snagama bile su božićne radionice u kojima smo izrađivali nakit za bor, božićne ukrase za kuću, stol, božićne čestitke... i opet sve od otpada. Tako su čepovi od "Fruteka", komadići šperploče, čepovi od plastičnih boca i slične stvari postale anđeli, božićne zvijezde, kuglice, svjećnjaci... Gotovim ukrasima okitili smo žive borove u teglama i stavili ih pred ulaz naše Knjižnice. Sada se borovi nalaze pred ulazom u igraonicu i čekaju proljeće i novu akciju – vraćanje u zemlju...

Radionica božićnih ukrasa

Nadamo se da ćemo i dalje uspješno surađivati s Komunalnim poduzećem i da ćemo zajednički pokušati učiniti što više za očuvanje našeg planeta.

DRUŽENJE S UMJETNICOM: NIKOLINA MANOJLOVIĆ VRAČAR

Piše: *Martina Majdak*

Gradska knjižnica "Franjo Marković" u studenom 2005. odlučila je razveseliti svoje najmlađe korisnike pozvavši u goste mladu autoricu Nikolinu Manojlović Vračar, kako bi predstavila svoju slikovnicu "Starac dugačka brka". Nikolina, inače multimedijalna umjetnica iz Zagreba, najmlađima je poznata i kao Nina iz "Nininog kutka" u HRT-ovoј emisiji za djecu "Žutokljunac". "Starac dugačka brka" prva je njena slikovnica. Nikolinin kreativan pristup omogućio je malim Križevčanima da uz priču upoznaju i kako nastaju ilustracije za slikovnice te da i sami ponude likovno rješenje za priču o starcu u likovnoj radionici koja je uslijedila po predstavljanju slikovnice.

Uspješan susret povodom predstavljanja "Starca dugačka brka", ponukao nas je da organiziramo još jedno zanimljivo druženje s Nikolinom. Ovaj put u fašničko vrijeme, Nikolina je došla kao Pemzla Žm, klaunesa. U igraonici Gradske knjižnice, 27. veljače 2006., Pemzla je ispričala svoju životnu priču, upoznajući tako djecu petih razreda s osnovama žonglerskih vještina i žonglerskim rekvizitima. Poslije predstave uslijedila je radionica izrade žonglerskih loptica od riže i balona. Nakon što su izrađene po tri rižine loptice za svakog, Pemzla je pokazala što i kako s njima. Djeca su tako, osim što su vidjela pravu klaunesu na djelu, naučila i kako žonglirati.

Klaunesa u knjižnici

Ovakav način promoviranja slikovnice i rada s djecom, pokazao se iznimno zahvalnim budući da je djeci važno biti aktivnim sudionicima u događanjima, a ne tek pasivnim promatračima.

GLAS IZ VIROVSKE KNJIŽNICE

Piše: Štefica Trešek

Po prvi put, evo i nas – iz Virja, sela nadaleko poznatog po svojoj tradiciji, kulturi i ljubavi stanovnika prema svom mjestu, lako se u životu obično presporo i prerijetko događaju posebno divne i dobre stvari, 2005. godine nešto takvo ipak se dogodilo u našem Virju: na lokalnim izborima, Virovci su svoj glas dali nezavisnoj listi – ljudima za koje su znali da im je jedina "stranka" ljubav prema svom mjestu, a jedina želja, zbog koje su se uopće odlučili kandidirati na izborima, da svoja znanja i sposobnosti iskoriste za dobrobit i napredak svoga mjesta, cijelog kraja i svih koji u njemu žive.

r I

Novo. osvježeno lice virovske knjižnice – siječanj 2006.

I tako su Virjem zapuhali neki novi vjetrovi – upravljanje općinom preuzele su nove i svježe snage, a načelnikom je postao svima poznat Virovec, intelektualac, pokretač, brži i spretniji od svitanja – mr. Dražen Podravec – i tu leži ključić uz pomoć kojeg se i naša Knjižnica počela pretvarati iz Pepeljuge u pravu malu princezu... Za početak, u knjižnici su osvježeni zidovi i podovi, uređene stare police za knjige, popravljeni prozori, promijenjene zavjese – i već je ušao duh vredrine u prethodno godinama zapušten prostor. No, to nije sve: pristigla je i kompjutorska oprema (računalo i pisač) s METEL.WIN programom za knjižnično poslovanje.

Eto, tako je u budućoj pravoj NARODNO! KNJIŽNICI burno, a to znači da je u tijeku revizija knjižne građe, otpisivanje oštećenih i zastarjelih naslova, razvrstavanje knjiga na budući dječji fond te fond za odrasle, upisivanje u novu knjigu inventara, te unošenje naslova u računalo. No, sve je to tek blagi početak i samo dio priprema za registraciju Knjižnice... Naravno, sve ove promjene događaju se uz veliku

stručnu pomoć matične Knjižnice i čitaonice "Fran Galović" iz Koprivnice te prof. Ljiljane Vugrinec, uz savjete prof. Marice Cik-Adaković – koja je svojevremeno i sama bila knjižničarka u ovoj Knjižnici! – prof. Đurđice Krčmar, knjižničarke iz virovske OŠ prof. Franje Viktora Šignjara iz Virja, te drage kolegice, Katarine Pavlović, s Dječjeg odjela u Đurđevcu.

Posjet arhitektica iz AG-STUDIA i gđe Anice Grošinić – na slici s domaćinima: gđicom Šteficom Trešek, knjižničarkom i načelnikom Općine, g. Draženom Podravcem

Ako ste mislili da su ovo sve novosti iz Virja – prevarili ste se: najveći posao koji je pred nama još nismo ni spomenuli, a to je adaptacija i preuređenje Knjižnice! Naša će Knjižnica dobiti ne samo ljepše uređen, nego i veći prostor, sa svim sadržajima koje jedna suvremena knjižnica treba imati. Zato svakako treba spomenuti i savjetnicu za opremanje knjižnica iz matične službe KGZ-a, gđu Anicu Grošinić, te arhitektice, gđu Gordanu Mirković i gđu Andreu Salopek, koje su uložile puno stvaralačke energije i stručnoga znanja u osmišljavanje i izradu idejnog nacrta prostora buduće knjižnice, koju je Općina povjerila AG-STUDIJU iz Zagreba.

Uz mnogo strpljenja, stručne podrške i u povoljnoj političkoj klimi, već vidim knjižnicu kojoj će se svi sadašnji i budući korisnici veseliti i gdje će rado provoditi svoje vrijeme predajući se novim izazovima čitanja, učenja i igre. Poput malenog djeteta punog snova, pišem ove retke, presretna što sam ispred računala u toploj i prozračnoj prostoriji, i što znam da postoji krug ljudi kojima je stalo da ova Knjižnica živi i poživi. Ali ne zato jer je to politički trend, već zato jer je to potreba jednog mjesta, svakog mjesta s kulturom življenja, a naše je Virje sigurno jedno od njih!

PROGRAM ZA KNJIŽNIČNO POSLOVANJE U ŠKOLSKIM KNJIŽNICAMA KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

Piše: Ljiljana Vugrinec

loš 2003. županijska matična služba Knjižnice i čitaonice "Fran Galović" u Koprivnici – na inicijativu Županijskog stručnog vijeća školskih knjižničara – izradila je prijedlog projekta kompjutorizacije školskih knjižnica u Županiji, odnosno uvođenja automatiziranog knjižničnog poslovanja u sve županijske školske knjižnice, i to koordiniranim zajedničkom nabavom standardiziranog namjenskog računalnog programa.

Izradi samog prijedloga projekta prethodio je obilazak terena te priprema i obrada anketog upitnika o stanju u školskim knjižnicama, s posebnim naglaskom na potrebama i mogućnostima za automatizaciju knjižničnog poslovanja. Tako je sam prijedlog projekta ponajprije obuhvatio analizu stanja i dostignuti stupanj informatizacije u školskim knjižnicama. Zatim je dato obrazloženje potrebe za automatizacijom knjižničnog poslovanja te svih prednosti koje donosi takav način rada u školskim knjižnicama. Također, obrazloženi su zahtjevi koje mora ispunjavati standardizirani računalni program koji se može primjenjivati u školskoj knjižnici (temeljem materijala NISKA-e) te izrađena specifikacija predviđenih troškova potrebnih za realizaciju projekta.

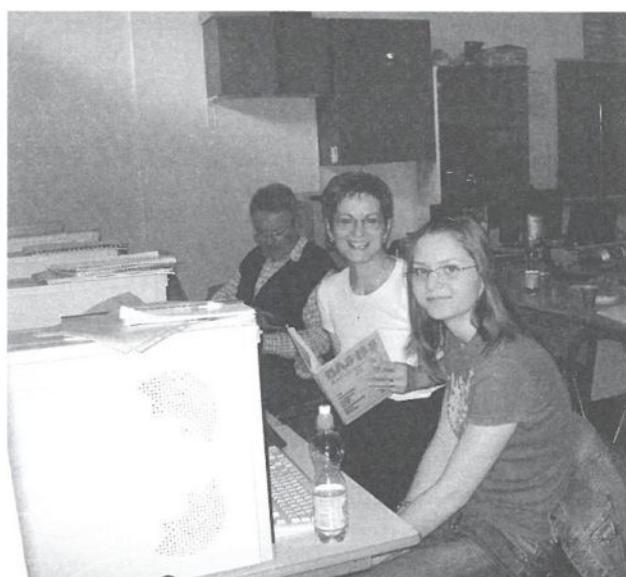
Projekt je u jesen 2003. po prvi put upućen Županiji koprivničko-križevačkoj – osnivaču i financijeru većine škola za koje je trebalo nabaviti program – radi uvrštavanja u Županijski proračun za 2004. godinu. No, prihvatanje same ideje koordinirane nabave programa za sve škole u Županiji nije išlo glatko. Bilo je potrebno ponajprije pridobiti što više što utjecajnijih saveznika – u ovom slučaju, informirati i za ideju pridobiti ravnatelje škola. Dogovorena je prezentacija prijedloga projekta informatizacije na redovitom sastanku Županijskog stručnog aktivna ravnatelja osnovnih škola, koja je izazvala nepodijeljeno zanimanje i odobravanje svih nazočnih ravnatelja. Rezultat je bio pisana podrška realizaciji Projekta, upućena Županiji.

Međutim, u prvoj godini kada je prijavljen za finansiranje, Projekt ipak nije dobio "zeleno svjetlo" u Županiji. Bilo je potrebno još dodatnog lobiranja na svim županijskim razinama, pisanja dodatnih obrazloženja, obraćanja medijima... Usprkos velikim nadama, ponovni zahtjev za finansiranjem projekta prilikom rebalansa Županijskog proračuna u 2004.

ipak nije odobren. Stoga je projekt ponovo upućen na razmatranje radi uvrštavanja u novi Županijski proračun krajem 2004.

Napokon, izdvajanjem potrebnog novčanog iznosa za nabavu računalnog programa u svom Proračunu za 2005., ovaj projekt je iznosom od 80.000 kuna podržala Koprivničko-križevačka županija te je u 2005. nabavljen program METEL.WIN za knjižnice svih osnovnih i srednjih škola kojih je osnivač Županija, a nisu još do sada kompjutorizirale poslovanje svojih školskih knjižnica odgovarajućim programom. Ukupno, program je jednim potezom dobila dvadeset i jedna škola, što je izuzetno veliki uspjeh i predstavlja značajan pomak u unapređenju cijelokupnog rada školskih knjižnica u Koprivničko-križevačkoj županiji.

Važno je napomenuti kako su u cijelom poslu – od raspisivanja natječaja, preko odabira programa pa sve do organizacije i provođenja edukacije za školske knjižničare od početka zajednički sudjelovali županijski Ured za društvene djelatnosti i županijska matična Knjižnica i čitaonica "Fran Galović", što u velikoj mjeri pridonosi dosadašnjoj uspješnoj realizaciji cijelog projekta.

Školski knjižničari na edukaciji za korištenje Metel.win-a

Nakon potpisivanja ugovora s proizvođačem programa, tvrtkom Point d.o.o. iz Varaždina, a paralelno s instalacijom programa po školama, u drugoj polovici 2005. otpočela je i edukacija školskih knjižničara za rad u programu.

Do sada su održana tri ciklusa edukacije: u listopadu i prosincu 2005., te početkom veljače 2006. Do kraja školske godine 2005./06., u planu je još

najmanje jedna ciljana edukacija za školske knjižničare. Prema ocjeni samih knjižničara, način edukacije na principu radionice (gdje svaki polaznik samostalno radi na svom računalu, prateći upute voditelja) vrlo je učinkovit i u praksi daje dobre rezultate. Odaziv knjižničara na organiziranu edukaciju doslovce je stopotostotan. a korist od ovakvog oblika stručnog usavršavanja nesumnjiva.

U proteklih nekoliko mjeseci, otkako je program METEL.V/IN instaliran u školama Koprivničko-križevačke županije, u većini školskih knjižnica poodmaklo je unošenje podataka o postojećem knjižnom fondu, a u nekoliko škola (s manjim knjižnicama) čak je već otpočela i računalna posudba građe.

instalacija programa u koprivničkoj Gimnaziji "Fran Galovii"

S druge strane, školskim knjižnicama koje do sada nisu imale sređeno inventurno poslovanje – kao preduvjet prelaska na automatizirano knjižnično poslovanje – uvođenje programa bilo je dodatni poticaj za provođenje revizije, otpisa te usklađivanja finansijskog poslovanja knjižnica sa stanjem u školskom knjigovodstvu.

Iedini problem predstavljaju škole koje još nemaju odobrenje za zapošljavanje školskog knjižničara s odgovarajućom satnicom – takvih je u Koprivničko-križevačkoj županiji preostalo još tri: OŠ Đelekovec, OŠ Legrad te OŠ Kalnik. U situaciji kada se za poslove vođenja školske knjižnice (u okviru svoje redovne satnice) moraju zadužiti pojedini nastavnici, sa svega 2 ili 3 sata tjedno, doista je teško očekivati od njih da preuzmu i obavezu za obavljanje posla koji zahtijeva ne samo daleko veći angažman i više stručnoga znanja, već i puno više vremena od onog koje im je na raspolaganju za rad u školskoj knjižnici.

U međuvremenu, i jedna od preostale dvije koprivničke osnovne škole koje do sada nisu riješile knjižnično poslovanje odgovarajućim računalnim programom – OŠ "Đuro Ester" – nabavila je također program METEL.WIN te otpočela s unošenjem podataka o fondu u računalnu bazu. Grad Koprivnica, osnivač i financijer triju koprivničkih osnovnih škola tako je također podržao provođenje projekta informatizacije školskih knjižnica u Koprivničko-križevačkoj županiji, koja će biti privredna kraju kada se uskoro provede u planovima već zacrtana instalacija programa za knjižnično poslovanje u posljednjoj preostaloj županijskoj školi – OŠ "Braća Radić" u Koprivnici.

MJESEC HRVATSKE KNJIGE 2005. U EKONOMSKOJ I BIROTEHNIČKOJ ŠKOLI BJELOVAR

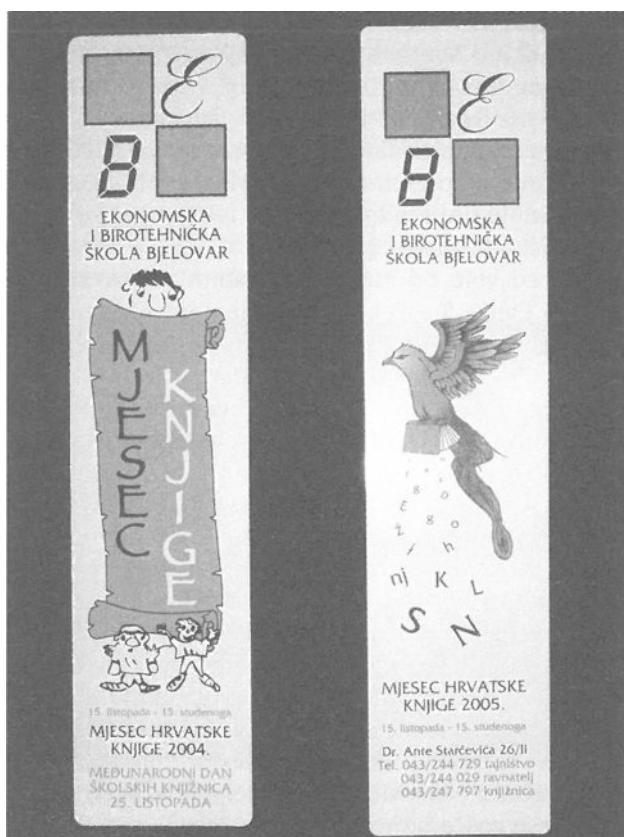
Piše: Alida Bačeković

Mjesec hrvatske knjige 2005. godine u školskoj knjižnici Ekonomsko i birotehničke škole popraćen je brojnim aktivnostima. Kako je od školske godine 2005./2006. ponovo počela s radom grupa knjižničara, mlađi su knjižničari aktivno sudjelovali u svim događanjima. Tako su, zajedno s knjižničarkom, u hodniku škole pripremili izložbu pod naslovom "Čuvari knjiga – bookmarkeri" koja se sastojala od najrazličitijih oblika i veličina sve popularnijih oznaka za knjige. Zanimljivo je bilo vidjeti kako bookmarkeri, osim uz svoju prvotnu funkciju obilježavanja mjesta, odnosno stranica do koje smo došli u nekoj knjizi, može odlično poslužiti kao reklama za banku, topli napitak, novoizašlu knjigu ili turističko odredište. Učenike je posebno zanimalo izloženi bookmarkeri naše škole za ovu školsku godinu, a kojega je svaki učenik dobio u knjižnici na Međunarodni dan školskih knjižnica.

Kako je ovaj Mjesec hrvatske knjige bio u znaku pjesnika Dragutina Tadijanovića, pripremili smo pano

izložbe na panouima koje ureduju mlađi knjižničari

Bookmarker od prošle i ove školske godine

povodom njegova 100. rođendana. Uz taj, učenici četvrtih razreda pripremili su u školskom hodniku i pano posvećen avangardnim smjerovima te nam izložili svoje uratke pod naslovom "Kako napisati dadaističku pjesmu".

Osim pripremanja izložaba i panoa, mlađi su knjižničari u listopadu i studenome intenzivno radili i na uređenju knjižnice. Nakon revizije knjižnog fonda koja je obavljena u kolovozu 2005. godine, trebalo je popraviti oštećene knjige, zalijepiti oznake na police i razvrstati časopise po godištima. Premda je bilo dosta posla, uz dobru glazbu i pokoj slatkiš, sve je uspješno obavljeno za svega nekoliko dana.

Zahvaljujući susretljivosti Narodne knjižnice "Petar Preradović" Bjelovar, naši su učenici i ove godine u nekoliko grupa posjetili te tako imali priliku čuti nešto o njezinoj povijesti, uslugama koje pruža te razgledati njezine odjele.

Ovogodišnji Mjesec hrvatske knjige završili smo posjetom sajmovima Interliber, Info i Educa u Zagrebu. Obilazeći štandove s knjigama i razgovarajući s brojnim izdavačima, učenici su pokazali svoje znanje iz marketinga i poslovnih komunikacija te, kao pravi marketinški znalci i budući uspješni poslovni ljudi, podijelili bookmarkere naše škole i, zajedno s knjižničarkom, odabrali i kupili knjige za školsku knjižnicu po vrlo povoljnim cijenama.

ZBIVANJA U ŠKOLSKOJ KNJIŽNICI "GRIGOR VITEZ", SV. IVAN ŽABNO

Piše: Jerko Barišić

Klaunijada u knjižnici

Profesorica Martina Majdak, djelatnica Gradske knjižnice i čitaonice "Franjo Marković" Križevci, koja je ujedno i članica udruge "Antuntun", održala je radionicu o klaunovima u našoj knjižnici 23. veljače 2006. godine. Sudjelovali su mlađi knjižničari 5.c razreda.

Voditeljica radionice najprije je izvela mali skeč o zaljubljenosti, nakon toga prikazala ukratko povijest i razvitak klaunskih vještina. Tako su naši mališani saznali da prvi pravi cirkus postoji od 18. stoljeća, no klaunovi svoje podrijetlo imaju u dalekoj prošlosti, još sa dvora faraona Dadkeri-Assija iz 2005.g.pr.Kr. U novijoj povijesti javljaju se i u Shakespeareovim djelima kao članovi glumačkih družina. Sama riječ *klaun* dolazi od islandske riječi *clunni*, što znači – prostak. Uz cirkuse, jedino mjesto gdje su se mogle svidjati klaunske vještine, bile su škole za klaunove u kojima se učilo doslovno prve korake kako biti klaun. Među najpoznatijim takvim školama su ruska, francuska te španjolska škola. Klaunove danas prepoznajemo u milijun varijacija, a pomoću svoje smiješne odjeće i bedastog ponašanja, strah zamjenjuju smijehom i utjelovljuju tako parodiju.

Nakon toga kratkog osvrta na prošlost, voditeljica je prešla na praktični dio radionice i pokazala

učenicima, koji su je s velikim zanimanjem slušali, kako se prave žonglerske loptice od riže koja se stavlja u izrezane balončiće. Slijedio je teži dio u kojem su učenici sami pokušali žonglirati. Potičući ih da isprobaju svoju spremnu ruku u ravnomjernom bacanju loptica, pokazala im je i kako se žonglira s dvije, tri pa i četiri loptice istodobno. Osim loptica, žongliranje je moguće i s drugim predmetima, npr. kolutovima, štapićima...

Ova radionica je održana pred fašnik i tako pridonijela veselom raspoloženju ne samo među mlađim knjižničarima, nego i među ostalim učenicima.

Mali knjižničari izrađuju loptice od baloniita i riže

Posebnom šarmu pridonijela je i tradicionalna peruanska odjeća predavačice

Dah egzotike

U okviru Mjeseca hrvatske knjige (15.10. – 15. 11.) Knjižnica Osnovne škole "Grigor Vitez" Sveti Ivan Žabno u suradnji s Planinarskim društvom "Pliva" iz Zagreba organizirala je 10. studenoga 2005. g. predavanje uz prezentaciju kolor-fotografija "Doživite Peru, zemlju drevnih Inka, kulturu lužne Amerike, ljudе i običaje, tajanstveni grad Machu Picchu".

Pred više od stotinu nazočnih predavanje je održala Ljerka Trešec, članica Planinarskoga društva "Pliva" iz Zagreba. Bila je to zapravo zanimljiva putopisno-dokumentaristička reportaža iz dalekog Perua gdje je predavačica boravila. Ona je, kao planinarka i pustolov, prenijela svoje doživljaje s puta, posebno prikazujući uspinjanje na visove Anda, posjet tajanstvenom gradu Machu Picchu. boravak na najvećem plovnom jezeru na svijetu Titicaca, koje se nalazi na nadmorskoj visini od 3820 metara. Uz te vizualne predloške ponudila nam je i pregršt informacija o prošlosti Perua, približila ljudе i današnje običaje, a možda i zainteresirala neke od nas da u budućnosti posjetimo ovu egzotičnu zemlju.

Na kraju predavanja zahvalili smo našoj gošći, a knjižničar je preporučio časopis "Meridijane" te knjigu Zlatka Milkovića "Braća Seljani" koji su davno prije naše gošće proveli dio svoga života u istraživanju Anda...

PROĐI ZEMLJOM ČINEĆI DOBRO

Projekt u školskoj knjižnici OŠ "Prof. Blaža Mađera" u Novigradu Podravskom

Piše: Ana Mihoković

Činiti dobro – gesta je humana prije svega prema samome sebi, a potom, ni svjesni nismo koliko dobra činimo drugima. Naš višegodišnji projekt "Čini dobro" jest edukacija učenika iz raznih područja, i to na način da najprije sami istraže odabranu temu,

a potom svoja saznanja predstavljaju ostalim učenicima, djelatnicima škole i svim zainteresiranim posjetiteljima priredbe koja se prigodno organizira. Doista je lijepo vidjeti djecu s koliko ljubavi daju sebe u stvaranju dobra za druge, a još je ljepše doživjeti ih u ulozi edukatora za sve djelatnike škole, od teta spremaćica, do ravnatelja i učenika 8. razreda koji su stariji od mnogih malih knjižničara.

Svake godine u ovom projektu obrađujemo jednu temu. U 2005. godini posvetili smo se Zemlji i 5. lipnja pod naslovom "Prođi zemljom čineći dobro" slavili smo "Međunarodni dan zaštite okoliša", a ove ćemo godine u svibnju slaviti Sunce.

"Međunarodni dan zaštite okoliša" slavili smo prije svega poštujući Zemlju, šume i vodu. Kako su mali knjižničari svestrani glumci, recitatori, literati, slikari i likovni kreativci, estetičari, a uz sve to još i uporni, vrijedni i temeljiti, nije nam teško obaviti svaki zadatak kojeg si sami postavimo i za kojeg smatramo da vrijeme ne trošimo uzalud, a time činimo dobro sebi i drugima.

Kao poklon svim slušačima naših predavanja, izradili smo poster i brošuru, iz koje izdvajamo nekoliko podataka i saznanja do kojih su učenici došli, istražujući brojne izvore tijekom projekta:

* Jeste li znali da je čovjek živio uzalud, ako u svom životu nije posadio bar jedno stablo?

* Iste li znali da šuma čuva naše živote brigom o bezbroj životnih zajednica, a mnoge je već uništilo čovjek?

* Jeste li znali da je zatopljenje u prošlom stoljeću bilo brže negoli u poslijednji 600 godina?

* Jeste li znali da su šume naša pluća?

* Iste li znali da se na Antarktici trajni ledeni pokrivač smanjio od polovice prošlog stoljeća do danas za oko 45%?

* Jeste li znali da gotovo 2/3 ukupnog stanovništva Zemlje danas nema dovoljne količine pitke

vode, a oko 5 milijuna ljudi umire godišnje zbog zaraza i bolesti uzrokovanih nedostatkom vode ili lošom kakvoćom?

* Jeste li znali da bi iskoristiva količina vode, da nema kiše, bila dovoljna za samo 50 godina i da bismo za pola stoljeća svi bili žedni?

* Treba znati da je na Zemlji samo 2,26% dostupne slatke vode. ČUVAJMO NAŠE VODE – bez vode nema opstanka ljudske vrste.

Bi

U novigradskoj školskoj knjižnici uvijek je zabavno i zanimljivo

* Jeste li znali da je Hrvatska po bogatstvu i dostupnosti pitke vode peta zemlja u Europi i 42. u svijetu? Ne dozvolimo 'zgubiti' ovo neprocjenjivo bogatstvo o kojem ovisi naš život.

Da bismo naše predavanje učinili što bližim i onima mlađim od nas i onima koji su malo stariji, sami smo osmisili i napisali, a dvije male knjižničarke, Monika i Matea, izvele su kratak scenski EKO prikaz pod nazivom "Domaća zadaća", s porukom za starije: Pomozite nam da naše zadaće budu lijepa.

Upoznali smo tako, čitajući razne izvore, svjetski poznatog znanstvenika Andriju Mohorovičića koji je prodro 30 kilometara u dubinu Zemljine kore, a na Mjesecu po njemu jedan je krater dobio ime MOHO. Pa, ako je netko svoj život posvetio proučavanju života Zemlje, ušao tako duboko u njezinu unutrašnjost i popeo se tako visoko na Mjesec, gdje je imenom zauzeo svoje mjesto, nismo li dužni poštovanjem njegovog imena poštovati svoje živote? Jesmo – dakako da jesmo.

Dužni smo brinuti se o svom životu, poštovati prirodu, ljubiti Zemlju, naš jedini i zajednički dom, kako ne bismo trebali postavljati pitanje: Mogu li ljudi spriječiti ljudе od samouništenja?

Prodi zemljom čineći dobro.

"ŠKOLA U KOJOJ CVJETA PISMENOST"

Pišu: Cordana Gazzdić-Bufianec, Luča Matić

Ne tako davno pod pojmom pismenosti podrazumijevala se uglavnom fundamentalna pismenost kao sposobnost govorenja, čitanja, pisanja, računanja... Međutim, danas se pojmom pismenosti doživljava puno kompleksnije pa se govori o čitalačkoj pismenosti, znanstvenoj, matematičkoj, likovnoj, vizualnoj, informatičkoj i informacijskoj, kulturnoj, povijesnoj, obiteljskoj pismenosti, pismenosti lokalne zajednice itd.

Pismenošću možemo označiti sposobnost kvalitetnog stjecanja znanja i primjene znanja i informacija u svakodnevnom životu i radu, te kvalitetno funkcioniranje u svijetu novih tehnologija. Smatramo da je to jedno od najvažnijih prava i kompetencija suvremenog čovjeka.

U našoj školi, OŠ "Antun Nemčić Gostovinski" u Koprivnici, važnije je naučiti učiti, nego učiti činjenice. Smatramo da je razvoj svekolike pismenosti, ključni element i podloga za cjeloživotno učenje. Stoga, radimo po načelu "Pismenost za svakoga" i nastojimo stvoriti suvremeno radno ozračje u kojem rade kompetentni učitelji

Ove godine, od 29. ožujka do 1. travnja u Šibeniku je održana 18. Proljetna škola školskih knjižničara, s temom Školsko knjižničarstvo i cjeloživotno učenje. Predstavljajući našu Školu s prezentacijom pod nazivom Škola u kojoj cvjeta

pismenost, tom prigodom prikazali smo dio školske prakse u razvijanju i njegovanju različitih vrsta pismenosti.

S ciljem promicanja pismenosti u svim oblicima, u školi provodimo projekte neposredno vezane uz rad školske knjižnice, ali i uz druga područja: jezično-umjetničko, kulturno, medijsko, znanstveno, ekološko, informatičko područje... Prezentacijom na Proljetnoj školi, prikazali smo također rezultate školskih kampanja, različite oblike suradnje s lokalnom zajednicom, projekte ostvarene u suradnji s gradskim ustanovama i humanitarne projekte. Prezentiran je i školski logo – rad učenika škole.

Cilj nam je postignuća koja smo prikazali, a koja većinom ostvarujemo kroz ekstrakurikularne aktivnosti, primjenjivati u cijelokupnom odgojno-obrazovnom procesu koji se odvija u školi, imajući u vidu sljedeće:

- * svekolika pismenost temelj je cjeloživotnog učenja

- * dio je naše misije razvijati pismenost u nastavnim programima i izvannastavnim aktivnostima

- * naši učenici uspješnije stječu znanja i vještine, razvijaju sposobnosti traženja i uporabe informacija radom u izbornim programima, projektima i slobodnim aktivnostima

- * ovako stečena znanja i vještine, i učenici i učitelji lako implementiraju u nastavne procese

- * podiže se kvaliteta nastave, znanja su trajnija, motivirajuća, uporabljiva u svakodnevnom životu.

Treba još naglasiti kako je spiritus movens pismenosti u našoj školi upravo suvremena školska knjižnica kao iniciator, pokretač i organizator mnogih aktivnosti. Ujedno, ona je kreativno i stimulativno okružje za timski rad te jačanje opće i svekolike pismenosti.

Napomenimo još kako smo s istom prezentacijom sudjelovale i na 14. europskoj konferenciji

S Proljetne škole u Šibeniku

o čitanju pod nazivom "Pismenost bez granica", koja se održavala od 31. srpnja do 3. kolovoza 2005. u Zagrebu. Bilo je zanimljivo sudjelovati i na jednom i na drugom skupu te razmijeniti iskustva s knjižničarima iz Hrvatske i svijeta.

ŠKOLSKA KNJIŽNICA U ROVIŠĆU - POGLED UNATRAG

Piše: Mirjana Milinović

Kad su u studenom 1999. godine započeti radovi za dogradnju naše škole, potajno sam se nadala da će se u njoj naći malo mjesta i za školsku knjižnicu. Prema planu, trebalo je biti izgrađeno šest novih učionica i sportska dvorana. Od knjižnice – ništa! Ipak, na-

da me nije napuštala, a podršku sam imala i kod naše ravnateljice, Blanke Klemić, koja je imala sluha za problem koji me mučio i poduzela sve što je mogla kako bismo dobili toliko željeni prostor.

No, vratimo se malo u prošlost, u godinu 1880., u mjesto Predavač pokraj Rovišća, gdje je još 1825. započela obuka mladeži. Zabilježeno je da je te, 1880. godine, škola u Predavcu imala u školskoj knjižnici 74 knjige. Broj knjiga vremenom se povećavao –, 1887. knjižnica broji 89 djela u 92 sveska, 1891. ima 175 djela, 1920. obogaćena je nepoznatim brojem novih knjiga na latinici i cirilici, dok 1923. ima ukupno 949 knjiga, od čega učiteljska knjižnica 468, pučka 427, a dječja 54 knjige.

Posljednji pronađeni podaci odnose se na šk. godinu 1935./36. kada je knjižnica popunjena s nešto

novih knjiga nabavljenih od Matice hrvatske.

O sudbini ovih knjiga ne zna se ništa. Ipak, školska knjižnica OŠ Rovišće još ima u svome vlasništvu 17 knjiga iz 19. stoljeća koje su nekako preživjele sve silne nevolje i selidbe, a za koje se pouzdano zna da su oduvijek pripadale Školi jer nose naše stare žigove. Navodim tek nekoliko naslova:

1. Arkiv za povjestnicu jugoslavensku, uredio Ivan Kuljavić Sakcinski. Zagreb: Tiskarna Dragutina Albrechta. 1869

- 2 Izvješće o stanju školstva u Hrvatskoj i Slavoniji svršetkom šk. godine 1877/78. Zagreb: Nakladom kr. hrv – slav – dalm zemaljske vlade, 1879

3. Smičiklas, Tade. Poviest hrvatska: dio drugi: od godine 1526 – 1848. Zagreb: Naklada –Matice hrvatske”, 1879.

4. Smičiklas, Tade. Poviest hrvatska: dio prvi: od najstarijih vremena do godine 1526. Zagreb, Naklada "Matice hrvatske", 1882.

Za sve ostale pretpostavlja se da su nestale ili uništene tijekom 2. svj. rata, kao što se to dogodilo i u Rovišću. Tamo je postojala solidna knjižnica u sklopu škole, ali i to znamo samo iz kazivanja jer je krajem 2. svj. rata "školska zgrada vrlo oštećena, uništena su sva školska učila, a učiteljska i učenička knjižnica razvučena i opljačkana, a tada je nestala i stará Spomenica Škole koja je bila pohranjena u knjižnici." Tako stoji u Spomenici Škole vođenoj od 1945. godine.

U samom je mjestu 1948. osnovana Knjižnica i čitaonica, koja drži dnevne novine i časopise. Knjižnica je primila knjige od prosvjetnog KNO-a Križevci, a dosta je nabavljeno i iz vlastitih sredstava. Spomenica bilježi "da se knjige čitaju u priličnom broju, a knjižnicu vodi seljak Šipušić Miško".

1948749. "Knjižnica i čitaonica nastavlja radom. Pribavljeno je još više knjiga. Za vrijeme zimskih mjeseci čitaonica je održavala kružoke na kojima se čitalo i diskutiralo o aktualnim problemima". Čitaonica je tih godina imala svoju prostoriju u školskoj zgradi (u zbornici) te je zbog toga rad čitaonice bio prilično ograničen.

"Godine 1951./52. Narodna čitaonica dobila je svoje prostorije u kući druga Matošeka". Između godine 1952. i 1956. vjerojatno je došlo do stapanja Narodne čitaonice i školske knjižnice u jedno. O tome nema pouzdanih podataka, ali zna se da je 1956. nabavljen izvjestan broj knjiga za školsku knjižnicu. Voditelji su se smjenjivali (obično učitelji hrvatskog jezika), a knjige su opet smještene u zbornici.

Nova školska zgrada, u kojoj se škola i sada nalazi, otvorena je 18. prosinca 1965. Tada je došlo do integracije škola iz Predavca i Rovišća, pa u Predavcu ostaje samo razredna nastava. Tako je i danas. Knjižni fond se povećavao, u školskoj knjižnici našle su se i knjige iz svih Područnih odjela, o čemu nam svjedoče žigovi na tim knjigama, a to nam govori da je čitanje njegovan i u selima oko Rovišća.

S povećavanjem knjižnog fonda rasla je i potreba za novim prostorom. Izvjesno vrijeme knjižnica je bila smještena u učionici hrvatskog jezika, ali to nije bilo nimalo dobro rješenje, jer je posudba bila moguća samo u vrlo kratko vrijeme, a da se o ostalim aktivnostima i ne govori. Stoga je školske godine 1978/79. preuređen dio tavana u prostor za knjižnicu čime je dobiveno dvadesetak m². U tom je prostoru živjela naša knjižnica svih ovih godina. Kroz nju su prošle mnoge generacije učenika noseći sa sobom ugodne uspomene s brojnih književnih susreta, radionica, pričaonica, rasli su zajedno s njom, učili i naučili voljeti knjigu.

Sigurna sam da su ponijeli i tračak ljubavi prema znanju uopće, te da su se i kasnije nastavili služiti

knjigom i knjižnicom. Mnogi od onih koji završe osmi razred, vraćaju se bar još neko vrijeme ovamo, pitaju što ima novo, posuđuju ponešto, pričaju o sebi onako kako su navikli dok su bili naši đaci, raduju se promjenama, npr. informatizaciji knjižnice.

Zanimljivo je razgovarati s našim bivšim učenicima koji sada i sami imaju djecu u našoj školi – vole se sjećati stare knjižnice na tavanu, ali sretni su jer njihova djeca sada imaju neusporedivo bolje uvjete.

I eto, već je prošlo pet godina u novom prostoru – useljenje je bilo u travnju 2001. godine. Naša knjižnica sada ima preko 10.000 svezaka te prilično bogatu medijateku sa 230 videokaseta, 320 elementfilmova, 115 audiokaseta, mnoštvom dijamultimedijskih vrpcija koje su dosta očuvane, samo više nisu u uporabi, ali se zato brzo povećava broj CD-a i DVD-a te DVD-ROM-ova. Imamo i bogatu referentnu zbirku koja je iznimno dobro iskorištena jer naši učitelji znaju zainteresirati učenike za razna područja.

Dakle, pred nama je novo doba. Predstoji nam dosta rada na promicanju čitanja, obogaćivanju znanja, uspostavljanju onih humanih vrijednosti koje u posljednje vrijeme polako gube na cijeni. Planovi su tu, neki ciljevi su ostvareni, a neki će tek biti. Važno je da imamo ljubavi prema onome što radimo, a u ovako lijepom prostoru to uistinu neće biti teško.

Igramo se, učimo... i baš nam je lijepo!

ŠKOLSKA KNJIŽNICA - SREDIŠTE KULTURNIH ZBIVANJA U ŠKOLI

Piše: Mirjana Milinović

Znamo da je školska knjižnica u mnogim školama pokreća raznih kulturnih događanja. Knjižničar je sve manje osoba "koja samo posuđuje knjige", a sve češće organizator i voditelj svih vrsta kulturnih aktivnosti. Dovoljno je educiran za pokretanje školskih projekata koji, nerijetko, obuhvaćaju cijelu školu, tj. sve učenike i učitelje. Prepoznat je kao stručnjak u svojoj domeni – knjižničarstvu, ali sve više i kao inovator, dobar planer i organizator koji svoje kolege zna potaknuti da od sebe daju maksimum. Školska je knjižnica doista

postala mjesto susreta s informacijom, mjesto na kojem se informacije razmjenjuju, gdje korisnici uče učiti, ali i prenijeti znanje. To je i mjesto opuštanja, ugodno i mirno.

No, ono po čemu će nas naši učenici najviše pamtititi, ono što će ponijeti sa sobom u život, zapravo su događanja u kojima i oni sami daju svoj doprinos. Djeca vole sudjelovati i rado se odazivaju kad ih pozovemo da nam pomognu.

U knjižnici OŠ Rovišće sve je više takvih zbivanja. Tijekom protekla godine nastavljena je izvrsna suradnja s Narodnom knjižnicom "Petar Preradović" iz Bjelovara. Organizirala sam posjet učenika sedmih i osmih razreda naše škole svim odjelima Knjižnice, na kojima su ih srdično dočekali kolegice i kolege te ih upoznali s poviješću i razvojem Knjižnice. Razgledali su sve i uočili razlike između pojedinih odjela. Najviše im se svidio Internet-kiosk, oduševili su se Dječjim odjelom i Igraonicom i pomalo se "uplašili" tištine na Studijskom odjelu. Kad završe osnovnu školu, barem znaju kamo trebaju doći po knjige, ali i potražiti razne vrste informacija. Osim toga, posebna je suradnja naše knjižnice i Dječjeg odjela. Kolegice Irena Hlupić-Rašo i Vjeruška Štivić već su dobro poznate u školi u Rovišću jer smo zajedno organizirale nekoliko radionica za učenike: Petar Pan, Vlak u snijegu (lektira na drugačiji način), Bratac Jaglenac i sestrica Rutvica (Odgjono kazalište), Ja kao pjesnik... Organizirali smo i posjet naših učenika drugoga razreda Dječjem odjelu. Ne treba posebno spominjati da će taj susret dugo pamtit. Kolegice s Dječjeg odjela rado se odazovu svakom našem pozivu pa tako i kad su u pitanju književni susreti, kazališne predstave... Uz njihovu pomoć dovela sam u našu školu Melitu Kraus, Zvonka Todorovskog, predstavu "Matematika"...

No, ne surađujemo mi samo s Knjižnicom, nego i s Gradskim muzejom. Tako sam u predbožićne dane, tijekom prosinca, uz pomoć gđe Silvije Sitta iz Gradskog muzeja Bjelovar, postavila u prostoru školske knjižnice izložbu starih božićnih čestitaka. Svrha je bila pokazati učenicima kako su nastale i izgledale prve božićne i novogodišnje čestitke. Izložba je za javnost otvorena 4. prosinca u sklopu našeg tradicionalnog

Božićnog sajma. Posjetitelji su bili oduševljeni takvom idejom, ali i samom postavom. Do samog Božića izložbu je organizirano posjetio velik broj učenika i njihovih učitelja, koji su tom prilikom i sami ponešto naučili o povijesti čestitanja, božićnom bilju, simbolima Božića, Adventu...

U siječnju smo u članstvo naše knjižnice svečano primili prvašiće. Grupa mlađih knjižničarki uz moju je pomoć dramatizirala tekst "Miš u knjižnici", napravile su i oslikale lutke te uvježbale uloge. Predstava je odigrana pred oduševljenim mališanima s kojima smo nakon toga pričali o knjižnici, knjigama, bontonu te im na kraju podijelili "unikatne" označivače stranica načinjene posebno za njih (na svakom je po jedno ime), a sve smo "začinili" keksima i "zalili" sokom. 1 veseliju nije bilo kraja!

Veljača je bila u znaku Matice hrvatske. Povodom obilježavanja Dana Matice hrvatske u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji u mnogim su mjestima održani prigodni programi. Tako je u našoj školi prof. Ivo Pranjković predstavio biblioteku Stoljeća hrvatske književnosti, a izabrane tekstove interpretirali su glumci Nela Kočić i Vjeko Janković. Svečani program za tu večer pripremila je s učenicima naše škole prof. Andrea Tuma, dok je izložbu Matica hrvatska i Povijest hrvatskoga književnoga jezika u holu škole postavila autorica ovog teksta.

Ioš je jedan susret važno napomenuti. Kako bismo što dostojnije obilježili Dan hrvatske knjige, cijeli smo jedan dan, 12. travnja, posvetili knjizi. Organizirali smo projektni dan pod nazivom Knjiga – svjetionik podignut u moru vremena. Voditeljice projekta bile su Andrea Tuma – učiteljica hrvatskoga jezika, knjižničarka Mirjana M., pedagoginja Adriana Ređep i psihologinja Mirela I leković. Taj je "dream team" smislio 26 radionica u kojima su sudjelovali svi učitelji predmetne nastave, stručni suradnici i ravnateljica. A sve je bilo posvećeno knjizi, čitanju, tehnikama tiska, novim medijima, virtualnoj knjizi, poeziji, bajci, slikovnici...

U goste smo pozvali predstavnike Udruge slijepih i slabovidnih osoba te Udruge gluhih i nagluhih osoba Bjelovarsko-bilogorske županije, koji su učenicima pokazali posve drugačije načine komunikacije i učili ih "svom" jeziku te predstavnika "Čvora" koji ih je učio osnovama zagonetaštva, npr. kako načiniti križaljku, premetaljku i slično. Kod nas je jednu radionicu vodila i Irena Hlupić-Rašo iz bjelovarske Knjižnice (Ja kao pjesnik), a vrhunac svega bio je dolazak književnice Šonje Tomić, poznate našim učenicima po priči Svjetiljčica.

Eto. to je tek dio posla stručne suradnice knjižničarke. Zapravo, ja to i ne smatram posлом, već svojim pozivom. Uživam u tome, a osmijeh na dječjim licima i povjerenje koje u mene imaju ljudi s kojima radim, dovoljna su nagrada.

Izložba čestitaka – ima ovdje i poznali ..

MOZARTOV TJEDAN U III. OSNOVNOJ ŠKOLI BJELOVAR

Piše: Jadranka Đoreski

Kao što se većina nas sjeća 1991. godine – kao godine u kojoj smo Mozartovu glazbu mogli čuti s mnogih nosača zvuka – tako smo i kraj 2005. godine dočekali uz pomisao da nas u narednoj, 2006. godini, očekuje puno glazbe ovog kompozitora. Prije petnaest godina svijet je slavio obljetnicu Mozartove smrti, a ova godina obilježena je u kulturnim krugovima kao 250. godišnjica njegovog rođenja.

Škola kao javna ustanova obilježava sve važne datume, a školska knjižnica je njezin dio koji uz neposredan rad s učenicima, stručno-informacijsku djelatnost, obnaša i kulturnu i javnu djelatnost. Niti jedan kulturni ili javni događaj na nivou škole ne bi trebao proteći bez suradnje sa školskom knjižnicom, bilo u odabiru mesta, literature ili stručne pomoći knjižničara.

Povod za razmišljanje o suradnji nastavnog predmeta glazbena kultura i Školske knjižnice bila je donacija jedne privatne bjelovarske tvrtke – darovala je školi sto CD-a s klasičnom glazbom. CD-i su uvedeni u knjižnični fond i ponuđeni za posudbu, učenicima i djelatnicima škole, no zbog njihovog slabog interesa kolegica Dvoraček (profesorica glazbene kulture) i ja odlučile smo posebno motivirati školsku populaciju prema ovoj vrsti glazbe. S obzirom da nam se činilo prikladnim obilježiti Mozartovu godinu o kojoj su intenzivno pisali mediji, napravile smo plan događanja koje smo uokvirile u jedan tjedan (od ponedjeljka, 22. siječnja, do petka, 27. siječnja, na dan rođenja W. A. Mozarta).

Aktivnosti koje smo predvidjele u tom vremenskom periodu, nazvanom "Mozartov tjedan" obuhvaćale su: predavanje, gledanje filma, radionice, slušaonicu i istraživanje knjižne i neknjižne građe koju nudi školska knjižnica, na zadanu temu. Sudionici tjedna bili su odabrani, zainteresirani učenici sedmih i osmih razreda (ukupno trideset), a voditeljice projekta nastavnica glazbene kulture i knjižničarka.

Zadaci Mozartovog tjedna:

Materijalni: usvajanje dodatnog znanja o Mozartu kao čovjeku i kompozitoru, pojmu genija i pojmu popularnosti. Knjižnica kao mjesto na kojem se može doznati sve o jednom umjetniku kroz usvajanje pojmove klasifikacija i oblici knjižne građe.

Funkcionalni: prepoznavanje najpoznatijih glazbenih primjera iz Mozartove ostavštine. Vježbanje i usvajanje pronalaženja podataka iz knjižnih (Opća i Muzička enciklopedija, Vodič kroz klasičnu glazbu, 111 Opera, prateća literatura uz CD-e) i neknjižnih izvora znanja (CD-a, DVD-a te interneta)

Odgojni: senzibiliziranje učenika prema klasičnoj glazbi. Svijest o odgojno-obrazovnoj funkciji knjižnice.

Tijek Mozartovog tjedna:

Ponedjeljak, 23. siječnja

Uvodno predavanje (prisustvuju svi učenici koji će se kasnije razvrstati po radionicama)

Klasična glazba:

- objašnjenje pojma, razlikovanje pojmove klasična glazba i razdoblje klasicizma u glazbi; najreprezentativniji primjeri klasične glazbe (uz slušno prepoznavanje)

- najveći kompozitori razdoblja klasike

- već pripremljen pano i izložba u šk. knjižnici

Utorak, 24. siječnja

- Gledanje igranog filma Amadeus (režisera Miloša Formana) – svi zainteresirani učenici, šk. knjižnica

- Radionica br. 1: "Život Wolfganga Amadeusa Mozarta" (smiještanje u povijesno-umjetnički kontekst)
- izrada plakata (8 učenika)

Srijeda, 25. siječnja

Radionica br. 2: "Opere W. A. Mozarta" (broj, najpoznatije), plakat, 8 učenika

Četvrtak, 26. siječnja

Radionica br. 3: "Simfonije W. A. Mozarta" (broj, imena, najpoznatije), plakat, 8 učenika

Petak, 27. siječnja

Radionica br. 4: "Mozart danas", prezentiranje cjelotjednog rada:

Sudjelovanje u "Mozartovom tjednu" za učenike je bilo i poučno i zabavno!

- grupa učenika je sakupila CD-e s primjerima Mozartove glazbe koju danas svakodnevno možemo čuti kao melodiju na mobitelima, telefonima, zvučnu kulisu u reklami ili obradu od strane nekog današnjeg glazbenika (npr. Maksim Mrvica) – tijekom čitavog tjedan učenici su pretraživali rezultate na Internetu i kolekciju CD-a u šk. knjižnici. Sakupljenu građu puštaju u šk. holu u petak, na dan Mozartovog rođenja
 – izrada tzv. Top-liste najpopularnijih Mozartovih djela, stavljanje na glavni pano na katu škole

Tijekom tjedna svi izrađeni plakati stavljeni su na ostakljeni pano u prizemlju škole. U petak, kada će svi

plakati već biti izloženi, zadužena grupa učenika (radionica br. 4) pušta preko razglosa Mozartovu glazbu koju je odabrala. Sve radionice održane su u školskoj knjižnici. Učenicima je bila dostupna sva knjižna i neknjižna građa na zadanu temu. Uz pomoć knjižničarke i nastavnice glazbene kulture obrađene su zadane teme i izrađeni su plakati.

Ostvaren je timski rad između knjižnice i predmeta glazbena kultura, što nije čest slučaj u školskoj praksi, no pokazao se vrlo djelotvoran.

TRIBINE UČENIKA U TRGOVAČKOJ ŠKOLI BJELOVAR

Piše: Nifo/iHd Marinić

U školskoj knjižnici Trgovačke škole Bjelovar već drugi mjesec održavaju se tribine učenika. Organizatori tribina su školska knjižnica i učenici prvih razreda programa komercijalist. Učenici sami predlažu teme na koje će izlagati, a one se uglavnom tiču načina na koji provode slobodno vrijeme ili značajnih događaja u školi ili izvan škole. Pri tome upotrebljavaju literaturu, stručne časopise i internet, a predavanje pripremaju u školskoj knjižnici. Namjera je da tribine postanu tradicionalne, da na njima zajednički raspravljaju učenici i profesori o temama koje nemaju prilike obraditi na nastavnim satovima i da je što više sudionika.

U petak, 10. ožujka 2006. godine, u 13.00 sati, održana je tribina na temu Video i kompjutorske igrice koju su, uz koordinaciju knjižničarke, sami pripremili učenici I.a razreda (Hrvoje Šuderla, Mile Špehar i Stefan Bojčeta). Tribina je započela Power Point prezentacijom svakoga od trojice učenika koji su objasnili pojam i povijest video i kompjutorskih igrica, a zatim prezentirali svaki svoju omiljenu igricu. Na kraju su postavili pitanje o kojem se već dugo govori u medijima – utječu li igrice na ponašanje mladih. Argumentirali su svoj stav kako smatraju da video i kompjutorske igrice ne utječu na ponašanje jer su iluzija, a oni su svjesni razlike između iluzije i

stvarnosti. Sudionici tribine se nisu složili s argumentima izlagača, nego su naveli da igrice svakako utječu na smanjenje kreativnosti, sporost, pasivnost i agresiju kod igrača. Rekli su kako vjeruju da neke od igrica utječu i na razvoj karaktera te da gotovo svaka igrica potiče agresiju. Nakon kraće rasprave sudionici i organizatori donijeli su zajednički zaključak kako ovisi o pojedincu do koje mjere će igrica utjecati na njegovo razmišljanje i ponašanje i da je potrebno biti umjeren u svemu čime se bavimo.

KNJIŽNICA MUZEJA GRADA KOPRIVNICE

RAZMJENA PUBLIKACIJA

kao dominantan vid nabave građe

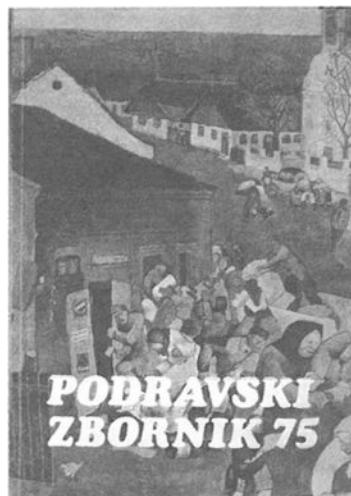
Piše: Božica Anić

U namjeri predstavljanja jedne specijalne knjižnice, kao i ukazivanja na različitosti knjižničnog poslovanja, a na primjeru muzejske knjižnice, točnije knjižnice Muzeja grada Koprivnice, u prethodna dva broja Sveska, predstoji nam prikazati jedan od temeljnih elemenata poslovanja, a to je nabava knjižnične građe. Naime, rad svake knjižnice temelji se na jasno razrađenoj koncepciji nabavne politike, na koju će utjecati niz faktora – od sredine u kojoj djeluje knjižnica, veličine i tipa knjižnice, finansijskih sredstava kojima raspolaže, pa sve do zahtjeva i potreba njezinih korisnika. Prema tome, nabavna politika će se razlikovati od knjižnice do knjižnice, kao što će se razlikovati i načini nabave knjižnične građe.

Valja kratko podsjetiti, premda su nam oni dobro poznati, da su uobičajeni načini nabave građe kupnja, razmjena i poklon, kao i na to da spomenuti načini nabave nisu jednako zastupljeni u svim tipovima knjižnica. Upravo na razmjenu publikacija i njezinu ulogu u nastanku knjižnog fonda knjižnice Muzeja grada Koprivnice trebali bi ukazati naredni reci. No, prije bih podsjetila na prošli broj "Sveska" (2005.), u kojem je bilo riječi o specifičnostima nastanka knjižnog fonda knjižnice Muzeja, u čemu je Zbornik Muzeja grada Koprivnice odigrao značajnu ulogu. Međutim, u ovom tekstu Zbornik ćemo promatrati iz jedne druge vizure. Promatrat ćemo ga kao sredstvo razmijene publikacija.

Zbornik Muzeja počinje izlaziti 1946. godine. Izlazi do 1953. godine, a izašlo je 8 brojeva. Osim što Uredništvo prodaje Zbornik, on također postaje sredstvo razmijene publikacija. Razmijena se obavlja sa srodnim ustanovama, pa tu imamo prve početke razmijene publikacija i možemo govoriti o gotovo šezdesetogodišnjoj tradiciji razmijene publikacija. Razmijena kao model nabave građe zaživjela je naročito sredinom 70-tih godina, kad počinje izlaziti drugi muzejski zbornik. Ovaj put to je Podravski zbornik – publikacija ponikla na tradiciji – koju pokreće grupa kulturnih djelatnika, s namjerom objavljivanja radova koji govore o Podravini sa svih područja ljudske djelatnosti. Nakladnik je Muzej.

Radovi objavljivani u Zborniku, osim suvremenih, književnih i kulturoloških, donose i teme iz arheologije, povijesti, etnologije koji će ujedno poslužiti i kao ulaznica Podravskom zborniku za brojne muzeje i institucije, kako u zemlji tako i u inozemstvu. Podravski zbornik postaje glavna publikacija razmijene. No, kako se intenzivira i galerijska djelatnost pri Muzeju, Podravskom zborniku pridružuju se u razmjeni i brojni katalozi likovnih izložbi. Od tada, pa sve do današnjih dana, razmijena publikacija u Muzeju postaje dominantan vid nabave građe.

Razmijena započinje jednostavno – sa srodnim ustanovama i institucijama kojima je zanimljiv sadržaj ponuđenih publikacija. Obavlja se po principu "časopis za časopis", "katalog za katalog" ili "sve za sve", što će, dakako, prvenstveno ovisiti o karakteru ustanove/institucije s kojom se razmijena uspostavlja. Upravo zahvaljujući izdavačkoj djelatnosti, koja je rezultat rada muzejskih djelatnika, muzejske publikacije danas razmjenjujemo sa 130 ustanova/institucija (muzeji, galerije, instituti, akademije znanosti, zavodi, fakulteti, arhivi). Od tog broja, 34 institucije su izvan granica naše zemlje. Najzastupljenije u razmjeni su: Njemačka – sa 6 adresama, Slovenija, Mađarska i Italija, dok su s po jednom adresom zastupljene: Slovačka, Češka, Poljska, Rumunjska i Engleska. Najvećim brojem zastupljeni su instituti, a u manjoj mjeri muzeji, odnosno galerije. Osim renomiranih europskih instituta (arheologija), u razmjeni su zastupljene i tri akademije znanosti. Razmijena u Hrvatskoj upućuje se na 96 adresama. U razmjeni su najzastupljeniji muzeji i galerije, pa tek onda ostale institucije.

Broj i autoritet ustanova s kojima se obavlja razmijena garantija su niza vrijednih znanstvenih i stručno-znanstvenih publikacija koje prispajevaju u muzejsku knjižnicu. Na taj način dobivamo čak 72 naslova serijskih publikacija (nekima od njih cijena bila je na tržištu i do 70 eura!). Najzastupljenije su publikacije iz arheologije, etnologije, povijesti umjetnosti i povijesti. Osim serijskih publikacija, prispajevaju nam i razni katalozi izložaba, kao i ostala izdanja.

Zahvaljujući dugogodišnjoj razmjeni, nastala je vrijedna knjižna zbirka koja obuhvaća već spomenuta stručno-znanstvena područja, a predstavlja i pravu rijekost, bez obzira što se radi o recentnom izdavaštvu. Da je razmijena doista dominantan vid nabave građe u Muzeju, potvrdit će i prošlogodišnji podaci koji ne odudaraju od podataka u zadnjih nekoliko godina, bar što se tiče razmijene. Struktura nabave izgledala je ovako: 50,61 % razmijena; 35,29 % poklon; 3,28 % kupnja, a ostalo su vlastita izdanja i unutar knjižnog fonda čine zbirku muzejskih izdanja.

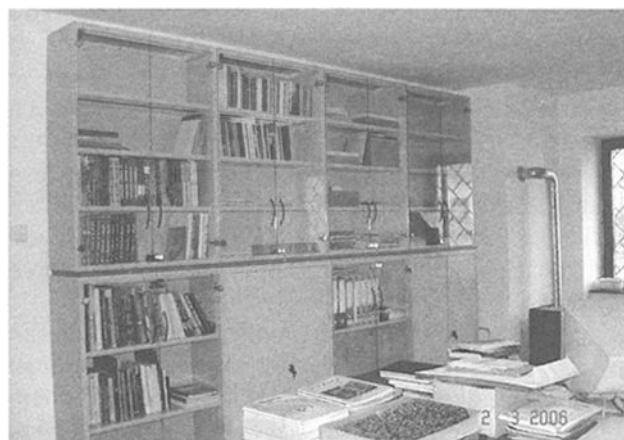
NOVOST u knjižnici Muzeja Grada Koprivnice

Radovi na uređenju knjižnice Muzeja grada Koprivnice započeli su 1999. Za potrebe smještaja vrijedne knjižne građe iznađen je prostor približne površine 50 m². Iste godine adaptirane su dvije prostorije: manja (oko 20–25 m²) je predviđena za spremište, dok je namjena veće prostorije bila dvojakog karaktera: predviđeno je da će se koristiti kao radni prostor knjižničara, te kao čitaonički prostor namijenjen korisnicima.

Po završetku radova, pristupilo se opremanju prostora. Opremanje je teklo u fazama i započelo je 2000., s nabavom opreme za spremište. Najprije su nabavljeni tri pomična regala (kompaktusa), a već iduće godine još jedan. Oprema je izvedena u plastificiranom metalu, sive boje i do sada se pokazala izuzetno funkcionalnom. No, time još uvijek nije završeno opremanje spremišta. Da bi se opremanje spremišnog prostora privelo kraju, potrebno je nabaviti još jedan pomični regal i trezor, ili metalni arhivski ormari.

Radno-čitaonički prostor bio je sve donedavno opremljen običnim i neadekvatnim ormarima. Dakako, to je bilo privremeno rješenje. Zbog toga se pristupilo drugoj fazi opremanja knjižničnog prostora, za što su

sredstva odobrena u 2005. Zahvaljujući tome, krajem prošle godine u muzejsku je knjižnicu stiglo 9 polica zatvorenog tipa (ormara) i jedna polica za časopise. Dobiveno je 60 dužnih metara polica, znatno su povećani smještajni kapaciteti, omogućena pravilna pohrana i dostupnost građe. Namještaj je također izведен u metalu, plastificiran, sive boje. Opremanje je izvedeno sredstvima Ministarstva kulture i Grada Koprivnice, a izvođač opreme bio je PRIMAT-RD iz Zagreba.

Novouređeni radni i čitaonički prostor knjižnice

ANKETA O KNJIŽNICI VISOKOG GOSPODARSKOG UČILIŠTA

Piše: Sandra Kantar

Tijekom lipnja 2005. godine provedena je anketa na Visokom gospodarskom učilištu u Križevcima na uzorku redovnih studenata prve i druge godine studija, s namjerom da se istraže stavovi i mišljenja na temu tri usporedive cjeline:

1. Stavovi i mišljenja prema Učilištu
2. Stavovi prema struci (poljoprivreda)
3. Sociodemografski podaci

Anketni upitnik ispunilo je ukupno 69 studenata, od kojih je 37 studenata s prve, a 32 studenta s druge godine studija. U okviru teme o stavovima i mišljenjima o Učilištu, dio pitanja odnosio se na to kako studenti procjenjuju važnost knjižnice u odnosu na ostale službe Učilišta (studentska referada, info-pult, čitaonica), koliko često posjećuju knjižnicu i čitaonicu, te jesu li zadovoljni izborom ponuđene literature za studij.

Dobiveni su sljedeći odgovori:

I: ZADOVOLJSTVO RADOM UČIL1ŠNIH SLUŽBI

Studenti su morali ocijeniti rad knjižnice i ostalih službi ocjenom od 1–5. Zbroj svih ocjena dao je prosječnu vrijednost za svaku službu i za svaku grupu studenata.

Tvrđnja	Prva godina	Druga godina
Zadovoljan sam radom knjižnice	4,2	3,6
Zadovoljan sam radom čitaonice	3,8	3,2
Zadovoljan sam radom info-pulta	3,7	4,0
Zadovoljan sam studentskom referadom	2,1	3,7

Studenti 1. godine studija ocijenili su knjižnicu najvećom mogućom ocjenom (4,2) u odnosu na ostale službe, dok studenti II. godine ne dijele to mišljenje. Taj podatak je razumljiv s obzirom na to da "brukoši" puno više sudjeluju u radu knjižnice putem volontiranja, za razliku od studenata II. godine. Čitaonica je također visoko vrednovana od strane studenata I. godine (3,8), što znači da im je potrebna i da je koriste za učenje. Studenti II. godine boljima su ocijenili ostale učilišne službe, što govori u prilog

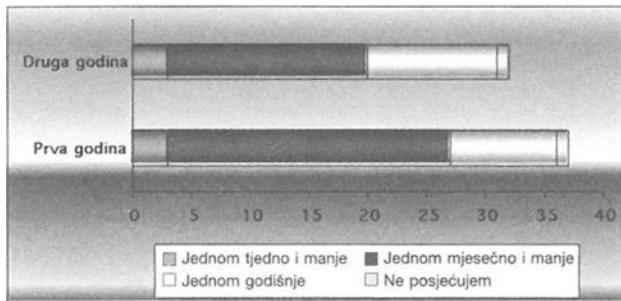
činjenici da ih vjerojatno koriste više od knjižnice i čitaonice.

II: POSJET KNJIŽNICI

Studenti su na pitanje "Koliko često posjećujete knjižnicu?" zaokruživali jedan od ponuđenih odgovora:

- a) najmanje jednom tjedno
- b) jednom tjedno
- c) nekoliko puta mjesečno
- d) jednom mjesečno
- e) nekoliko puta godišnje
- f) ne posjećujem knjižnicu uopće

Dobivene su sljedeće frekvencije:

Iz grafa se može vidjeti da svi studenti najčešće posjećuju knjižnicu jedanput mjesečno (ili manje), manji broj ih dolazi u knjižnicu jednom godišnje, a još manji broj studenata navraća u knjižnicu svaki tjedan. Naravno, ima i onih koji uopće ne posjećuju knjižnicu. Ovi podaci su, u neku ruku, i očekivani. Dva su razloga tome:

1. Studenti dolaze u knjižnicu po knjige ili skripte koje su im potrebne za polaganje ispita, a ispiti se održavaju jednom mjesečno;

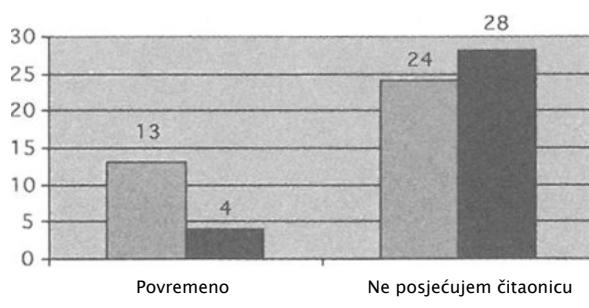
2. Knjige u knjižnici mogu se, prema Pravilniku, posuditi na 21 dan.

III: POSJET ČITAONICI

Na pitanje koliko često posjećuju čitaonicu, studenti su se opredjeljivali za jednu od ponuđenih opcija:

- a) ne posjećujem čitaonicu uopće
- b) povremeno posjećujem
- c) često posjećujem čitaonicu

Njihovi odgovori su pobrojani i prikazani na sljedeći način:

D Prva godina Druga godina

Iz grafa se može vidjeti kako najveći dio ispitivane populacije uopće ne posjećuje čitaonicu usprkos činjenici da je čitaonica, za razliku od knjižnice, otvorena cijeli dan i da im tako stoji na raspolaganju. U čitaonici studenti mogu čitati stručne časopise, koristiti se rječnicima, priručnicima, leksikonima i knjigama koje nisu u slobodnom pristupu, pisati seminarске i diplomske radnje, pretraživati Internet ili na neki drugi način korisno provesti svoje vrijeme.

Problem bi mogao biti u neadekvatnoj lokaciji, organizaciji nastave i slično, ali isto tako i u samim studentima za koje nije jasno zašto se ne služe ovim sadržajima koji su im besplatni.

IV: ZADOVOLJSTVO PONUĐENOM LITERATUROM

U anketi je bilo postavljeno i sljedeće pitanje: "Jeste li zadovoljni izborom ponuđene literature za studij?", a studenti su se mogli izjasniti za pozitivan ili negativan odgovor, odnosno za varijantu između koja glasi: "Da, ali bi mogao biti veći izbor". Odgovori su izraženi u postocima:

Zadovoljstvo izborom ponuđene literature za studij (%)	1. godina	II godina
Ne	25	37
Da, ali bi mogao biti veći izbor	75	63
Ukupno	100	100

Dakle, većina studenata prve i druge godine studija izrazile su zadovoljstvo ponuđenom literaturom, uz napomenu da bi izbor trebao biti veći. S obzirom na situaciju u kojoj velik dio studenata istovremeno uči za isti ispitni rok, jasno je da se ne može 100% udovoljiti tom zahtjevu.

ZAKLJUČAK:

Studenti I. godine zadovoljniji su knjižnicom od studenata II. godine i više sudjeluju u njenom radu. Također izražavaju zadovoljstvo izborom literature za studij. Studente objiju studijskih godina karakterizira odsutnost iz prostorija čitaonice, iako samu čitaonicu dosta visoko vrednuju.

Na temelju dobivenih podataka može se zaključiti da knjižnicu i čitaonicu treba još više razvijati i otvarati prema korisnicima, usporedo s poticanjem studenata na korištenje ponuđenih sadržaja. Također je potrebno kontinuirano mjeriti učinke tih nastojanja putem anketa, intervjua i slično kod studenata svih studijskih godina.

I na kraju, iako je riječ o istraživanju internog tipa, dobiveni podaci pružaju uvid u potrebe knjižničnih korisnika u jednom segmentu visokog školstva.

"PISMENOST BEZ GRANICA"

Održana 14. europska konferencija o čitanju, Zagreb, 31. 7. – 3. 8. 2005.

Piše: *Danijela Pelrić*

Zagreb je krajem srpnja i početkom kolovoza 2005. okupio oko 330 stručnjaka iz 41 zemlje koji se u svom radu bave čitanjem i pismenošću. Razlog okupljanja bilo je održavanje 14. europske konferencije o čitanju "Pismenost bez granica". Organizatori Konferencije bili su Europski odbor Međunarodne čitateljske udruge (The International Development in Europe Committee of the International Reading Association) i Hrvatsko čitateljsko društvo.

U 4 dana održano je 5 plenarnih izlaganja, 117 referata, 27 radionica, 14 simpozija, 5 okruglih stolova 1 prezentirano je 26 postera. Svojim izlaganjima sudjelovali su i članovi našeg regionalnog knjižničarskog društva – Danijela Petrić, Luča Matić i Fanika Stehna. Dijana Sabolović-Krajina bila je predsjednica

Organizacijskog i Stručnog odbora konferencije (više o konferenciji u "Hrčku", br. 24–25, 2005.).

Pedesetak stručnjaka, sudionika konferencije, posjetilo je ovom prilikom i Knjižnicu i čitaonicu "Fran Galović" u Koprivnici, kao sjedište Hrvatskog čitateljskog društva.

Knjižnica i čitaonica "Fran Galović" na Konferenciji predstavila se posterom "How to Become Friends with Books: Literacy Programmes and Activities for Stimulating Children's Reading" ("Kako postati prijatelj s knjigom: programi i aktivnosti za poticanje čitanja") kojim su prezentirani programi i aktivnosti za poticanje čitanja usmjerene na djecu 0 do 15 godina starosti.

PREDSJEDNICA IFLA-e U KOPRIVNICI

Piše: *Dijana Sabolović-Krajina*

Dan uoči održavanja 14. europske konferencije o čitanju, koja je pod nazivom "Literacy Without Boundaries / Pismenost bez granica" održana u Zagrebu od 31.7.–3.8.2005., koprivničku Knjižnicu i čitaonicu "Fran Galović" posjetila je grupa od pedesetak stručnjaka i znanstvenika različitih profila, koji se bave problematikom pismenosti, a među njima i Kay Raseroka iz Botsvane, predsjednica IFLA-e 2003.–2005.

Koprivnička knjižnica, kao sjedište Hrvatskoga čitateljskog društva, organizatora 14. europske konferencije o čitanju, upriličila je u svojim prostorima susret gostiju iz tridesetak zemalja svijeta, inače članova Europskog odbora Međunarodne čitateljske udruge, te rukovodećih ljudi Međunarodne federacije knjižničarskih društava i institucija (IFLA) i Međunarodnog čitateljskog društva (IRA) s domaćim knjižničarima i lokalnim stručnjacima u području obrazovanja. Cilj je bio goste upoznati s uspješnom organizacijom i funkciranjem sustava obrazovanja u jednoj maloj sredini, kao što je koprivnička, i to od predškolskog preko osnovnog i srednjoškolskog do visokoškolskog, te obrazovanja odraslih i osoba s posebnim potrebama. Predstavnici koprivničke knjižnice goste su upoznali s gradskom i županijskom mrežom knjižnica koja se razvija kao potpora obrazovanju i cjeloživotnom učenju.

Usprkos visokim, tropskim temperaturama, uvaženi gosti bili su oduševljeni i posjetom Hlebinama (Galeriji naivne umjetnosti i Galeriji Josip Generalić), te druženjem u Podravskoj kleti. Pokrovitelji ovog stručnog posjeta, koji je prethodio 14. europskoj

konferenciji o čitanju, bili su Grad Koprivnica i Koprivničko-križevačka županija, turističke materijale osigurale su turističke zajednice Grada Koprivnice i Koprivničko-križevačke županije, članice udruge "Hrvatsko srce" iz Hlebina zajedno s djelatnicima Muzeja grada Koprivnice goste su ponudile medenjacima i gvercom, dok su članice Kluba Koprivice u knjižnici goste ponudile delicijama i osvježavajućim proizvodima od kopriva, koja je jedan od zaštitnih znakova ovog grada.

Sudionici Konferencije prilikom posjete koprivničkoj Knjižnici, u srpnju 2005.

MEĐUNARODNI SKUP U ČAST 100-TE GODIŠNICE ROĐENJA EVE VERONA

Piše: *Tim Catalica*

Knjižnica u kojoj je provela svoj radni vijek te Katedra za bibliotekarstvo pri Filozofskom fakultetu u Zagrebu, koju je utemeljila i na kojoj je studentima predavala predmet Bibliotečni katalozi u teoriji i praksi.

U svjetskim okvirima poznata i priznata, doktorica Verona sudjelovala je u izradi bibliografskih standarda koji se danas primjenjuju u svim zemljama svijeta. Nama, današnjim knjižničarima, a vjerujem i generacijama knjižničara iza nas, Eva Verona će ostati poznata kao autorica "Bible" knjižničarstva – Pravilnika i priručnika za izradbu abecednih kataloga. Prvi dio Pravilnika – Odrednice i redalice – izašao je 1970. godine, a drugi dio – Kataložni opis – 1983. godine. Upravo je ovaj Pravilnik omogućio NSK-i, a zatim i drugim hrvatskim knjižnicama, da spremne dočekaju uvođenje informacijske i komunikacijske tehnologije (NSK je započela raditi na informatizaciji već početkom osamdesetih godina 20. st., dok su, na primjer, zemlje Srednje i Istočne Europe počele o izradi nacionalnih kataložnih pravilnika razmišljati tek početkom devedesetih godina prošlog stoljeća). Zato je i jedan od glavnih ciljeva Međunarodnoga skupa bio odavanje počasti dr. Evi Verona za njen ogroman doprinos hrvatskom i svjetskom knjižničarstvu.

O svojim iskustvima u radu s Evom Verona i radu na Pravilniku govorili su njeni suradnici Ljiljana Hadži Boškova iz Makedonije i mr. Jože Kokole iz Slovenije. Dr. Dora Sečić podsjetila je sudionike skupa na povijesne radeve Eve Verona, dr. Aleksandra Horvat govorila je o zadaćama Pravilnika Eve Verona te je istaknula da je on uz svoju osnovnu zadaću služenja katalogizatorima u praktičnom radu već više od dvadeset godina i temeljni priručnik za studente bibliotekarstva. Dr. Horvat je pokazala kako je Pravilnik pomogao da se bibliotekarstvo iz praktične vještine pretvori u akademsku disciplinu. Slavko Harni govorio je o Pravilniku i njegovom značenju za hrvatsku retrospektivnu bibliografiju te se osvrnuo na razliku između kataložnog i bibliografskog opisa, a Dorica Blažević o ulozi i sadržaju preglednih kataložnih jedinica.

Poseban dio izlaganja odnosio se na međunarodne kataložne standarde i razvoj nacionalnih kataložnih pravilnika, a izlagači su bili mr. Dorothy McGarry iz SAD-a, Eeva Murtomaa iz Finske, Gudrun Henze iz Njemačke, Francoise Bourdon iz Francuske, dr. Mauro Guerrini i Dr. Carlo Bianchini iz Italije, Regina Varniene iz Litve te Gordon Dunsire iz Velike Britanije.

Cjeline pod nazivom Izbor i oblik odrednica i Kataložni opis s posebnim osvrtom na knjižničnu građu koja nije obuhvaćena Pravilnikom bile su naročito zanimljive za nas knjižničare – katalogizatore. Pseudonimi kod individualnih i korporativnih autora bili su posebna tema koju su obradili Diana Polanski i Robert Ravnić. Usponom online kataloga Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i nekim većim svjetskim nacionalnim knjižnicama, otkrili su niz nedosljednosti u odabiru pseudonima kod individualnih i korporativnih autora, što, uz nemogućnost iskazivanja veze kod prijelaza iz jedne vrste autorstva u drugu, dovodi u opasnost osnovni zadatak abecednog kataloga – da korisniku omogući pregled svih jedinica bibliotečne građe koje sadrže djela određenog autora.

Ana Barbarić je na konkretnim primjerima iz hrvatskih kataloga analizirala odrednice serijskih publikacija i založila se za dosljednu provedbu Veronih rješenja iz Pravilnika. U Pravilniku je propisano da je odrednica serijskih publikacija glavni stvarni naslov, a da su izuzetak one serijske publikacije koje potpadaju pod propise o korporativnom autorstvu. Uključujući takve odredbe za odrednice serijskih publikacija u nacionalni kataložni pravilnik, Verona je ukazala na potrebu primjene jedinstvenog kriteria za određivanje autorstva na sve vrste knjižnične građe.

Teme, kao što su mrežna građa i hrvatski nacionalni pravilnik za kataložni opis, katalogizacija audiovizualne građe s posebnim osvrtom na DVD, katalogizacija digitalnih reprodukcija, bile su prezentirane u zasebnoj cjelini. Istina je da smo mi

knjižničari – praktičari najviše i očekivali od ovih predavanja, jer se radi o relativno novoj vrsti građe koja vrlo ubrzano ulazi u knjižnicu, a znamo da naš nacionalni pravilnik ne navodi specifičnosti u obradi iste. Autori izlaganja, Tanja Buzina, Sanja Vukasović-Rogač, Sofija Klarin i Jasenka Zajec istražili su do koje se mjere nacionalni pravilnik može koristiti za tu građu, koje su osobitosti pojedinih medija i sadržaja koji se na njima nalaze te kako postupati s novim medijima koji još nisu obuhvaćeni međunarodnim standardima. Većina autora se zalašala da kataložni zapis ove građe bude određen nacionalnim kataložnim pravilnikom, što znači da bi se postojeci pravilnik, koji je tako izvrsno napravila Eva Verona, trebao proširiti i nadopuniti. A uz temelje koje je ona izgradila, to i ne bi bila nemoguća misija.

"PISMENOST I ČITANJE U JAVNIM KNJIŽNICAMA I GRAĐA LAGANA ZA ČITANJE"

2. okrugli stol za osobe s posebnim potrebama, Zagreb, 16. svibnja 2005.

Piše: Gordana Žuliček

U skladu s aktualnom temom skupa, na 2. Okruglom stolu za osobe s posebnim potrebama promovirani su prijevodi dviju IFLA-inih smjernica u izdanju Hrvatskog knjižničarskog društva : "Smjernice za građu lagana za čitanje" i "Smjernice za knjižnične programe opismenjavanja".

Dunja Marija Gabriel, predsjednica Komisije za knjižnične usluge za osobe s posebnim potrebama HKD-a, istakla je potrebu da knjižnice u svojem fondu posjeduju građu lagana za čitanje. Izdvojila je dvije skupine korisnika takve građe: osobe kojima je građa lagana za čitanje neophodno potrebna (disleksične osobe, gluhe osobe, osobe s lakšom mentalnom retardacijom i dr.) i osobe s nedostatnim poznavanjem službenog ili većinskog jezika (imigranti).

Gost predavač stručnog skupa, g. Bror 1. Tronbacke, director Swedish Easy-to-read Foundation i priređivač ovih Smjernica, opisao je karakteristike građe lagane za čitanje, prednosti njihove primjene i švedska višegodišnja iskustva. U Švedskoj se u obliku laganom za čitanje izdaju ne samo knjige, već i novine, časopisi, brošure, a i internet stranice imaju podstranice u tom obliku.

Osnovni cilj Smjernica je opisati prirodu građe lagane za čitanje i ponuditi naputke budućim izdavačima takve građe, kao i stručnjacima raznih profila i udrugama koje pomažu osobama s teškoćama u čitanju.

Neka osnovna obilježja takve građe su:

- jezična prilagodba teksta koja olakšava čitanje i razumijevanje: konkretan, logičan i sažet tekst, izbjegavati metafore i teške riječi

- koristiti što više ilustracija (konkretnie, a ne apstraktne slike, koje se podudaraju s tekstom)

- bitan je format i dizajn teksta, sa širokim marginama i velikim razmacima među redovima. Rečenica bi trebala stati u jedan red, veličina slova od 12 do 14 točaka, oblika Times, Garamond i Century Schoolbook.

- koristiti logotip koji označava građu lagana za čitanje i dr.

Građa lagana za čitanje (engl. easy-to-read materials) uglavnom je građa manjeg opsega, a može biti i tekst u obliku stripa (Cvijet sa raskršća / A.G. Matoš kao projekt Narodne knjižnice "Petar Preradović" – lektira u stripu) ili slikovnica koje djeca i odrasli s disleksijom ili drugim posebnim potrebama, kao i imigranti, lakše čitaju (npr. 20000 milja pod morem / Jules Verne).

Osiguravanje ovakve literature onima kojima je potrebna, omogućuje ne samo kvalitetnije informiranje i učenje već i poštivanje njihovih prava na čitanje i slobodan pristup informacijama. I disleksične i druge poteškoće osoba s posebnim potrebama su poteškoće o kojima ne znamo dovoljno, tzv. "nevidljivi hendikepi", a neznanje stvara predrasude i neadekvatan stav i pristup takvoj osobi. Osobama s nedostatnim poznavanjem službenog ili većinskog jezika također olakšavaju školovanje, zapošljavanje i kvalitetnije snalaženje u životu zajednice uopće.

Prvi korak u realizaciji navedenih smjernica bio bi adekvatna suradnja s nakladnicima te osiguranje poticajnih sredstava za izdavaštvo i tisk takve građe.

SEMINAR "DISLEKSIJA OKO NAS"

Koprivnica, Centar "Podravsko sunce", 11.- 12. studeni 2005.

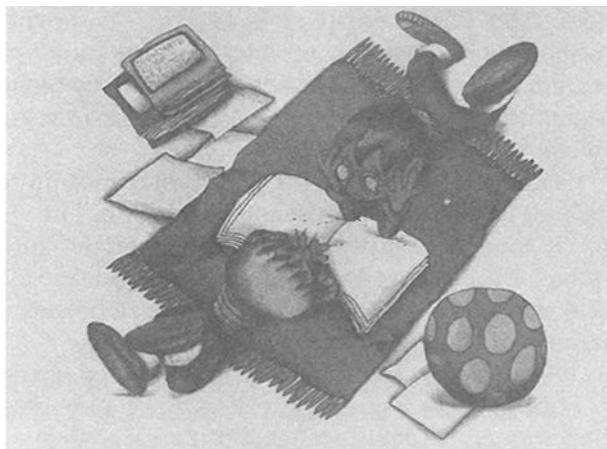
Piše: *Gordana Žuliček i Danijela Petrić*

Istraživanja pokazuju da su kod 10-12 % školske djece prisutni poremećaji čitanja i/ili pisanja. Stoga je Hrvatska udruga za disleksiju u suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa pokrenula program sustavnog stručnog usavršavanja svih onih koji rade s djecom - učitelja, nastavnika i profesora predmetne nastave, stručnih suradnika i roditelja.

S tim ciljem, 11. i 12. studenoga 2005. u COOR "Podravsko sunce" u Koprivnici, organiziran je seminar pod nazivom "Disleksiya oko nas". Koordinator seminara bila je logopedinja Nevenka Ivegeš. Predavači su bili doc. dr. sc. Mirjana Lenček-Vančaš (Odsjek za logopediju, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet), i prof. logopedinja Željka Butorac (OŠ Marina Držića, Zagreb). Osim predavanja na teme: O disleksiji i šire, Problemi disleksije u osnovnoj školi. Čitanje i matematika u

**Roditelji, staratelji, učitelji i
svi koji se u svom radu bavite djecom
pripremili smo u Dječjem odjelu zbirku knjižne građe
koja Vam može pomoći**

ČITAMO S VAMA

tajnoj vezi te Rana stimulacija čitanja i pisanja, održane su i radionice u kojima su dotaknute teme racionalne organizacije učenja (učimo učiti), fluktuacije pažnje i sposobnosti koncentracije kod učenika te psihološke komponente djece sa školskim neuspjehom i neprihvaćanjem od strane vršnjaka, nerazumijevanjem nedovoljno informiranih roditelja i učitelja.

Seminar je bio odlično posjećen i vrlo uspješan, s mnoštvom korisnih novih informacija, kao i konkretnih praktičnih savjeta u školskom radu s učenicima koji imaju specifične poteškoće u čitanju i/ili pisanju, uz odraz istih u predmetu matematike, tj. u učenju i rješavanju matematičkih/aritmetičkih zadataka – diskalkulije.

Za nas knjižničare, osobito je bilo zanimljivo izlaganje prof. logopedinje Željke Butorac, koja je ukratko informirala sudionike seminara o građi laganoj za čitanje, prednostima takve građe u radu s djecom s disleksijom, naglašavajući primjer važnosti čitanja lektire u osnovnoj školi bilo u obliku građe lagane za čitanje, ili čak u stripu.

S obzirom da su knjižnice kao mjesta izraženog poštivanja ljudskih (u ovom slučaju dječjih) prava i intelektualne slobode dužne svima osigurati pravo na čitanje i pristup informacijama, mnoge narodne knjižnice u Hrvatskoj u novije vrijeme osmišljavaju svoje usluge za djecu s takvim teškoćama. Zahvaljujući tome, kao predavači na ovom seminaru, imale su priliku sudjelovati i knjižničarke iz Knjižnice i čitaonice "Fran Galović" u Koprivnici – Gordana Žuliček i Danijela Petrić – predstavljanjem usluge "Čitamo s vama – kako prepoznati teškoće u čitanju" u Dječjem odjelu koprivničke Knjižnice.

*Plakat koji informira korisnike o postojanju posebne zbirke
grade (usluge) o disleksiji u Dječjem odjelu koprivničke
Knjižnice
(Korištena ilustracija: iz knjige "Bontončić", u izdanju
Hrvatskog saveza udruga tjelesnih invalida)*

7. OKRUGLI STOL O POKRETNIM KNJIŽNICAMA U RIJECI

Piše: *Ljiljana Vugrinec*

U Rijeci je 3. i 4. lipnja 2005. po sedmi put održano redovno godišnje okupljanje putujućih knjižničara u Republici Hrvatskoj. Domaćin Okruglog stola o pokretnim knjižnicama bila je ovaj put Gradska knjižnica u Rijeci, a tema skupa nosila je naziv "Modeli organizacije i financiranja pokretnih knjižnica unutar mreže narodnih knjižnica".

Skup je imao međunarodni karakter, a prisustvovalo mu je i nekoliko članova našega Društva: iz Bjelovara – Željko Prohaska, Igor Ivezović, Marinko Iličić te Vojislav Tomašević, a iz Koprivnice – Mladen Tudić, Andrija Grčić i Ljiljana Vugrinec.

Osim domaćih predavača (Iadranske Slobodanac, Spomenke Petrović i Marije Šegota Novak sa

suradnicima iz GK Rijeka) izlagali su i gosti iz inozemstva, čija iskustva u organizaciji pokretnih knjižnica – bibliobusa, ali i bibliobrođova – itekako mogu koristiti hrvatskim knjižničarima. Inozemni predavači bili su: Ruth Ornholt iz Bergena u Norveškoj, Ionnais Trohopoulos iz Verie u Grčkoj, Vili Leban iz Tolmina u Sloveniji te Hadija Kriestorac iz Prijepolja u Srbiji i Crnoj Gori. Kao gosti, na skupu su također sudjelovali knjižničari iz Bosne i Hercegovine.

Na festivalu bibliobusa u Rijeci – dio bjelovarske i koprivničke ekipa s kolegama iz Čakovca

Osim plenarnim izlaganjima, rad Okruglog stola odvijao se i putem izložbe na posterima, na skupu su bile predstavljene sve bibliobusne službe u Hrvatskoj – ukupno njih sedam: iz Bjelovara, Čakovca, Karlovca, Koprivnice, Osijeka, Rijeke i Zagreba.

DOBRA VIJEST!

Nedavno je broj bibliobusnih službi u Hrvatskoj povećan, jer je dovršena izgradnja vinkovačkog bibliobusa, koji je svečano pušten u rad u veljači 2006., a obilazit će područje Vukovarsko-srijemske županije. Čestitamo kolegama knjižničarima iz Gradske knjižnice Vinkovci i s njima se radujemo ovome uspjehu, a novom bibliobusu želimo puno sretno prijeđenih kilometara, kao i puno zadovoljnih korisnika!

Drugog dana održavanja skupa u Rijeci, u subotu, 4. lipnja, održana je odlično organizirana i dobro posjećena popratna manifestacija, nazvana "Festival hrvatskih bibliobusa", na kojem je sudjelovalo svih devet bibliobusnih vozila koja danas postoje u našoj zemlji – među njima i dva s područja našega Društva: bjelovarski i koprivnički. Devet živopisnih bibliobusa, parkiranih unutar pješačke zone u samom centru Rijeke, izazvalo je veliko zanimanje i pažnju Riječana.

Izloženi bibliobusi privukli su veliku pažnju Riječana

POKRETNE KNJIŽNICE U SKANDINAVIJI

Ruth Ornholt, ravnateljica knjižnice u norveškom gradu Bergenu, govorila je na skupu u Rijeci o skandinavskim knjižnicama općenito, s posebnim naglaskom na norveške pokretnе knjižnice. Na razvoj skandinavskih pokretnih knjižnica osobito je utjecala potreba da se stanovnicima velikih ruralnih područja – kako bi ta područja ostala naseljena – omoguće što bolji uvjeti života. Upravo u stvaranju temeljnih preduvjeta za obrazovanje te zadovoljavanje kulturnih potreba nezamjenjiva je uloga knjižnice uopće, a posebno pokretnih knjižnica.

Norveška danas ima najmanji broj mobilnih knjižnica među skandinavskim zemljama – njih tridesetak – dok ih najviše ima Finska – oko dvije stotine. Danska ima 52 mobilne knjižnice – a to je zemlja u razvijenoj Europi koja je po veličini i po broju stanovništva najbliža Hrvatskoj (Hrvatska ima 10 bibliobusa!)

Zaključci iz povijesnog razvoja mobilnih knjižnica u skandinavskim zemljama mogli bi biti:

- mobilne knjižnice ponegdje mogu biti prethodnica prije uvođenja stacionirane knjižnice, ali često jesu i ostaju prve i jedine knjižnice za pojedina ruralna područja

- financiranje od strane pokrajine (county) dobar je početak, ali bolje je težiti da, vremenom, financiranje preuzme lokalna sredina koja i koristi mobilnu uslugu

- "troškovi su manji kada se dijele" – više lokalnih samouprava može dijeliti troškove jedne mobilne knjižnice

- tradicionalne starinske knjižnice daleko od ljudi (koje rade po nekoliko sati tjedno jer nemaju novaca za osoblje, a nema ni dovoljno novaca za nabavu knjiga, IT opremu itd.) ne trebaju niti egzistirati – dovoljno je imati jake središnje knjižnice i odgovarajuće mobilne knjižnice – pokazalo je iskustvo u svim skandinavskim zemljama

Što se tiče dizajna vozila, iskustvo skandinavskih knjižničara je sljedeće:

- mercedes i volvo su odlična rješenja, ako moraju dnevno prelaziti više stotina kilometara: ali ako

stoje po nekoliko sati npr. kod neke škole, onda su preskupi – poželjni su jedino u slučaju ekstremnih vremenskih uvjeta

- veličina samog bibliobusa nije toliko važna – bitniji je pristup – da bude dostupan svima (invalidima)

- važno je da vozilo bude udobno – toplo zimi. hladno ljeti

- kako bi mobilna knjižnica bila gostoljubiva za korisnike, važan je dobar unutrašnji dizajn: poželjno je ubaciti kakav pano, izložbenu vitrinu, okrenuti slikovnice, cd-e da se vide naslovnice, iskoristiti kutke i sli.

- vanjski dizajn istovremeno može biti i reklamni pano za knjižnicu i njezinu djelatnost

Vizija za budućnost mobilnih knjižnica u skandinavskim zemljama vrlo je jasno definirana:

- mobilne knjižnice u budućnosti trebaju osobito služiti manjim, specifičnim grupama korisnika – dječji bibliobusi već postoje u Švedskoj, info-busevi u Finskoj)

- nije važan samo pristup, već i kvaliteta znanja – knjižnice moraju osigurati odgovor na to – a to je izazov i za mobilne knjižnice

Bilio-brod "Epos"

Posebno zanimljiv dio izlaganja goće iz Norveške odnosio se na djelovanje biblio-broda.

Radi se o privatnom brodu – imenom "Epos" – koji ljeti radi kao turistički, a preko zime iznajmljuju ga zajedno tri pokrajine, te kao ploveća knjižnica plovi od rujna do travnja uz otoke i fjordove zapadne obale Norveške. Stolovi i stolice za turiste zamjenjuju se tada montažnim policama i ukrcavaju knjige, kao i ostala knjižnična oprema.

Brod ima dvije posade koje se izmjenjuju, a čine je: kapetan i mornari, kuvarica, dva-do tri knjižničara i po jedan zabavljač. Na svakom stajalištu brod ima kontakt osobu (volontera) koja se brine o odnošenju i vraćanju knjiga na brod. tj. svaki put 200–400 knjiga ostaje u mjestu radi posudbe mještanima do idućeg uplovljavanja broda.

Na jednom stajalištu brod stoji 1–3 sata. a knjige se mogu posudjavati individualno i grupno. Za to vrijeme na brod dolaze djeca, organizirane grupe, odrasli. Odvija se i zabava uživo – lutkarsko kazalište, nastupi glazbenika, susreti s piscima. Osim toga, djeci – članovima bibliobroda – redovito se tijekom godine poštovom šalje besplatni časopis "Library Boat Club" – koji donosi najave dolazaka na stajališta, piše o novim knjigama, najavljuje programe, a sadrži i nagradne igre i sli.

Zaključak na kraju ovog zanimljivog izlaganja bio je kako su mobilne knjižnice ne samo u skandinavskim zemljama, već i šire, važnije nego ikad, jer će upravo radi racionalizacije knjižničnog poslovanja u budućnosti sigurno biti sve više potreba upravo za ovakvim oblikom pružanja knjižnične usluge.

IZLAGANJE NA POSTERU: ISKUSTVA

Piše: 1 Ilij Pejić

1. Uvod

Prije bilo kakvog istupa u javnost, bilo da je riječ o plenarnom izlaganju, članku u časopisu ili posteru..., autor mora sam sebe zapitati: imam li o toj temi što novoga reći? Kada se pak odlučio za izlaganje na posteru (a ne za članak), jer je uvidio da je temu potrebno drugačije prikazati, osvijetliti njezine manje poznate strane, npr. probleme društvene isključenosti mnogih građana iz narodnih knjižnica ponajprije zbog neprimjerenog, skučenog i neutraktivnog prostora, tad se autor zamisli i kome je svoje izlaganje namijenio: knjižničarima, široj društvenoj zajednici, političarima... Organizatori skupova obično uvjetuju i veličinu postera. najčešće 700x1000, odnosno 841x1189 mm.

Osječki Stručni skup "Narodne knjižnice i problemi društvene isključenosti" (Osijek, 27. studeni 2003.) bio je dodatni povod za izradu postera, prezentaciju spoznaja primijenjenih u preuređenju i proširenju Knjižnice i čitaonice u Čazmi 2003.g., odnosno uklanjanju svih dosadašnjih prepreka (fizičkih

i ostalih) kako bi građa i programi bili dostupniji svim građanima. Poster je naslovljen: "U susret korisniku: novo lice Knjižnice i čitaonice u Čazmi". Spomenute 2003. preuređena je i proširena Pučka knjižnica i čitaonica u Pitomači pa je za 34. skupštinu HKD-a u Šibeniku (22. – 25. rujna 2004.) prijavljen poster "Nacionalna strategija razvoja narodnih knjižnica: pogled iz Pitomače" i u njemu je prikazano desetogodišnje nastojanje da manja knjižnica preraste u suvremeno koncipiranu knjižnicu kao kulturno središte mesta.

2. Organizacija sadržaja, odnosno raspored elemenata uglavnom je više-manje isti za sva posterska izlaganja, a uvelike je slične strukture koju pozajmimo iz stručnih članaka: naslov i podnaslov izlaganja, autor i ustanova iz koje dolazi te e-mail, uvod (naznaka problema, motivi za izlaganje, cilj rada, primjenjene metode, sažetak), istraživanje (tijek. faze), rezultati do kojih se došlo, zaključak (jasna i činjenicama potkrijepljena poruka).

Ipak, poster nije stručni članak, već "priča o istraživačkom ili znanstvenom radu", "posebna forma komuniciranja znanstvenih ideja i rezultata..."¹

Jednostavne strukture, pregledan, vizualno atraktivan bez previše šarenila i neusklađenih boja. poster treba privući potencijalnog korisnika, zainteresirati ga za temu, odnosno istraživanje. Slike, grafovi, tablice raspoređeni su tako da se brzo dolazi do predočenih spoznaja, tim više što je publika već djelomice upoznata s temom. Tekst na posteru je jasan, kratak, dovoljno čitljiv (od pisama preporuča se Arial ili Helvetica). Poster je selekcija rezultata kojim se prenosi temeljna poruka cijelog projekta. Obično se navodi da bi od cijelokupne površine tekstu pripalo 20 %, slikovnim prilozima 40 %, a preostalih 40 % ostalo bi za bjeline (margine i prorede).

3. U praksi nije baš tako. Nerijetki su propusti. Kada je pripreman poster o čazmanskoj knjižnici, tekstualni dio premašio je tri i pol kartice (oko 35 %) pa su smanjene margine, a i veličina slova (naslov 32*, podnaslovi 22* a sam tekst 18* bez većeg proreda). Poster je ostavljao dojam pretrpanosti, nepreglednosti i teške čitljivosti s udaljenosti veće od 1m. U drugom posteru o pitomačkoj knjižnici uklonjeni su očigledni propusti: tekst je smanjen na samo dvije kartice (oko 20%), ispušteni su razglednica Pitomače, prikaz mesta, kratka povijest knjižnice te dodatna objašnjenja, sva pažnja je usredotočena na ključni problem: nacionalna strategija razvoja narodnih knjižnica sagledana je iz donje perspektive, iz kuta jedne manje knjižnice. Smanjen je i sveukupan broj fotografija (s osam na pet, izabrane su samo reprezentativne, velike rezolucije u JPEG formatu), dodana su tri grafa o radu knjižnice u proteklih deset godina (o zbirci knjiga, o nabavi knjiga s naglaskom na knjizi za djecu te broj članova i broj djece u sveukupnom članstvu) te tlocrt knjižnice. Slikovni prilozi zauzeli su oko 40 % površine postera. Povećane su margine, font slova, jednobojna podloga (svijetlozelena) neznatno je pojačana, ali je i dalje ostala komplementarna toplim (žuta, narančasta) bojama namještaja i zavjesa. Dobiven je poster (840 x 1190 mm, plastificiran) vizualno privlačan, nepretrpan, s velikim bjelinama, razmacima (oko 40 %), optimalno čitljiv s udaljenosti od 2 m, primjerene veličine slova (naslov 72*, podnaslovi 32*, tekst 24*), pastelnih, a ne kričavih boja, jednobojne pozadine, bez okvira i sjenčenja slika, grafova i teksta. Dakle: jednostavan, pregledan, skladan.

4. Posteri su izrađeni u Adobe PhotoShopu (JPEG formatu), iako se preporuča i Corel (Corel Draw). Neki navode i druge programe pogodne za izradu postera: Power Point, PageMaker, Word, programi za crtanje, LaTex, Quark...

5. Evaluacija postera i cijelokupnih nastojanja u njegovom nastanku dolazi na kraju i može se sažeti sljedećim zaključkom:¹

- * ideja je jasno prikazana,
- * redoslijed elemenata je logičan i jasan (naslov, autor, uvod, istraživanje, rezultati, zaključak),
- * boje su dobro upotrijebljene i usklađene, pozadina nije preuočljiva, ne dominira,
- * slikovni prilozi i ilustracije zorno predočavaju rezultate rada,
- * rečenice su kratke, jasne, pravilan je izbor ključnih riječi,
- * izbor pisma (Arial), veličina slova naslova i teksta je dobra, isticanja ujednačena.

6. Prezentacija postera izuzetno je važna i uglavnom autor stoji kraj postera i objašnjava, odgovara na upite zainteresiranih o predočenoj temi. Pitanja su različita, a ponekad se svode i na tehničke pojedinosti (programi, alati...). Izlaganjima na posterima organizator obično dodjeljuje manje atraktivne termine, vrijeme je ograničeno, a i posteri su nerijetko smješteni na neprikladnim mjestima pa se stječe dojam da ovaj oblik izlaganja nije ravнопravan plenarnim izlaganjima i skupnom radu u radionicama iako priprema i izrada postera zahtjeva puno i vremena i znanja kao i stručni članak.

7. Literatura

- 1.). Matovina. Priprema izlaganja na posteru – muka ili izazov? // Novosti, br. 19, Zagreb, travanj 2002., str. 12-13.
2. Kako izraditi dobar poster. // IRB Knjižnica – Keks seminar /radni materijal/
3. IFLA. Guidelines for Poster Sessions // 68th IFLA General Conference and Council: Libraries for Life: Democracy, Diversity, August 18th–24th 2002, Glasgow, Scotland. URL: //www.ifla.org/IV/ifla68/poster-02.htm. (09.03.2002.).

NACIONALNA STRATEGIJA RAZVOJA NARODNIH KNJIŽNICA - POGLED IZ PITOMAČE

¹J. Matovina. Priprema izlaganja na posteru – muka ili izazov? // Novosti , br. 19.. Zagreb, travanj 2002., str. 12.

PISANJE O ČITANJU

Zapis o pravima čitatelja i o dužnostima knjižničara

Piše: I van Zelenbrz

Želimo Vam zanimljivo i zabavno čitanje – pišu nam urednici u Uvodnoj riječi SVEŠKA. Iste riječi upućuju knjižničari korisnicima pri posudbi knjiga i časopisa. Većina dokonih čitatelja zanimljivim štivom suzbija dosadu, neki pak traže informacije i čitajući uče, dočim profinjeni literarni sladokusci nalaze užitak u tekstu. Čitanje je prioritetna knjižničarska tema s mnogo motiva za pisanje. Već u prvom Svesku nove serije, 1999. godine istaknuto je značenje knjige Alberta Manguela "A history of reading" (Povijest čitanja), koja je na hrvatski jezik prevedena tek 2001. godine. Potkraj prošlog stoljeća bila je popularna knjiga Daniela Pennaca Od korica do korica. U njoj su deklarirana prava čitatelja.

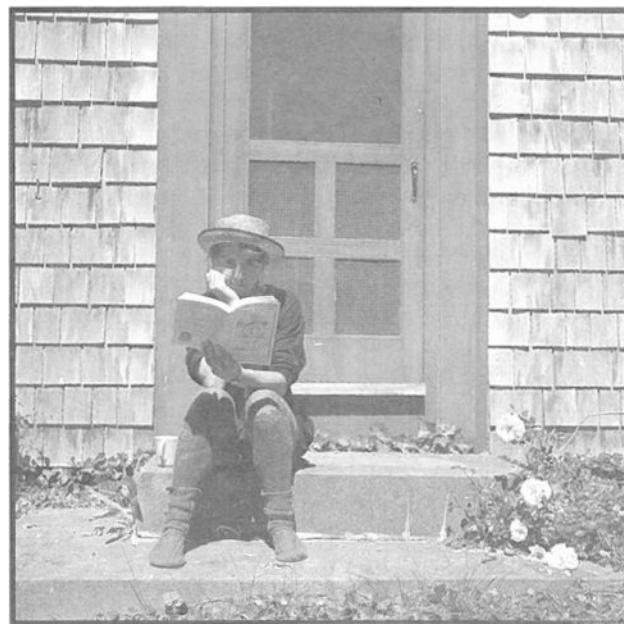
Svakog knjižničara, naravno, zanima što se događa s knjigom od trenutka kada je čitatelj primi u ruke? Što se događa s čitateljem kad zaroni u svijet knjige? Što znamo o alkemiji čitanja? Koju ulogu ima knjiga u životima naših korisnika? Navedena ključna stručna pitanja napisala je bjelovarska knjižničarka Tina Gatalica u prvom broju Sveske. Svesna kompleksnosti čina čitanja, Tina problematizira odnos knjižničara i korisnika: "Imamo li mi knjižničari pravo zavirivati i razotkrivati te trenutke intime ili je naša dužnost samo pripremiti knjigu i informaciju? Očekuju li korisnici od nas da ih više slušamo, više s njima razgovaramo, žele li s nama podijeliti svoja iskustva vezana za knjigu i čitanje?"

Stranicom uz stranicu (42 i 43, Svezak broj 2) zanimanje čitatelj sljubljeno je sa zanimanjem knjižničar. Zorka Renić otkriva što čitaju poznati Bjelovarčani: novinarka Marijana Kranjec čita psihološku literaturu i romane Gorana Tribusona. a glumac Goran Navojec čita Huxleyja, Coelha i Čehova. U 3. broju objavljen je opširniji članak višeg knjižničara Ilike Pejića Kako odgajati čitatelja. Disleksija (smetnje u čitanju, pisanju i razumijevanju teksta), tema je 5. broja "Sveska". Uz teoretska razmatranja, Snježana Berak piše i o praktičnim iskustvima iz knjižničnih radionica za roditelje i djecu pod motivacijskim naslovom Igrom do čitanja. Pilot istraživanje o čitanju novina i časopisa u koprivničkoj Knjižnici i čitaonici "Fran Galović" pokazalo je da Podravci najradije čitaju 0 Podravcima, dok tinejdžere ponajviše zanima znanstveno-fantastična literatura. Borgesov san o univerzalnoj knjižnici prikazale su Neda i Tina Gatalicu, u 6. broju Sveska, u kojem Jadranka Slobodanac po povratku s jedne međunarodne konferencije piše o viziji "knjižničarskog raja". Poznavatelji života i djela Jorgea Luisa Borgesa tvrde da je taj veliki pisac, čitatelj 1 knjižničar zamišljao raj kao veliku knjižnicu.

O radosti čitanja pisala je Anica Štambuk u prošlom, 7. broju Sveska, u kojem je najavljeni i održavanje 14. europske konferencije o čitanju u

Zagrebu. O konferenciji je tiskan dvobroj (24–25) HRČKA, glasila Hrvatskog čitateljskog društva. Uz opće podatke o konferenciji u Hrčku nalazimo i plenarna izlaganja. Sva su vrijedna pozornosti, ali nama su osobito zanimljiva dva koja su napisali hrvatski autori: dr. sc. Aleksandar Stipčević piše o čitanju u Hrvatskoj – nekad i sad, a dr. sc. Danko Plevnik traži odgovore na pitanje je li čitatelj 21. stoljeća pionir ili žrtva?

U svakidašnjoj komunikaciјi s korisnicima u knjižnici čitanje je temeljna tema. Kad raspravljamo o korištenju knjižnične građe (kako je to u struci uvriježeno), mi u stvari govorimo o čitanju, a naši su korisnici zapravo čitatelji. Dakako, čitatelji po zanimanju su i knjižničari, neki zaslужuju titulu najčitatelja po kriterijima koje primjenjujemo kad među korisnicima ističemo one koji najviše čitaju. Knjižničari su u prilici da prvi čitaju nove knjige te da o njima informiraju korisnike, a ponešto čitaju i radi stručnog usavršavanja. Čitanje je profesionalna obveza, ali samo naivni korisnici misle da knjižničari moraju pročitati sve što se nalazi na policama.

Korisnike, koji svakodnevno posjećuju čitaonice, knjižničari ponekad nazivaju hrčima. Taj naziv uzel je i Hrvatsko čitateljsko društvo kao naslov svog stručnog glasila Hrčak. Simpatičan i simboličan lik hrčka personifikacija je čitatelja. No, domišljato sročen naziv ima ironičan prizvuk, ne zbog prirodnih karakteristika istoimene životinje, nego zbog onomatopeje odnosno zvučne asocijacije riječi hrčak. U čitaonicama se, naime, događa da poneki korisnik čitajući zadrijeva. Uz 10 Pennacovih prava čitatelja, predlažem 11. Pravo – da zadrijemamo nad štivom.

Knjižničari znaju što i koliko čitaju pojedini korisnici. Pričljivi čitatelji rado otkrivaju svoje afinitete, iskazuju svoje mišljenje o knjigama i piscima te svoje poglедe na književnost i na život. Čitanje zasigurno utječe na životne stavove, na formiranje osobnosti. Ljudi su intelektualno obilježeni knjigama koje su čitali. Zato se pri izboru lektire postavlja pitanje: treba li čitati samo klasike, velikane pisane riječi, antologiska djela, osvajati vrhove svjetske književnosti? Zašto gubiti vrijeme na čitanje manje vrijednih knjiga za jednokratnu uporabu? Jer značajne knjige valja čitati više puta, primjerice Tolstojevu "Anu Karenjinu" učenici u srednjoj školi ne mogu razumjeti onako kao što će je razumjeti čitatelji s bračnim i roditeljskim iskustvom. Knjižničari su zapazili da neki roditelji čitaju školsku lektiru. Možda je to pokora onima koji nisu čitali priče svojoj djeci prije spavanja. Mnoga djeca, nažalost, nisu stekla naviku čitanja u roditeljskom domu. A mlade čitatelje valja odgajati. Zato u našim narodnim knjižnicama upućujemo tinejdžere da sudjeluju u nacionalnim kvizovima za poticanje čitanja.

Znamo da su neke knjige pisane za djecu i mlađež, ali ni knjige koje čitaju odrasli nisu sve jednakom prikladne za svakoga. Izbor knjiga ovisi i o duševnom stanju ili o raspoloženju čitatelja. Čitanje dobrog štiva pomaže u prevladavanju stresa, a preporučuje se osobama koje pate od depresije, tjeskobe i drugih poteškoća. Biblioterapija je, kažu psiholozi, najbolji oblik terapije blažih psihičkih poremećaja. Stoga će netko posegnuti za knjigom pjesama, dočim će drugi čitati ljubavne romane, a treći krimiće. Svoje slobodno vrijeme korisnici žele provesti s knjigama koje će tematikom, formom i stilom odgovarati njihovim željama i raspoloženjima. Neki se povode za pomodnim trendovima pa traže samo nove knjige, hitove, bestselere. Dobar knjižničar poznaje

svoje korisnike i nastoji ispunjavati njihove želje, ali pokušava i promicati čitateljsku kulturu tako da nudi bolju literaturu. Recepiju, međutim, ograničavaju subjektivne sposobnosti više nego objektivne okolnosti. Vrijedne knjige se opiru čitanju i ne dopuštaju da svatko lista njihove stranice, one biraju svoje čitatelje po određenim kriterijima kao što čitatelji pronalaze knjige po svojoj mjeri.

Proglašavanje pojedinih korisnika na jčitatelj i ma poticajno djeluje na čitanje. Događa se u Mjesecu hrvatske knjige ili u nekoj drugoj prigodi svake godine. Izbor najčitatelja temelji se na računalnoj evidenciji broja posuđenih knjiga, dakle na kvantiteti, a ne na kvaliteti čitanja. Koliko knjiga pročitaju najčitatelji? U virovitičkoj knjižnici: dvije stotine i nešto više! Statistički podaci pokazuju koje su knjige korisnici posuđivali i koliko su vremena (dana) knjige čitali. A jesu li posuđene knjige doista pročitali, to je nemoguće provjeriti.

U novije doba održavaju se seminari, tečajevi pa i natjecanja u brzom čitanju. Prošle godine objavljena je senzacionalna vijest: "Najbrži čitač u Hrvatskoj čita 129 stranica u minuti". Takvu brzinu čitanja, navodno s razumijevanjem, postigao je Ante Jurjević, 19-godišnji student iz Omiša. Koliko knjiga u jednom satu, mjesecu, godini, u jednom životu takav čovjek može pročitati? U našim gradskim knjižnicama imamo 50-100 tisuća knjiga, a koristi se i međuknjnična posudba, dostatno i za slučaj da se virus brzog čitanja proširi među hrćima. Ali epidemije još nema. Brzi čitači u knjižnice još nisu nahrupili. Možda čitaju jeftine knjige koje su kupili na kioscima, ili čitaju knjige ostavljene na javnim mjestima ponuđene slučajnim nalaznicima (bookcrossing), odnosno knjige koje vrebaju svoje čitatelje u čekaonicama na kolodvorima i na klupama u parkovima s porukom: "Pročitaj me!"

2. NAPLE KONFERENCIJA, SUPETAR, 5. - 8. 10. 2005.

"Uloga narodnih knjižnica u nacionalnim politikama izgradnje društva znanja / Digitalizacija kulturne baštine i provedba multikulturalizma u knjižnicama"

Piše: *Dijana Sabolović-Krajina*

Pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture RH održana je u Supetu na otoku Braču 2. NAPLE konferencija. "NAPLE" je skraćenica od National Authorities of Public Libraries in Europe, a iza naziva se krije mreža stručnjaka koji se na nacionalnim razinama bave razvojem narodnih knjižnica. Na konferenciji se okupilo oko 120 sudionika iz 23 zemlje Europe. Uz predstavnike Ministarstva kulture RH, ravnatelje i matičare hrvatskih knjižnica, konferencijski su prisustvovali strani stručnjaci koji rade u ministarstvima, agencijama ili nezavisnim organizacijama u zemljama iz kojih dolaze.

Konferencija se sastojala od dva bloka. Zbog važnosti ovog skupa na buduće poimanje knjižnica i razvoj knjižničarstva kod nas i u svijetu, u ovom broju

"Sveska" predstavit ćemo glavne naglaske izlaganja iz prvog bloka "Uloga narodnih knjižnica u nacionalnim politikama izgradnje društva znanja", dok će izlaganja iz drugog bloka "Digitalizacija kulturne baštine i provedba multikulturalizma u knjižnicama" biti predstavljena u sljedećem broju "Sveska".

Ministar kulture Republike Hrvatske, g. Božo Biškupić održao je uvodno izlaganje "Kulturna politika Republike Hrvatske", u kojem je istaknuo da je naglasak kulturne politike u Republici Hrvatskoj čuvanje kulturne baštine, a knjižnice su najvredniji dio naše baštine, budući da promiču čitanje i našu kulturu. Jens Thorhauge, ravnatelj Danske nacionalne knjižnične uprave, u izlaganju "Uloga knjižnica u nacionalnoj politici" istaknuo je da su knjižnice goruće

Sudionici konferencije u Supetru, listopad 2005.

političko pitanje današnjice. Budući da živimo na prijelazu iz industrijskog društva u društvo znanja, pravo je vrijeme da se REAKTUALIZIRA uloga knjižnica – knjižnice se trebaju odmaknuti od kulture i orijentirati se prema pružanju umreženog znanja. Temeljne promjene se zbivaju na razini knjižničara (od osobe koja prikuplja znanje prema osobi koja uči i pruža znanje) i na razini knjižnica kao institucija – od tradicionalne funkcije (prikuipiti tiskovinu, zabilježiti, obraditi, zaštiti) prema funkciji pružanja znanja s bilo kojeg mesta na kojem se korisnik nalazi. Stoga je temeljni zadatok osigurati internet pristup zbirkama u knjižnici. Koliko god da je globalizacija nejasan, nedefiniran pojam, ipak omogućuje novu strategiju razvoja knjižnice, tj. orientaciju prema novim potrebama koje se iskazuju u pooštrenoj konkurenciji u području rada, te u povećanim tenzijama prema nacionalnim manjinama. Što se učinaka ovih promjena na knjižnicu tiče, povećala se nepismenost (informacički ili digitalni jaz daleko je veći nego prije 15 godina), važna tema postaje potreba boljeg i kvalitetnijeg obrazovanja zbog konkurenca u obrazovanju i radnom mjestu, te cjeloživotnog obrazovanja i učenja. Knjižnica, po lensu Thorhaugue, nije pitanje nacionalne povijesti, nego pružanja i dostupnosti informacija.

Iosip Stipanov, direktor NSK, održao je izlaganje pod nazivom "Društvo znanja i narodne knjižnice", u kojem je razmatrao dužnosti i uloge knjižnica u pružanju pristupa izvorima znanja. Prinose knjižnica u izgradnji društva znanja treba promatrati u segmentima obrazovanja (cjeloživotnog učenja), društvene politike, tj. sudjelovanja u ostvarenju demokratskog društva (pitanje položaja nacionalnih manjina, lokalnog identiteta, marginalnih grupa), informiranja, tj. dostupnosti informacija svima (ostvarivanje temeljnog ljudskog prava), kulturnog obogaćivanja (promicanje čitanja kao nezaobilaznog načina stjecanja znanja – "znati i biti informiran"), gospodarskog razvoja, te informiranja o EU. Kao i u prošlim vremenima, knjižnice su i danas povezane s ključnim društvenim procesima. Ilustracije radi, u ilirskom preporodu i kasnije u 19. i 20. stoljeću razvoj narodnih knjižnica bio je vezan uz potrebu

elementarnog opismenjavanja neophodnog za funkcioniranje ondašnjeg društva, da bi uloga knjižnica u 21. stoljeću vezana uz potrebu informacijske pismenosti, koja je neophodna za funkcioniranje današnjeg umreženog društva. Uloga knjižnica danas je pružiti otvorenost znanju i informacijama kao javnom dobru.

Vrlo zanimljivo izlaganje pod nazivom "Ulaganje u znanje" održao je Chris Batt, ravnatelj Muzejskog, knjižničnog i arhivskog vijeća Velike Britanije. Između ostalog, on je predstavio desetogodišnji strateški program za prestrukturiranje javnih knjižnica u Velikoj Britaniji (automatski se nameće pitanje gdje je nama, knjižničarima u Hrvatskoj, takav strateški plan, koji bi u najmanju ruku smanjio frustracije izazvane nefunkcioniranjem planiranja na nacionalnoj razini). Govorio je o nizu kampanja, brošura, programa i projekata, kojima je cilj da se knjižnice otvore grupama koje ih rijetko koriste (npr izdavanje brošura "The Little Book of Public Library", "Love your Library", Libraries are Changing, Public Library and Knowledge"), zatim programi kojima je u fokusu razvoj čitanja (BookClubs, Bookstart Plus, National Basic Skills), kao i programi za razvoj digitalnog građanstva. U program "The People's Network" bit će uloženo 145 mil. eura za osnivanje informacijskih edukativnih centara u svim knjižnicama, a cilj mu je podučiti u korištenju suvremene informacijske tehnologije kao podršci općem pravu na znanje i integraciju u svakodnevni život. S tim namjerama pokrenuta je i web stranica "Discover Hidden Knowledge", na kojoj knjižničari Online pomažu ljudima da dođu do znanja.

Govoreći o modernoj tehnologiji i uslugama knjižnice, Chris Batt je istaknuo da digitalna knjižnica nije knjižnica u klasičnom smislu, već je znak koji pokazuje put do znanja.

Zaključci njegovog izlaganja su : 1) znanje je lokomotiva razvoja; 2) učenje mora biti cjeloživotno; 3) učenje je osobno iskustvo – treba zadovoljiti potrebe pojedinca.

Istaknuo je i sedam zahtjeva za knjižničare 21. stoljeća:

- učenje je srce knjižnične misije (a ne samo školovanje);
- knjižničari trebaju graditi mostove između zbirki i korisnika;
- knjižničari trebaju biti snalažljivi (snalažljivost često rješava probleme);
- knjižničari trebaju biti kreativni, inovativni, izazivati tradiciju, eksperimentirati;
- knjižničari trebaju biti strastveni prema budućnosti naših vrijednosti, institucija – vrijeme je akcije (izloženost rizicima, potreba samopouzdanja);
- društva znanja budućnost su naših zemalja – knjižničari trebaju biti informacijski stručnjaci, stručnjaci u upravljanju informacijama;
- knjižničari trebaju biti sanjari, štititi prošlost, stvarati budućnost.

(Više o spomenutim programima i projektima u V. Britaniji može se naći na stranicama www.designinglibraries.org.uk . www.mla.gov.uk).

DANSKA

Višegodišnja dobra suradnja Danish National Library Authority (Danske nacionalne uprave za knjižnice) s hrvatskom Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom, urodila je idejom da grupa knjižničara iz Hrvatske posjeti Dansku, kako bi danski i hrvatski knjižničari i na taj način razmijenili iskustva u svakodnevnom radu.

Glavni organizator i realizator ovog projekta bio je g. Jens Thorhauge, dok je vođa puta bila Jadranka Slobodanac, savjetnica za narodne knjižnice pri Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici Studijski boravak u Danskoj proveden je u razdoblju 21– 26 lipnja 2005., a sudjelovalo je deset hrvatskih knjižničara (abecednim redom mjeseta iz kojih

dolaze): Ljiljana Orlić (Bjelovar), Domagoj Čolić (Karlovac), Gordana Žulićek (Koprivnica), Mirjana Franculić (Požega), Jelena Stipetić (Rijeka), Nataša Bujaš i Jasna Jednaček (Sisak), Eli Pecotić (Split) i Ivančica Đukec (Zagreb).

Program boravka u Danskoj sastojao se od posjeta Danskoj agenciji za narodne knjižnice i Nacionalnoj knjižnici, te posjeta županijskim i narodnim knjižnicama Roskilde County Library, Ringsted Public Library, Naestved Public Library, Copenhagen Business School Library, The Royal Library, The Danish National Library for the Blind, Public Library in Lyngby, Danish Library Centre, Ballerup County Library.

SUSRET S DANSKIM KNJIŽNIČARSTVOM

Piše: *Ljiljana Orlić*

Prvo upoznavanje s danskim knjižničarstvom imali smo odmah nakon našeg prvog ručka u Kopenhagenu. Direktor, Jens Thorhauge, zaželio nam je dobrodošlicu i održao predavanje pod naslovom Razvoj knjižnica Europe : danski model. Kad govorimo o knjižnicama danas, između prošlosti i budućnosti, onda možemo reći da knjižnice postaju centri znanja, a ne samo "book factories", kako su nas do sada doživljavali. Koji su problemi u društvu znanja? Svi poslovi se mijenjaju, mnogi nestaju, stvaraju se pri tome novi. Društvo se mijenja od industrijskog u društvo znanja, a tu je i proces globalizacije – važno postaje obrazovanje, znanstveno istraživanje, stalno i doživotno učenje, društveno uključenje i građenje kulturnog identiteta.

Tu prvu večer pozvani smo u kuću našeg domaćina, g. Thorhaugea, u jednom, kako on sam kaže, vrlo, vrlo mirnom dijelu Kopenhagena. Taj dio grada izgradili su danski kapetani za svoje familije, ali kako su se vremena mijenjala, tako se i sastav stanovništva tog predgrađa mijenjao. Danas tu živi akademski obrazovana srednja klasa. Električna rasvjeta na ulicama je vrlo rijetka i običaj je da stanovnici navečer pale svjeće da bi namjernici vidjeli proći. Ogledalo na stalku, pričvršćeno na gornjem dijelu prozora (postavljeno u kut i okrenuto prema kući) služi da bi se moglo vidjeti tko je u prolazu ulicom. U Slavoniji se još uvijek mogu vidjeti sve rjeđi "kibicfensteri".

Prijevoz do knjižnica koje smo trebali razgledati bio je odlično organiziran. Prvog dana imali smo na raspolaganju manji autobus jer smo išli izvan Kopenhagena. Kada smo ostajali u gradu, domaćini bi rezervirali četiri taksija koji su nas uvijek čekali u naznačeno vrijeme.

Za svaku knjižnicu koju smo trebali razgledati, u planu boravka bilo je navedeno zbog čega je upravo ona izabrana. Knjižnica u Ringstedu ima u svom prostoru kutak za disleksičare. Mi u našoj struci znamo da je disleksija prvenstveno specifični poremećaj koji smeta pri učenju riječi unatoč normalnoj ili natprosječnoj inteligenciji, odgovarajućoj motivaciji i

Sfinga izgrađena od otpisanih knjiga, u jednoj od danskih knjižnica

Skupina hrvatskih knjižničara koja je imala priliku posjetiti Dansku

edukaciji, te normalnom vidu i sluhu. U tom kutku mogu se naći leci na danskom i jezicima manjina kojima se informira o mogućnostima koje knjižnica pruža. Knjige se iznajmljuju zajedno sa kazetama tako da korisnik u isto vrijeme prati tekst slušajući i čitajući. Kompjutorski program koji posjeduje knjižnica prilagođen je tako da korisnik osvjetljeni (ili zacrnnivši) tekst može čuti sporo izgovorene riječi ispisa.

Danska nacionalna knjižnica za slike osobe ima najveću zbirku knjiga na svijetu na Brailleovom pismu. Ostala sam fascinirana entuzijazmom ljudi koji tamo rade i njihovim saznanjem koliko pomažu ljudima s takvim hendikepom. Sami tiskaju knjige, stranica po stranica se lektorira i odlazi u tisak. Najveći naručilac

je Kongresna knjižnica iz Washingtona. Tiskaju i notne materijale. Specifičnost čitanja nota kod slijepih osoba je što oni svoje dionice moraju naučiti napamet, osim ako je u pitanju vokalna glazba. Upoznali smo Edinu Hadžiselimović, prognanicu iz Sarajeva, koja živi u Kopenhagenu od 1992. godine. Završila je tri glazbena fakulteta i upravo je njen posao tipkanje notnih materijala za slike.

Najljepši dječji odjel vidjeli smo u zadnjoj knjižnici koju smo posjetili, knjižnici Ballerup. Nismo se čudili riječima lensa Thorhauga koji je izjavio da bi sve danske dječje knjižničare poslao u Hrvatsku da vide kakvi izgledaju naši odjeli i koliko truda hrvatski knjižničari ulažu u svoj rad s djecom. Dojam je da njihovi dječji odjeli jednostavno postoje, ali zato u Ballerupu ulažu znatan trud da osmisle taj kut knjižnice i učine ga privlačnim najmlađim korisnicima. Najduhovitiji detalj je dvosjed koji je napravljen od dvije zagrljene plošne lutke (i najizlizaniji, kako smo saznali).

Kutak za tinejdžere sa svojim asimetrično napravljenim namještajem djeluje upravo otkvačeno. Pored sfinge ne možete proći, a da je pomno ne razgledate. Napravljena je od imitacija naslaganih i povezanih knjiga, koja u svom vratu ima figurice malih sfingi koja su modelirala sama djeca.

U tjedan dana boravka u Danskoj obišli smo devet knjižnica, svakog dana po tri. Naši vodiči i domaćini bili su Iona i Rene koji su nas zaista ljubazno ugostili, bili po cijeli dan s nama i uložili veliki trud da nam boravak u njihovoј zemlji ostane u lijepom sjećanju.

STUDIJSKI BORAVAK U DANSKOJ

Dojmovi iz danskih knjižnica

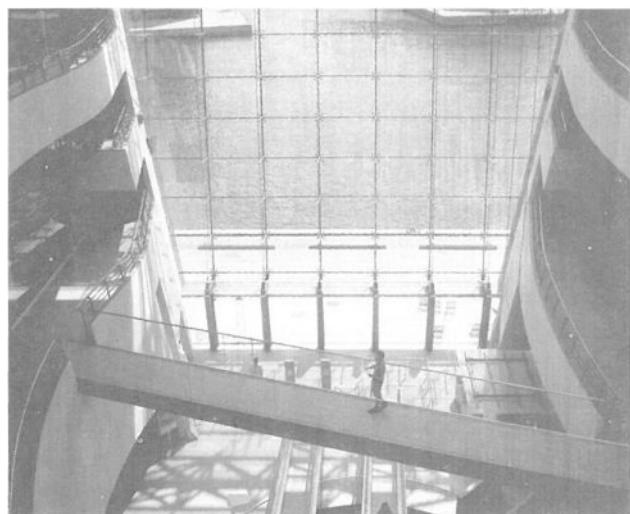
Piše: *Gorda na Žulićek*

Danish National Library Authority je agencija danskog Ministarstva kulture i središnje vladino tijelo za sva pitanja knjižnica. Savjetuje vladu u organizaciji, koordinaciji i strategiji danskih knjižničnih usluga i daje profesionalne savjete ministrima i javnim ustanovama (vlastima), kao i lokalnim vlastima, knjižnicama i informacijskim centrima. Imala važnu ulogu u međunarodnoj suradnji na području knjižnica, dokumentacije i informacija.

Ravnatelj te ustanove, Jens Thorhauge, prvi dan studijskog boravka upoznao nas je s Danish National Library Authority te ukratko s danskim sustavom knjižnica i informacijskim centrima.

Sve lokalne administrativne jedinice u zemlji moraju imati narodnu knjižnicu (samostalnu ili u suradnji s drugim administrativnim jedinicama), i to s dječjim odjelom i odjelom za odrasle. U svakoj regiji jedna knjižnica obavlja regionalnu funkciju (kao naše županijske knjižnice) i nadređena je svim narodnim knjižnicama u regiji, ima odgovornost za međuknjižničnu posudbu i zajedničke projekte tih knjižnica.

Danish Library Centre (DLC) jedna je od najznačajnijih institucija u danskom knjižničnom sustavu.

"Crni dijamant" – Danish NatiOKt? / Ubrarij

Djelatnosti DLC-a su:

- * centralna nabava i obrada knjižnične građe
- * jedinstveni nacionalni knjižnični katalog
- * ISBN centar
- * daska nacionalna bibliografija
- * razvoj i održavanje web stranica Danish National Library Authority
- * prava na stvaranje i korištenja digitalne građe

Royal Library u Kopenhagenu (zbog specifične arhitekture, ova knjižnica je popularno nazvana Crni dijamant), središnja je knjižnica Danske kraljevske biblioteke, otvorena za javnost 1999. godine. Ona je hrabri spoj tradicije i suvremenosti, karakterizira je monumentalnost minimalizma interijera i bestežinska prozračnost – prožimanje vanjskog i unutrašnjeg prostora.

To je ujedno i daska nacionalna knjižnica, a u njoj se nalaze: koncertna dvorana, restoran, knjižara ... Ovdje je i Nacionalni muzej fotografije te Muzej danskog strip-a.

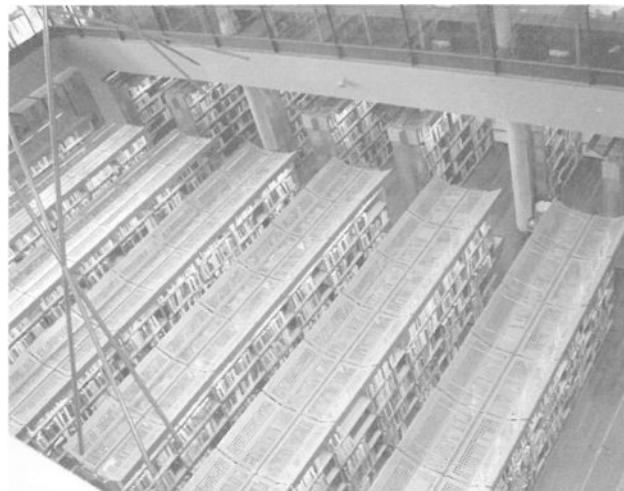

Futuristički izgled jedne danske knjižnice

The Danish National Library for the Blind središnja je knjižnica za proizvodnju i posudbu građe za slike i slabovidne te osobe s problemima čitanja. Korisnik treba imati zdravstvenu potvrdu. Knjižnica proizvodi i posuđuje:

- audio knjige: 12.000 naslova
 - Brailleove knjige: 4.200 naslova
 - Brailleove muzikalije: 6.000 naslova
 - e-knjige: 400 naslova
- (korisnici ih printaju Brailleovim printerima ili koriste računala sa sintetiziranim glasom)
- novine i časopise u audio i Brailleovoj verziji: 90 naslova

Razgledajući ovu ustanovu, imali smo prilike vidjeti i korištenje stroja za pisanje teksta i nota Brailleovim pismom. Saznali smo i da je 2000. započela proizvodnja e-knjiga u DAISY formatu (CD ili DVD elektronički mediji), kao novost koju u Hrvatskoj još nemamo. U ovoj knjižnici, usluge snimanja zvuka za slike pružaju profesionalni glumci, a knjižnica uređuje i Internet stranicu za svoje korisnike.

Zanimljiv detalj – svaka polica ima zasebno osvjetljenje

Ringsted Public Library, sa specifičnim uslugama za osobe s disleksijom i slike osobe, kao narodna knjižnica, prva je u okviru programa korištenja računala sa sintetiziranim glasom uvela i tu uslugu za navedene osobe s posebnim potrebama. Posjeduju i audio knjige, brošure i časopise u obliku laganom za čitanje i to i u Odjelu za odrasle gdje je posebno izdvojen prostor za takve korisnike, i u Dječjem odjelu na izdvojenim policama.

Uspoređujući Dansku nacionalnu knjižnicu za slike s Hrvatskom knjižnicom za slike, može se vidjeti da Danska omogućuje veći i raznovrsniji pristup knjizi, informacijama i čitanju slijepih osoba i osoba s disleksijom te drugih stanovnika Danske koje pripadaju kategoriji osoba koje trebaju audio knjige. Tako i druge danske narodne knjižnice posjeduju audio knjige te građu laganu za čitanje (easy to read materials), čak i novine i časopise u obliku laganom za čitanje, te uređuju Internet stranice za slike, slabovidne i osobe s disleksijom.

Sudionici studijskog boravka u Danskoj i organizator puta, g. lens Thorhauge tu gornjem redu)

IZ ZAVIČAJNE ZBIRKE NARODNE KNJIŽNICE "PETAR PRERADOVIĆ" BJELOVAR

Piše: *Tina Gatalica*

Zavičajnu zbirku Narodne knjižnice u Bjelovaru popunjavaju vrijednim djelima i dva ogranka: Ogranak Hrvatskoga pedagoško-književnog zborna Bjelovar i Ogranak Matice hrvatske Bjelovar.

Ogranak Hrvatskoga pedagoško-književnog zborna Bjelovar utemeljen je 1992. i odmah je pokrenuo **Biblioteku Stvaralaštvo učitelja** te časopis **Bjelovarski učitelj**. Prvi broj Bjelovarskog učitelja tiskan je 1992., odmah nakon utemeljenja Ogranka, a već 1993. prerasta u časopis za odgoj i obrazovanje. Do 1999. časopis je izlazio redovito i u tom razdoblju izašlo je 18 brojeva. Nakon odlaska glavnog urednika dr. Vladimira Strugara na dužnost ministra prosvjete i športa RH, časopis prestaje izlaziti da bi 2004., s njegovim povratkom u Bjelovar, ponovo počeo izlaziti i to u novom grafičkom ruhu. Te godine izlazi dvobroj, a 2005. trobroj. Tako je do danas sveukupno izašlo 23 broja Bjelovarskog učitelja.

■■■EEE-----

Stranice časopisa otvorene su svima koji se bave teorijom i praksom odgoja i obrazovanja, a autori su prije svega iz Bjelovarsko-bilogorske županije, ali i iz drugih mjesta diljem Hrvatske (Rijeke, Pule, Zagreba, Zadra, Đurđevca, Virovitice, Koprivnice...). Važno je napomenuti da se časopis uređuje prema uputama za stručno-znanstvene publikacije. Časopis ima svoj ISSN broj, a svaki članak je klasificiran prema UDK sustavu, te popraćen sažetkom na hrvatskom i engleskom jeziku. Riječ je o izvornim znanstvenim radovima te stručnim i preglednim radovima iza kojih se nalazi bogata bibliografija. Time se Bjelovarski učitelj predstavlja kao ozbiljan i nadasve potreban stručni časopis.

Biblioteka Stvaralaštvo učitelja, kao što sam naziv govoriti, je biblioteka koja predstavlja i okuplja učitelje stvaratelje (pjesnike, pripovjedače, eseiste, pedagoge, glazbenike, povjesničare, itd.). Do sada su u ovoj biblioteci objavljene ove knjige, uglavnom bjelovarskih autora:

1. Andelka Šoški: Školjka, 1993. – zbirka pjesama
 2. Vladimir Strugar: Bibliografija bjelovarskog školstva, 1994.
 3. Višnja Tekajić: Na ladanju ili ratni dekameron, 1995. – zbirka novela
 4. Dražen Vodopija: Sve osim plavog neba, 1995. – zbirka pjesama
 5. Eduard Spoljar: Kobna sjena prošlosti, Mladenov slučaj, 1995. – drame
 6. Marija Drobnjak Posavec: Šarene priče, 1996. – zbirka priča za djecu.
 7. Ruža Milić: Djeca kriju sunce: zbirka uglazbljenih pjesama za djecu, 1998.
 8. Slavica Frajić: Most iznad rijeke, 1999. – zbirka pjesama
 9. Branko Kreštan: Duša zemlje, 1999. – zbirka pjesama
 10. Marica Kurtak, Vladimir Strugar: Ogledalo vremena: život i književno stvaralaštvo Vladimira Iurčića, 1999.
 11. Mato Lovrak u hrvatskoj školi: književnoteorijski i didaktičko-metodički obzori, 2000. : zbornik članaka o djelu Mate Lovraka sa stručnih skupova održanih u okviru Lovrakovih dana kulture od 1989. do 1999., uredio Vladimir Strugar
 12. Riječi teške od života: suvremene težnje u nastavi hrvatskoga jezika, 2003. : zbornik izlaganja s okruglog stola 14. i 15. Lovrakovih dana kulture, uredio Vladimir Strugar
 13. Timská nastava u školskoj praksi, 2004. zbornik radova sa stručnog skupa 16. Lovrakovih dana kulture, uredio Vladimir Strugar
 14. Interpretacije, stvaranje i timsko učenje: poticaji u djelima Mate Lovraka, 2005. – zbornik radova sa stručnog skupa Djelo Mate Lovraka u školskoj praksi, održanog u okviru Lovrakovih dana kulture, uredio Vladimir Strugar.
- Ogranak Hrvatskoga pedagoško-književnog zborna Bjelovar pojavio se i kao suizdavač tri zapažene knjige:
1. Josip Cvrtila, Ivanska noć i druge priče i pripovijesti, 1995.
 2. Ilija Pejić, Književnojezične i metodičke rasprave, 1997.
 3. Ilija Pejić, Narodne knjižnice na kraju 20. stoljeća: stanje i novi ustrojbeni oblici mreže knjižnica u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, 2000.

Ogranak Matice hrvatske Bjelovar obilježava 2006. godine 35. obljetnicu svog osnutka.

Rad bjelovarskog Ogranka danas se odvija u pet odbora, a Izdavački odbor koji vodi prof. Mladen Medar je posebice značajan za promicanje stvaralaštva zavičajnih pisaca te za istraživanje i publiciranje građe o Bjelovaru i okolici. Od utemeljenja 1971. do 2006. ogranak se pojavljuje kao izdavač i suzdruga većeg broja publikacija.

Knjige:

1. Vladimir Jurčić, Vječna straža, 1993. – zbirka pjesama
2. Eduard Špoljar, Groteske, priče, humoreske, 1995.
3. Eduard Špoljar, Novelete, 1996.
4. Vladimir Bažant, Vrijeme pred oluju, 1996. – zbirka pjesama
5. Mirko Sabolović, Na istoku zapada, 1997. – roman
6. Mirko Sabolović, Vitezovi i štakori, 1999. – roman
7. Mirko Sabolović, Pardon, gospodo, 2001. – roman
8. Branko Kreštan, Pukotine, 2002. – zbirka pjesama
9. Branko Kreštan, Dan ojutren molitvama, 2003. – zbirka pjesama
10. Branko Kreštan, Svitanje noći, 2004. – zbirka pjesama
11. I. Branko Kreštan, Skupljač biserja, 2005. – zbirka pjesama
12. Slavica Frajić, Srce od voska, 2005. – zbirka pjesama
13. Nikolina Marinić, Pater Stanko Juraj Banić, 2005. – biografija

Bjelovarski zbornik s prekidima izlazi od 1989. i do sada je izašlo sedam brojeva. Urednik prva tri broja, odnosno godišta (1989., 1990., 1991.), bio je Stjepan Blažeković, a nakladnik Gradski muzej Bjelovar. Od broja 4–5 (1994.) nakladnik zbornika je Ogranak Matice hrvatske, a glavni urednik prof. Mladen Medar. Taj dvobroj Zbornika je posvećen 120. obljetnici proglašenja Bjelovara slobodnim kraljevskim gradom i u njemu su objavljena predavanja s istoimenog znanstvenog skupa održanog u Bjelovaru 5. listopada 1994. U obliku posebnog otiska, Ogranak je 1994. publicirao tri predavanja s toga skupa:

– Alexander Buczynski, Organizacijski oblik vojnog komuniteta Bjelovara.

– Vladimir Strugar, Bjelovarsko školstvo u 18. i 19. stoljeću.

– Mladen Medar, "Bjelovarska afera" 1888. godine u svjetlu lokalnih izbora.

Šesti broj Bjelovarskog zbornika (2003.) posvećen je 150. obljetnici Bolnice u Bjelovaru, a sedmi broj (2006.) bio je posvećen 130. obljetnici osnutka Realne gimnazije u Bjelovaru (1876.–2006.). Godine 1991. Ogranak Matice hrvatske je pokrenuo časopis Rusan. Trebao je to biti časopis za književnost, kulturu i druga društvena pitanja. No, časopis je bio kratka vijeka. Izašla su samo tri broja: br. 1 (1991.) i broj 2–3 (1992.). Urednik je bio prof. Ante Rade.

Nakon trinaest godina – 2005. – Rusan ponovo izlazi. Urednik je isti, ali je nakladnik drugi "Županijsko

BJELOVARSKI ZBORNIK

7

MATICA HRVATSKA
OGRANAK BJELOVAR
2006.

vijeće ogranaka Matice hrvatske Bjelovarsko-bilogorske županije. Nadamo se da će ovaj put časopis biti duljeg vijeka.

Nakon predstavljanja izdanja dvaju ogranaka, valja nešto reći i o ostalim novitetima koji su u protekljoj godini našli mjesto u našoj Zavičajnoj zbirci, bilo da je riječ o publikacijama koje govore o zavičaju ili djelima zavičajnika. Izdvajam najvažnije:

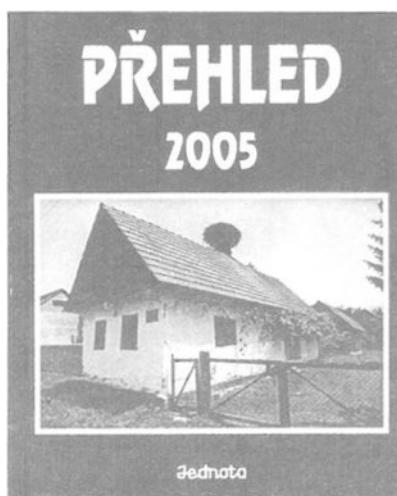
1. Đuro Sudeta : pjesnik i prijevodač : zbornik radova sa Znanstvenog skupa o Đuri Sudeti održanog u Bjelovaru 6. svibnja 2004.. uredili Ilija Pejić, Miroslav Šicel, Bjelovar : Bjelovarsko-bilogorska županija ; Zagreb : HAZU, 2004.
2. Stjepan Šarkanj, Veliko Trojstvo u prošlosti i sadašnjosti, Veliko Trojstvo : Općina Veliko Trojstvo, 2005.
3. Zorka Renić, Povijest knjižnica u Bjelovaru (magistarski rad), Bjelovar : vlast, nakl., 2004.
4. Miloš Bjelovitić, Stare Plavnice : geografska studija, Banja Luka : Geografsko društvo Republike Srpske, 1999.
5. Miloš Bjelovitić, Rovišće : primjer razvjeta agrarnog pejzaža i naselja, Po. Geografski glasnik, br. 19, 1957.
- 6 Monografija III. osnovne škole Bjelovar : prigodom 50. obljetnice postojanja, uredio Goran Čanić, Bjelovar : III. osnovna škola, 2005.
7. Alojz Leskovar, Na vrtuljku uspomena, Zagreb : Profil International, 2005.
8. Melita Kraus, Čiji je medo?, Zagreb : Slovo, 2005.
9. Melita Kraus, Priča o razmaženoj ptičici, Zagreb : Slovo, 2005.
10. Irena Jukić-Pranjić, Marija Čatipović, Vinko Čatipović, Beba dolazi kući, Bjelovar : Udruga "Za zdravo i sretno djetinjstvo", 2005.

IZDAVAŠTVO ČEŠKE NACIONALNE MANJINE U 2005.

Piše: *Fanika Stehna*

Prehled kulturmch, literarmch a školmch otazek čfslo 23
Pregled kulturnih, literarnih i školskih pitanja broj 23

Prehled 2005. je znanstveni zbornik češke nacionalne manjine u Hrvatskoj koji kontinuirano izlazi od 1962. godine. Prvenstveno objavljuje radove iz povijesti kulture, književnosti i školstva, a isto tako otvoren je za druge srodne discipline. U zborniku su radovi pripadnika češke narodnosti koji pišu o češko-hrvatskim odnosima, kao i prilozi za povijest Čeha u Hrvatskoj. Ovaj zbornik izlazi u izdavačkoj kući jednota u Daruvaru. Prehled 2005. sadrži radove nekoliko autora. Posebno vrijedan rad je prikaz etnografske zbirke u Ivanovom Selu kod Grubišnog Polja, te promišljanja oko otvorenja arhiva češke manjine u Hrvatskoj, autora Vaclava Herouta. Iezičnu problematiku i narječja daruvarskog kraja obrađuje Maria Sohr. Ovaj broj Prehleda objavljuje i nekoliko zapaženih recenzija, a mi izdvajamo jednu o utemeljitelju moderne hrvatske kemije. Gustavu Janečku.

Alois Danek: *Prfhody Jendy Karaše Dogodovštine lende Karasa*
Izdavač: jednota, Daruvar, 2005.

Sredinom prošle godine u biblioteci Zavičajno stvaralaštvo u izdanju jednote Daruvar izlazi nova knjiga pripovijedaka, *Dogodovštine lende Karasa*, autora Aloisa Danjka, učitelja u mirovini i dugogodišnjeg enigmatskog suradnika jednote i časopisa *Detsky koutek*.

Avanturističke zgode provincijskog dječaka u stilu popularnih čeških priča tzv. foglarovky započeo je Alois Danjek najprije u nastavcima časopisa *Detsky koutek*. Radi se o autobiografskom pripovijedanju obilato dopunjeno maštanjima provincijskog dječaka, u kome je teško razlučiti što je stvarnost, a što je mašta. Vrijednost ovih priča je u tome što će čitatelj sazнати

mnoge zanimljivosti iz povijesti daruvarskog kraja. Ovo knjižno izdanje ilustracijama je popratio daruvarski slikar i ilustrator Darko Kokot.

Knjiga se može kupiti u izdavačkoj kući jednota Daruvar.

Vaclav Herout : *Naš venkovsky dorost Naš seoski podmladak*
Izdavač: jednota , Daruvar, 2005.

Ova knjiga je jedna u nizu što ih izdaje Savjet za povijest i dokumentaciju Saveza Čeha u RH. Publikacija izlazi povodom 70 obljetnice organiziranog rada mladeži češke manjine u Hrvatskoj. Knjiga obuhvaća period između dva svjetska rata i opisuje sve oblike kulturnog rada češkog podmlatka. Rad ove mladeži utjecao je na sveopći kulturni i gospodarski napredak čeških naselja u Hrvatskoj. Danas je među nama vrlo malo onih ljudi koji su doživjeli ovakav procvat aktivnosti seoske mladeži.

Pokretač i osnivač rada manjinske mladeži bio je Karei Herout. U Daruvaru između dva rata djelovala je Prokupekova stručna gospodarska škola koja je imala zadatku obrazovati mladež češke manjine. Zahvaljujući ovoj školi, došlo je do udruženja mladih u bjelovarskom i požeškom kraju.

Mnogi od naših suvremenika iz neznanja poistovjećuju udruge seoske mladeži s češkim besedama, ali to su dvije različitosti. Sakupljajući materijale za ovu knjigu, autor je imao samo jedan cilj: dokazati samostalnost pokreta češke mladeži. Potvrđena samostalnost rada dokazala se u organizaciji najveće manifestacije Čeha u Hrvatskoj – žetvenim svečanostima. Zahvaljujući udruženju seoskog podmlatka, neke sekvene žetvenih svečanosti su snimljene. Tako je nastao prvi dokumentarni film o životu češke manjine u Hrvatskoj.

Česky lidový kalendář 2006.

Češki pučki kalendar

Pučki kalendář možeme predstaviti kao Godišnjak zavičajnih zbivanja češke manjine u Hrvatskoj. Sadržajno obuhvaća sve aktivnosti Saveza Čeha i čeških beseda. Kronologija rada dopunjena je poučnim i zabavnim sadržajima. Ova vrsta godišnjaka kontinuirano izlazi od 1953. godine sa sjedištem u Daruvaru. Do 1976. izlazio je u nakladi od 2300 komada da bi se u posljednjih pet godina naklada smanjila na pola.

Ovogodišnji kalendář sadrži nekoliko tematskih skupina. Rubrika Obljetnice sadrži obljetnice pojedinih čeških beseda, škola, obljetnice raznih manjinskih tiskovina u izdavačkoj djelatnosti češke manjine, godišnjice zavičajnih pisaca i pjesnika. U rubrici Literarno stvaralaštvo uvrštene su nagrađene pripovijetke koje su bile prijavljivane na lednotinom natječaju za najbolju kratku priču pisanu materinjim jezikom. Tematska skupina Povijesni korijeni prikazuje uglednu obitelj iz Ivanovog Sela, studi i u o Česima u Gorskem Kotaru, povijest daruvarskog kina, a poseban značaj dan je grofici iz obitelji Janković. Godišnjak sadrži i memoarsku prozu pojedinih manjinskih pisaca. Svi tekstovi dopunjeni su fotografijama i ilustracijama zavičajnih likovnjaka.

Česi a Slovaci v osadach Lipovlany a Krivaj

Česi i Slovaci u naseljima Lipovljani i Krivaj

/grupa autora; Daruvar: Iednota, 2005. /

Ovu publikaciju potpisuje grupe autora. Sadržajno, knjiga govori o doseljenju Čeha i Slovaka u Lipovljane i Krivaj. Po prvi puta objavljena je povijesna studija na hrvatskom i češkom jeziku autora Josipa Matušeka, a govori o gospodarstvu, politici, učiteljima

*svet
vcmlch*

i međusobnom odnosu drugih nacionalnih manjina u Lipovljanim. Autori pišu o periodu između dva svjetska rata. Velike zasluge pripadaju hrvatskom književniku Josipu Kozarcu, koji je živio u Lipovljanim kada je bila najjača migracija Čeha i Slovaka. U Kozarčevom stvaralaštvu možemo sustavno pratiti utjecaj Čeha i Slovaka na postojeće stanovništvo.

Veću pozornost autori posvećuju problematičko školstvo, a ističu uspješnost Udruge češke besede Lipovljani. Opisana su stradanja manjina u Drugom svjetskom ratu, a među njima i stradanja Čeha u Lipovljanim. Nakon 40 godina uspješnog rada ugasila se češka beseda, a zajedno s njom i škola koju su pohađala češka i slovačka djeca. Nakon Drugog svjetskog rata djeluje još glazbena i kazališna sekcija, da bi 1972. godine potpuno prestali djelovati. Svi jest o obnovi manjinskog rada i početka fakultativnog učenja češkog jezika pri osnovnoj školi javlja se 2004. godine kada su počele pripreme za tiskanje ove publikacije. Knjiga sadrži fotografije iz prošlosti i sadašnjosti rada češke besede Lipovljani i Krivaj.

ZAVIČAJNA ZBIRKA GRADSKE KNJIŽNICE ĐURĐEVAC

Piše: Mesna Brozović

Zavičajnu zbirku svake, pa tako i protekle godine, dopunjujemo knjigama naših autora ili onima koje govore o đurđevačkoj Podravini.

Ivan Fuček, rodom Đurđevčanin, jedan je od najuglednijih hrvatskih teologa-moralista i iznimno plodan vjerski pisac. U nakladi splitskog Verbuma objavljen je

četvrti svezak niza Moralno-duhovni život pod naslovom "Predbračna ljubav ; Bračna ljubav" i predstavlja svojevrstan vodič svima, a posebice mladima koji traže pomoći na području problematike spolne ljubavi.

Dr. Velimir Piškorec zaposlen je na Katedri za njemački jezik Odsjeka za germanistiku Filozofskog

fakulteta u Zagrebu. "Germanizmi u govorima đurđevačke Podravine" i "Georgiana : rasprave i ogledi o đurđevečkom govoru i hrvatskokajkavskoj književnosti" knjige su u izdanju Filozofskog fakulteta i doprinos poznavanju i afirmaciji jednoga dijela kajkavskog narječja, te na originalan način povezuju dva područja kojima se autor bavi kao germanist po užoj profesiji i kao hrvatski dijalektolog po zavičajnoj vokaciji.

Dr. Ivan Ivančan, etnolog i folklorist, jedan od utemeljitelja "zagrebačke škole folklora", istraživač i skupljač plesova i kazivanja o plesnim običajima, o sviranju, pjevanju i glazbi, autor stručnih knjiga, ovaj put u nakladi Općinskog vijeća Molve i Malog princa iz Koprivnice objavljuje autobiografiju "Sjećanja i snatrenja" koja se čita kao roman; ima smijeha, ima suza, ima zapleta i ima ljubavnu priču.

Božica Jelušić objavila je 26 samostalnih naslova (poezija, proza, putopisi, kritike, eseistika, dijalektalni tekstovi). Ima opsežnu bibliografiju od oko 700 jedinica, članica je Društva hrvatskih književnika od 1974. godine, dobitnica je prestižnih nagrada i stipendija za književni

Velimir Piškorec

rad. Prošle godine objavila je dvije knjige. "Od cintora do cybera : kajogledi" autorski je izbor iz vlastitih esejičkih i znanstveno-kritičkih ogleda o estetskim dosezima, fenomenu i jezičnom kontinuitetu suvremene književne i (s)likovne kajkaviane (npr. od Frana Galovića do Ivana Goluba, Zvonimira Bartolića, Božene Loborec, Stanislava Petrovića...do likovnih meštrov Lackovića, Večenaja, Kovačića, Wrane). Izdavač je Kajkavsko spravišće, a

Vid Balog i Božica Čelušić

Društvo hrvatskih književnika u svojoj ediciji Mala knjižnica objavilo je "Rukavicu soneta". Pogovor za ovu zbirku pjesama napisala je Maja Gjerek Lovreković.

Slavko Čamba 25 je godina proveo u emigraciji gdje je počeo pisati i objavljivati. Po povratku kući napisao je zbirku "Bleiburške udovice : svjedočanstva 1945.-1990." Nadopunjeno i promijenjeno izdanje objavio je prošle godine u vlastitoj nakladi, kao i zbirku crtica "Ta draga domaća reč".

Danilo Brozović odrastao je u Đurđevcu, završio Ekonomski fakultet i skandinavistiku na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Pripovijetke objavljuje od 1998. u Vijencu, Futuri, antologijama hrvatskog SF-a. Priča Prsti nagrađena je Sferom 2003. godine. Za priču na švedskom nagrađen je drugom nagradom na međunarodnom studenskom natjecanju. Zbirku SF priča "Zeleno sunce, crna spora" objavio je prošle godine Mentor iz Zagreba kao 12. knjigu u biblioteci Sfera.

Dražen Podravec autor je knjižice "140 godina školskih vrtova u Virju" koja je svojevrsni pisani dokument školstvu, kulturi i tradiciji virovskega kraja i Podравine, a namijenjena je učenicima, nastavnicima i svim ljudima koji njeguju svoje običaje. Rukopis je bogat povjesnim podacima značajnim za Virje i okolinu. Izdavač je Osnovna škola prof. Franje Viktora Šignjara Virje kao i knjige pripovijedaka "Bio sam čuvan stare mame Katarine" umjetničkog fotografa Ivice Tišljara. To je zapravo retrospektivna šetnja u autorovo djetinjstvo, uspomene na negdašnji život u Virju.

Ioš jedna u nizu knjiga sjećanja na život u Virju je knjiga "Dvije priče" Marijana Zubanovića, Virovca koji je pedesetih godina prošlog stoljeća kao mladi inženjer brodogradnje pobegao u Francusku.

Dražen Flrženjak Matoš iz Virja piše pjesme za domaće sastave i pjevače. Zbirku pjesama "lognjišće" objavila je Općina Virje.

Novinar Darko Hudelist rođen je i odrastao u Đurđevcu. Prošle godine objavio je knjigu "Tuđman : biografija", Radovan Kranjčev "Hrvatske orhideje: prilozi za hrvatsku floru". Kapela sv. Rozalije u Đurđevcu i slikar I. A. Fellner u knjizi je "Barokno slikarstvo u franevačkoj provinciji sv. Ćirila i Metoda" autorice Mirjane Repanić-Braun.

Knjige Božice Čelušić. Velimira Piškorca, Slavka Čambe i Danila Brozovića predstavljene su u našoj Knjižnici.

ZAVIČAJNA ZBIRKA KNJIŽNICE 1 ČITAONICE "FRAN GALOVIĆ" KOPRIVNICA

Piše: /osipa Strmečki

Koprivnička Knjižnica i čitaonica "Fran Galović" prikuplja građu za dvije zavičajne zbirke, koje se međusobno prožimaju i nadopunjaju: to su zavičajna zbirka "Caproncensis" koja sadrži građu vezanu za grad Koprivnicu i njenu bližu okolicu, te Županijska zavičajna zbirka koja nastoji prikupljati značajniju županijsku izdavačku produkciju. Zavičajnu građu korisnici Knjižnice često i rado koriste, zbog osobnih potreba i interesa, ali redovito i kao vrlo važan izvor

informacija za mnoge znanstvene radove te istraživanja zavičajnog karaktera, pa i šire.

U nastojanju da što većem broju građana omogući pristup informacijama o zavičajnoj gradi te pruži uvid u bogatu knjižnu produkciju naše Županije, Knjižnica i čitaonica "Fran Galović" krajem svake godine u svojim izložima priređuje reprezentativnu izložbu zavičajne građe iz svoga fonda, objavljene u toj godini. Upravo želja da i njihova djela budu

zastupljena na ovoj već tradicionalnoj izložbi, često je dodatna motivacija autorima i nakladnicima s područja Županije kako bi ispunili odredbu iz Zakona o knjižnicama i dostavili po primjerak svojih publikacija matičnoj knjižnici. Obvezni primjerak tako je tijekom godina – uz redovitu nabavu – postao jedan od najvažnijih načina popunjavanja zavičajne zbirke.

Izdavaštvo u Koprivničko-križevačkoj županiji u 2005.

BENČIĆ – Rimay, Tea. 1 bude šuma: mala studija o poeziji žena. Zagreb: Altagama, 2005.

FELETAR, Petar. Istočno Međimurje: historijsko-geografski razvoj. Samobor: Meridijani, 2005.

FERENČAK, Ivan. Prodavati – ali kako? Koprivnica: Mali princ, 2005.

GOLUB, Ivan. Književna večer "Lice zavičajnika" / zvučna snimka/. Koprivnica: Knjižnica i čitaonica "Fran Galović", 2005.

HERCEG, Elizabeta. Erna. Koprivnica: vlast, nakl., 2005.

HERCEG, Elizabeta. Vrelo. Koprivnica:vlastita naklada, 2005.

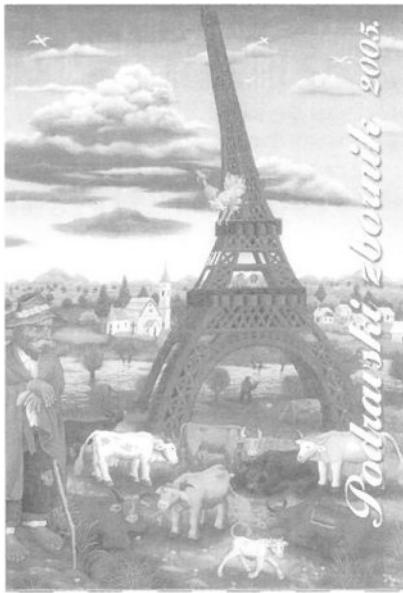
HIAASEN, Carl. Ludi slučaj. Koprivnica: Šareni dučan, 2005.

SALINGER, Jerome.Visoko podignite krovnu gredu, tesari; Seymour. Koprivnica: Šareni dučan, 2005.

SARIG, Roni. Tajna povijest rocka. Koprivnica: Šareni dučan, 2005.

HORVAT Hlebinski, Ivan. Dravin sen. Zagreb: Kajkavsko spravišće, 2005.

HORVAT, Marijan. Ahasver. 2. izd. Varaždinske Toplice, 2005.

HRVATSKO društvo karikaturista. Godišnja izložba karikatura članova Hrvatskog društva karikaturista. Zagreb.Hrvatsko društvo karikaturista, 2005.

JANČIĆ, Blaženka. Evanđelje je naš program. Močile: Župa Uznesenja Blažene Djevice Marije, 2005.

JAKOVIĆ, Ivan. Selske huncutarije. Molve: Općinsko vijeće; Koprivnica: Mali princ, 2005.

KANIŽAJ, Pajo. Čuvajte mi mjesecinu. Koprivnica: Ogranak Matice hrvatske, 2005.

KOKŠA, Dragutin. Duhovni korijeni. Molve: Općinsko vijeće općine; Koprivnica: Mali Princ, 2005.

KOPRIVNIČKI policaci. Koprivnica: Alineja, 2005.

KOVAČIĆ, Ivana. Snaga prirode = Power of nature. Karlovac: CNS, 2005.

KOVAČIĆ, Milivoj. Apatovačko vrelo. Zagreb: Badel 1862.d.d., 2005.

KOVAČIĆ, Milivoj. Časne sestre Družbe kćeri Božje ljubavi u Podravini. Zagreb: Glas koncila, 2005.

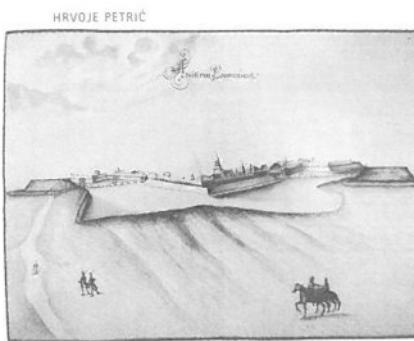
KRANJČEV, Radovan. Hrvatske orhideje: prilozi za hrvatsku floru : staništa, svojte, hibridi, zaštita, s više od 750 fotografija u boji. Zagreb: Agencija za komercijalnu djelatnost, 2005.

KUZEL, Vladimir. Rad gradi grad (2003.–2004.). Koprivnica: Bogadi grafika, 2005.

LOBOREC, Božena. Kad bismo bili zečevi: (izabrane pjesme).Samobor: Meridijani, 2005.

MARUŠIĆ, Antonela. Vanna : glas iz prvih redova. Zagreb: Profil international, 2005.

PETRIĆ, Hrvoje. Koprivnica u 17.stoljeću: okoliš, demografske, društvene i gospodarske promjene u pograničnom gradu. Samobor: Meridijani, 2005.

Okolis, demografske, društvene i gospodarske promjene u pograničnom gradu

KOPRIVNICA u 17. stoljeću

PODRAVSKI ZBORNIK br. 31. Koprivnica: Muzej Grada Koprivnice, 2005. SLIKA 3

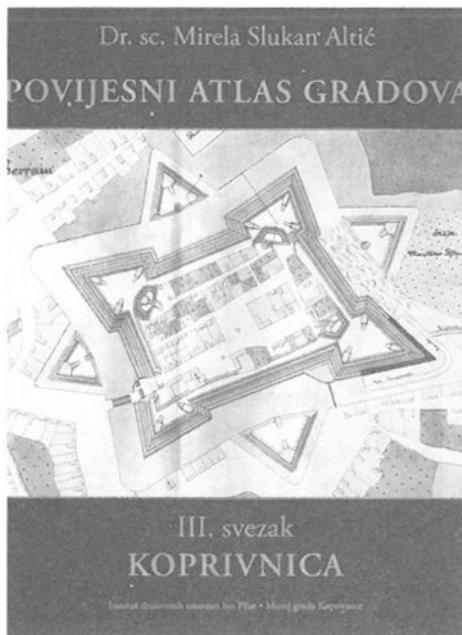
PROSENJAK, Božidar. Opasna cisterna. Zagreb: Mozaik knjiga, 2005.

PROSENJAK, Božidar. Oranica duše. Zagreb: Teovizija, 2005.

PROSENJAK, Božidar. Zločesti autić. Zagreb: Mozaik knjiga, 2005.

SLUKAN – Altic, Mirela. Povijesni atlas gradova, sv.3 Koprivnica. Zagreb: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar–, Koprivnica: Muzej grada Koprivnice, 2005.

SOLAR, Milivoj. Retorika postmoderne: ogledi i predavanja. Zagreb: Matica hrvatska, 2005.

SVIJET je naš: zbornik Županijskog stručnog vijeća odgojitelja, ravnatelja i stručnih suradnika Koprivničko-križevačke županije. Koprivnica: Dječji vrtić "Tratinčica", 2005.

ŠAFAREK, Goran. Drava: koprivnička Podravina. Koprivnica: Bogadi grafika, 2005.

TODOROVSKI, Zvonko. Mandrač: ili čudesna pripovijest o Petru Hektoroviću starohrvatskom vlastelinu, složena od sedam nejednakih knjiga. Zagreb: Naklada Lukom, 2005.

HIAASEN, Carl. Ludi slučaj. Koprivnica: Šareni dučan, 2005.

VLAHOV, Karlo. Cvijet ljubavi. Koprivnica: K. Vlahov, 2005.

UPIS u srednju školu. Zagreb: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, 2005.

VEDRIŠ, Zlatko. A vi, što vi kažete? Koprivnica: Župa Uznesenja Blažene Djevice Marije, 2005.

FELETAR, Petar. Istočno Međimurje: historijsko-geografski razvoj. Samobor: Meridijani, 2005.

SIROVEC, Josip. Kad magarci utihnu: minijaturne basne. Koprivnica: vlast, nakl., 2005.

PODRAVEC, Dražen: 140 godina školskih vrtova u Virju. Virje: Osnovna škola profesora Franje Viktora Šignjara, 2005.

OSNOVNA škola profesora Franje Viktora Šignjara (Virje). Godišnjak 2004/2005. Virje: Osnovna škola profesora Franje Viktora Šignjara, 2005.

30 GODINA ZAVIČAJNE ZBIRKE "CRISIENSIA"

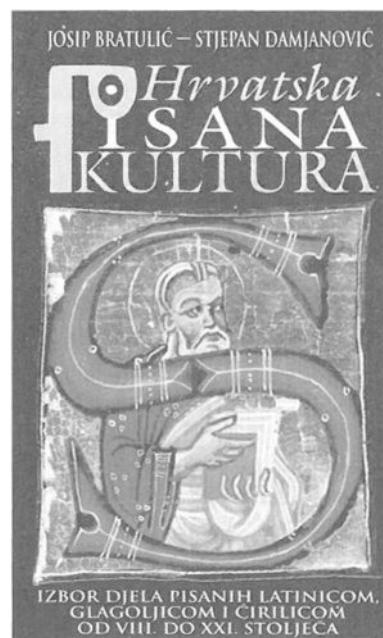
Piše: Marjana Janeš-Žutj

Gradska knjižnica "Franjo Marković" Križevci u svojoj Zavičajnoj zbirci "Crisiensia" čuva građu koja iz različitih aspekata govori o povijesti i kulturi Križevaca i šire okolice. Zavičajna građa se u Knjižnici sustavno počela prikupljati 1975. i stoga smo u 2005. obilježili 30. godišnjicu zbirke. U tom 30-godišnjem razdoblju Zavičajna zbirka je narasla u pozamašan fond knjiga, periodike, grafičkih mapa, rukopisa, kataloga izložbi, pozivnica, plakata, razglednica, kalendara, CD-a, CD-ROM-ova, audiokaseta, video zapisa i druge neknjižne građe. Posebno smo ponosni na "hemeroteku" - zbirku novinskih izrezaka, zbirku starih razglednica, pozivnica i dokumenata koje su djelomično dostupne i na internetu (www.knjiznica-krizevci.hr) i mogu se pretraživati u našoj bazi podataka.

Monografske publikacije (1586 naslova, ili 2335 sv.) koje se nalaze u Zavičajnoj zbirci također su dostupne za pretraživanje na našoj Internet stranici i mogu se pretraživati po autoru, naslovu, izdavaču, signaturi, UDK-oznaci ili po ključnim riječima, kao i ostale knjige iz baze podataka. Većina knjiga i druge građe ima kratku anotaciju ili kratki sadržaj koji čitatelja detaljnije upućuje u sadržaj publikacije koju traži. Gradska knjižnica redovito izdaje biltene Zavičajne građe za one korisnike koji ne koriste Internet ili im je to jednostavniji način komunikacije. Najnoviji Bilten Zavičajne građe iz 2006. dostupan je na Odjelu za odrasle Gradske knjižnice.

KRIŽEVAČKO NAKLADNIŠTVO U 2005.
GODINI (izbor)

BRATULIĆ, Josip, **DAMJANOVIĆ**, Stjepan: Hrvatska pisana kultura: Izbor djela pisanih latinicom, glagoljicom i cirilicom od 8. do 19. stoljeća, Križevci: Veda, 2005., 1. sv.: 8.-17. stoljeće.

Monografija "Hrvatska pisana kultura" jedno je od temeljnih izdanja hrvatske pisane baštine, a njezini autori Josip Bratulić i Stjepan Damjanović napisali su znanstveno djelo koje uključuje sve dosadašnje povjesno-kritičke teorije. Knjiga na pregledan i kronološki način prezentira tragove hrvatske pisane kulture, tropismene baštine kroz trinaest stoljeća (srednji vijek, humanizam i renesansa, barok) obuhvaćajući pisani kulturu iz područja književnosti i jezikoslovlja, povijesti, prava, filozofije, teologije i leksikografije. Knjiga je namijenjena raznolikoj publici: intelektualcima, studentima, akademskoj zajednici u najširem smislu riječi, ali i svim zaljubljenicima i štovateljima hrvatske pisane kulture.

CRNČIĆ, Josip: *Povijest kalničkog školstva: prigodom 140. obljetnice: 1865.-2005.*, Kalnik: Osnovna škola Kalnik, 2005.

Novom knjigom o povijesti Kalnika, prof. Crnčić započinje sustavnije istraživanje o prošlosti i sadašnjosti kalničkog školstva, od izgradnje prve Opće pučke škole na Kalniku iz 1865. pa do danas. Knjiga obiluje mnoštvom podataka o povijesti Kalnika i kalničkog kraja, fotografija, dokumenata, popisa učitelja, zanimljivim događanjima koja govore ne samo o školi nego i o razvoju cijelog kalničkoga kraja.

DETTONI, Branimir: *Umjesto drame lakrdija: igra u tri čina s međupauzama; Potkalničke varijacije, Križevci: Ogranak Matice hrvatske Križevci, 2005.*

Knjiga je pretisak rukopisa dramskog djela: "Umjesto drame lakrdija" i kratkog proznog zapisa: "Potkalničke varijacije" autora, slavnog Križevčanina, Branimira Detonija Pogovor nam na tridesetak stranica nudi iscrpan pregled križevačke kazališne djelatnosti od samih njenih početaka 1862. Knjiga obiluje obiteljskim fotografijama iz autorova života, plakatima, pozivnicama i dokumentima te na kraju prikaz rodoslovja slavne križevačke obitelji Detoni.

FLEGER, Dora: *Glazbeno nadarena, Križevci: Matica hrvatska ograna Križevci, 2005.*

Ovaj roman priča je glavne junakinje, Mariške Horvath, s početka pa do sredine XX stoljeća. Napisala ga je gđa Dora Fleger, umirovljena sveučilišna profesorica i stomatologinja po struci, koja je rođena u Sv. Petru Orešovcu Književnošću i novinarstvom počela se baviti u kasnijoj životnoj dobi te joj je ovo prvi objavljeni roman.

PET AUTORA TRAŽI NASLOV, urednik Šaša Lončarić, Čakovec: Dana Art studio, Križevci: K.V.A.R.K., 2005.

Zbirka proze "Pet autora traži naslov" predstavlja petoricu križevačkih pisaca: Davora Krsika, Marka Marciuša, Roberta Oluića, Petra Babića i Zdenka Baloga. "Šarolika raznolikost stilova, veliki raspon generacija, raznolikost rukopisa, pripovjedačkih strategija i motrišta na svijet koji ih okružuje čine ovu zbirku proze neuobičajenom... Ova knjiga izaziva čitatelja u potjeru za njezinim naslovom."

ŠRAMEK, Antun Toni: *Izvori života: naseljavanje svetoivanjskog kraja od neolitika do danas, Sveti Ivan Žabno: Općina, 2005.*

Antun Toni Šramek, učitelj u mirovini i neumorni istraživač narodnih običaja, povijesti i kulture svetoivanjskog kraja, u ovoj knjizi na slikovit i zanimljiv način opisuje naseljavanje toga kraja od neolitika do danas. Knjiga je plod autorova dugogodišnjeg istraživačkog rada, a posebnu joj vrijednost, osim arheoloških, povjesnih i demografskih činjenica, daju podaci o pojedinim porodicama i istaknutim osobama. "Bez ovakvih knjiga, pisanih na temelju izvora i sjećanja, ne bi bilo niti velikog mozaika cijelovite hrvatske povijesti. Zbog svega toga, ali prije svega zbog uspješno obavljenog posla, autoru možemo samo čestitati na ovoj uspješno realiziranoj knjizi." – završava recenziju prof. Hrvoje Petrić, s Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

VODIĆ kroz Križevce, Križevci: Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, 2005.

Ovaj jedinstveni trojezični vodič (paralelno pisan i na engleskom i na njemačkom jeziku) za osobe s invaliditetom na jednostavan i informativan način pomaže i olakšava svakodnevni život osobama s invaliditetom. Ujedno ovim vodičem potiču se svi oni pravni subjekti koji to još nisu ostvarili, da osiguraju pristupačnost osobama u kolicima do prostora za javnu namjenu.

KNJIGE KRIŽEVAČKIH AUTORA OBJAVLJENE IZVAN KRIŽEVACA

BALOG, Zdenko: Roč u srednjem vijeku, : Roč i Rošćina od kasne antike do Uskočkih ratova, Buzet: Reprezent, 2005.

Zdenko Balog autor je nove povjesne studije o istarskom gradiču Roču i njegovoj okolici u srednjem vijeku za vrijeme bujanja glagoljice i glagolske kulture na tome području.

Ivančan, Ana, Zećirević, Mirjana: Škola uspješnog roditeljstva, priručnik, Zagreb: Hrvatski savez udruga za osobe s mentalnom retardacijom, 2005.

Ovaj je priručnik rezultat višegodišnje suradnje autorica s Hrvatskim savezom udruga za osobe s mentalnom retardacijom. Napravljen je na osnovi iskustva vođenja radionica Škole uspješnog roditeljstva, koje se provode u Križevcima od 1998. godine i namijenjen je budućim voditeljima radionica, ali i roditeljima, odgajateljima i pedagozima.

TRAŽILI STE - NISTE DOBILI

Iz zapisa knjižničarki s Dječjeg odjela Narodne knjižnice "Petar Preradović" Bjelovar

TOM KRUZ (Robinson Crusoe)

LANČIĆ OKO VRATA (Ključić oko vrata)

STANARI U SLOVU (Stanari u slonu)

PODSTANARI U SLONU

KUĆICA U SLONU

STVARI U SLONU

ČUVARI U SLONU

MRAK NA SVIJETLIM ULICAMA (Mrak na svjetlim stazama)

IZNENAĐENI SVATOVI (Začuđeni svatovi)

ZABRANJENO PISMO (Zagonetno pismo)

GRČKI TOP (Grički top)

GIČKI TOP

STARSKI OBRUČ (Omiški gusari)

ČAROBNA LIVADA (Moja zlatna dolina)

SNJEGULJČICA (Svetiljčica)

TAJANSTVENI DNEVNIK MALOG PERICE

(Dnevnik maloga Perice)

VESELI KRALJEVIĆ (Sretni kraljević)

USPAVANI KRALJEVIĆ

LJETNI KRALJEVIĆ

IZ VELEGRADSKOG PRIZEMLJA (Iz velegradskog podzemlja)

IZ VELEGRADSKOG PODRUMA

TLAK U SNIJEGU (Vlek u snijegu)

PRIČE IZ ZELENOG MLINA (Pismo iz Zelengrada)

POZDRAV IZ ZELENDVORA

BAJKE IZ ZELENGRADA

PUT U ZELENGRAD

PISMO IZ ZELENGAJA

PISMO IZ ŠARENGRADA

BOGATAŠ I PROSJAK (Kraljević i prosjak)

SREBRNE SPIRALE (Srebrne svirale)

ZLATNE SVIRALE

SREBRNE SVILE

SREBRNE STRUNE

ZLATNA HRĐA (Zlatna vuga)

KAKTUS BOJE (Kaktus bajke)

TROJICA U MRAKU (Trojica u Trnju)

TROJAC U TRNU

ROMANTIČNI SLON

(Reumatični kišobran)

REUMATIČNI KIŠOBRAN

RENESANSNI KIŠOBRAN

NEUROTIČNI KIŠOBRAN

BOLESNI KIŠOBRAN

NEZAVISNOST I BIJEDA (Nezasitost i bijeda)

PUSTOLOVINE TOMA KRUZA (Pustolovine Toma Sawyera)

ŠALJIVE EGIPATSKE PRIČE (Šaljive narodne pripovijetke)

BODLJIKAVA BAJKA (Kaktus bajke)

ŽIVOTINJSKO CARSTVO (Životinjska farma)

MEDVJED, LISICA I GITAILA (Tri medvjeda i gitara)	BORBENI PETAR
TRI MEDVJEDA I VIOLINA	PAKLENI PETAR
MAČAK DŽINGISKAN I MIŠ TRANS (Mačak Džingiskan i Miki Trasi)	NAJBOLJE PRIČE KLASIČNE STARINE (Najljepše priče klasične starine)
MAČAK DŽINGISKAN I MIŠ TRESI	KLASIČNE BAJKE IZ STARINE
PLESNA HALJINA MALOG MASLAČKA (Plesna haljina žutog maslačka)	MAJMUNOVE NAOČALE (Majmun i naočale)
SJEMENKA MASLAČKA NA KRILIMA VJETRA	DELFIN JONATAN (Galeb Jonatan Livingston)
PLESAČICA U ŽUTOM MASLAČKU	STRAVA U ULICI LIPA (Strah u Ulici lipa)
TELEFONSKE BASNE (Telegrafske basne)	STRAH U ZELENOJ ULICI
TELEGRAMSKE BASNE	STRAH U ULICI JORGOVANA
TRAVANJSKE BASNE	OKO LABORA (Oko Lobora)
TRAMVAJSKE BASNE	HALANGICA (Halugica)
ZATVORENA VRATA (Zabranjena vrata)	BAJKA O ZLATNOJ RIBICI (Bajka o ribaru i ribici)
ŠESNAESTI KIŠOBRAN (Šestinski kišobran)	PRIČE IZ POEZIJE (Pajo Kanižaj: Izbor iz poezije)
ŠEST ŠEŠIRA	ROKO U PARIZU (Koko u Parizu)
MALA KINESKINJA (Sadako hoće živjeti)	BAJKA KOD BISTRICE LESNE (Bitka kod Bistrice Lesne)
DAKAKO ŽELI ŽIVJETI	ZAGONETNO KRILO (Zagonetno pismo)
HASAKO HOĆE ŽIVJETI	SREBRNI ZVONČIĆ (Kristalni zvončići)
LUDI KONJ (Divlji konj)	OKRUGLI ZEMLJOPIS (Veseli zemljopis)
KONJ OD PASTRNJAKA	KRIČAVE PJESENJE (3čave pjesme)
BIJELI KONJ	LETEĆI ŽIVOT SPORTSKOG MARTI NA (Sportski život letećeg Martina)
UZBUNA NA GRANI (Uzbuna na Zelenom vrhu)	DA LI JE TATA OSVOJIO MAMU (Kako je tata osvojio mamu)
DJEČACI (DJeca) IZ VELEGRADSKOG PODZEMLJA (Iz velegradskog podzemlja)	ROGAČ (Regoč)
IZ VELEGRADSKOG SELA	VESELE ZGODE ŠEGRTA HLAPIĆA (Čudnovate zgode šegrtu Hlapića)
PRIPOVIJETKE NOBELOVACA (Vjenceslav Novak: Priopovijesti)	PUTOVANJE PLAVE STRUJE (Putovanje Plave strijele)
BARKA (Branka)	VESELI JOŽA (Veli lože)
TULAMPATU (Timpetil)	SMIJEŠNA IVA (Nevidljiva Iva)
JA MAJMUN (Ja magarac)	ŠALJIVA IVA
GRIGOROVE BAJKE (Grigor Vitez Pjesme)	RUŽIČASTI PLANET (Ljubičasti planet)
ZVRKO ČVARAK (Grga Čvarak)	
PAHRENI PETAR (Bakreni Petar)	

NAGRADE I PRIZNANJA 2005.

Na skupštini našeg Društva u Pitomači 2005., za posebne zasluge i iznimno zalaganje u razvoju struke, nagradu NAJKNJIŽNIČAR dobilo je troje naših kolega: Matija Sekulić iz Garešnice, Ivan Zelenbrz iz Virovitice te Vladimir Brabec iz Suhopolja. Čestitamo dobitnicima i donosimo njihove kratke životopise.

Matija Sekulić rođena je 1947. u Starim Skucanima kraj Bjelovara, a u Garešnici je provela djetinjstvo, mladost, tu se školovala, zaposlila i provela sve radne godine. Udata je i ima dvoje odrasle djece.

Nakon završetka Gimnazije, zaposlila se u garešničkoj Knjižnici 1. srpnja 1965., a u istoj ustanovi radi i danas kao voditelj Odjela za odrasle. Sve do 1990. bila je voditelj Knjižnice, a obavljala je mnoge stručne knjižničarske poslove (nabava, obrada i zaštita građe, rad s korisnicima, predavanja, vodila i organizirala književne susrete, osnivala područne i pokretne knjižnice...).

Bila je sudionik sastanka voditelja narodnih knjižnica te tajnika SJZ-ova za kulturu Zajednice općina Bjelovar, 23. travnja 1976., na kojem je osnovan Inicijativni odbor za osnivanje Društva bibliotekara Zajednice općina Bjelovar. Do 1977. bila je član HBD-a, a kada je te godine osnovano Društvo bibliotekara Zajednice općina Bjelovar, postala je i njegovim članom. Štoviše, u tom Društvu, kao jedan od osnivača, obavljala je mnoge odgovorne dužnosti.

Ivan Zelenbrz rođen je 1939. u Starom Gracu, selu kraj Pitomače. Nakon mature 1958., studirao je hrvatski jezik i književnost (kroatistiku i slavistiku), na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Po završetku studija, od 1964. radio je kao srednjoškolski profesor u Virovici, ponajviše u Gimnaziji Petra Preradovića, gdje je 1992. izabran za ravnatelja i tu je dužnost obnašao do 1995., kada je postao ravnateljem virovitičke Gradske knjižnice i čitaonice. Stručni bibliotekarski ispit, kojim je stekao status diplomiranog knjižničara, položio je 1996.

Devedesetih godina prošlog stoljeća bio je aktivno uključen u društveno-politički život, obnašao dužnost člana poglavarstva Virovitičko-podravske županije kao nestranačka osoba, zalažeći se za razvoj prosvjete i kulture. Nakon obnoviteljske skupštine Ogranka Matice hrvatske u Virovici, bio je njezinim predsjednikom 10 godina (1991–2001). Pokretač je i urednik časopisa *Zavičaj* i nakladničkog projekta Virovitička zavičajna knjižnica.

Amaterski se bavi književnošću i znanstvenim radom, povremeno piše stihove i prozne tekstove te istražuje virovitičku zavičajnu kulturnu baštinu. Pripremio je za tisak više knjiga kao urednik, lektor i korektor, ali i kao autor, upravo dovršava monografiju *Povijest virovitičkih čitaonica i knjižnica*, te prikuplja građu za Virovitičku zavičajnu čitanku, a surađuje na izradbi Virovitičke zavičajne bibliografije.

U desetogodišnjem razdoblju njegova obnašanja ravnateljske dužnosti u virovitičkoj Gradskoj knjižnici i čitaonici, udvostručena je knjižnična građa, nabavljena suvremena oprema i provedena informatizacija. Knjižnica je postala popularno kulturno središte. Knjižničari su stručno osposobljeni i neprekidno se profesionalno usavršavaju. Znatno je povećan i broj korisnika. Napokon se ostvaruje i dugo pripremani projekt uređenja novog prostora i preseljenja Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica.

Vladimir Brabec rođen je 1942. u Zagrebu. Nakon završene osnovne škole (u Banovoj Jaruzi, kod Kutine) upisao je 1958. Učiteljsku školu u Pakracu koju je završio 1962. Već za vrijeme školovanja u Učiteljskoj

školi, radio je u školskoj knjižnici i aktivno se uključio u rad Kulturno-umjetničkog društva. Prvo radno mjesto bilo mu je u selu Bijakovcu, na Kozari. Nakon što je na Pedagoškoj akademiji u Petrinji diplomirao razrednu nastavu, sa suprugom Veronikom dolazi 1965. u Pčelić i Suhopolje. Od 1974. radio je kao knjižničar u Narodnoj knjižnici "Matija Gubec" u Suhopolju.

Zajedno sa suprugom, obnovio je rad KUD-a "Matija Gubec" u Suhopolju. Polazio je mnoge seminare i stručne aktive vezane za knjižničarstvo (u Zagrebu, Bjelovaru i drugdje). Zbog velikog broja čitatelja (350 članova), Knjižnica je dobila Republičku diplomu Pavao Markovac. Knjižnica i KUD, kao centar društvenih zbivanja, izdali su knjižicu pjesama mladih autora.

Od 1992. godine radi u školskoj knjižnici OŠ Suhopolje, a godinu dana kasnije položio je i stručni ispit za knjižničara, ledan je od suosnivača Društva knjižničara Biograd, Podravine i Kalničkog Prigorja. Pri HKD-u, član je Komisije za školovanje kadrova u knjižničarstvu.

NAPREDOVANJE U STRUCI

NAPREDOVANJE U ZVANJU

- **Marinko Iličić**, ravnatelj Narodne knjižnice "Petar Preradović" Bjelovar, promoviran je u višeg knjižničara
- **Mirjana Milinović**, školska knjižničarka u OŠ Rovišće, promovirana je u stručnu suradnicu savjetnicu

POLOŽEN STRUČNI ISPIT:

Stručni ispit za knjižničara uspješno je položila:

- **Branka Balaban**, knjižničarka u Narodnoj knjižnici "Petar Preradović" Bjelovar

Stručni ispit za pomoćnog knjižničara uspješno su položile:

- **Bernardina Nestić**, knjižničarka u knjižnici Zapovjedništva za izobrazbu i obuku KOV u Koprivnici
- **Karmica Šef**, zaposlena u Knjižnici i čitaonici "Fran Galović" u Koprivnici

I skrene čestitke!

**POZIV ZA PODNOŠENJE PRIJEDLOGA ZA
IZBOR NAJKNJIŽNIČARKE / NAJKNJIŽNIČARA
DRUŠTVA KNJIŽNIČARA BILOGORE, PODRAVINE I KALNIČKOG PRIGORIA
ZA 2006. GODINU**

Temeljem Odluke od 3. svibnja 2004. godine Glavni odbor Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja

P O Z I V A
knjižničare, knjižnice i knjižnične korisnike na podnošenje prijedloga za

IZBOR NAJKNJIŽNIČARKE / NAJKNJIŽNIČARA ZA 2006.

TITULA NAJKNJIŽNIČARKE / NAJKNJIŽNIČARA dodjeljuje se knjižničarki / knjižničaru iz knjižnica s područja na kojem djeluje Društvo, za iznimna postignuća i uzoran rad u svojoj knjižnici, kao i u okviru stručnoga Društva.

KRITERIJI ZA DODJELU TITULE:

- da kandidat bude aktivan član Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja
- da se radi o pojedincu koji u svojoj radnoj i životnoj sredini uživa ugled uzorna djelatnika i stručnjaka, cijenjenog i poštovanog kolege te čestitog i vrijednog čovjeka i građanina
- da se radi o iznimno uspješnom stručnom knjižničaru, u onom segmentu knjižničnoga poslovanja kojim se u svojoj knjižnici bavi
- da svojim uzornim radom iznimno pridonosi njegovanju humanih i kolegijalnih odnosa u ustanovi u kojoj radi, kao i u odnosu knjižničar – korisnik
- da svojim radom iznimno pridonosi ugledu ustanove u zajednici, kao i knjižnične profesije uopće

UZ PRIJEDLOGE TREBA PRILOŽITI ŽIVOTOPIS KANDIDATA.

ROK ZA PODNOŠENJE PRIJEDLOGA JE 1. OŽUJKA 2007. GODINE.

PRIJEDLOZI SE ŠALJU NA ADRESU DRUŠTVA:

NARODNA KNJIŽNICA "PETAR PRERADOVIĆ"

Trg E. Kvaternika 11, 43000 Bjelovar

s naznakom: "PRIJEDLOG ZA IZBOR NAJKNJIŽNIČARKE / NAJKNJIŽNIČARA"

POZIV NA SURADNJU U 9. BROJU ČASOPISA (ZA 2007.)

PIŠITE I VI ZA "SVEZAK" !

- * "SVEZAK" je stručni časopis u kojem se objavljaju članci, stručni radovi, informacije, prikazi i obavijesti iz područja knjižničarstva, informacijskih znanosti ili kulture općenito
- * tekstove i ilustracije šaljite poštom, te u elektronskom obliku na e-mail Uredništva (možete sve snimiti i na disketu ili CD te poslati poštom)

Krajnji rok za prikupljanje priloga za 9. broj "Sveska" je 15. veljače 2007.

ADRESA ZA SLANJE PRILOGA:

UREDNIŠTVO "SVESKA" :

Knjižnica i čitaonica "Fran Galović", Zrinski trg 6, 48000 Koprivnica
Tel. 048/622-363 (104); fax: 048/622-131; e-mail: Ijljana.vugrinec@gmail.com

**Nije novost da su "NESCHEN" reparатурне
i zaštitne folije najbolje sredstvo u Vašem radu.**

**Novost je da ih sada možete nabaviti po najpovoljnijim
cijenama u Hrvatskoj uz najkraće rokove isporuke.**

Obratite nam se s punim povjerenjem, jer na jednom mjestu
možete nabaviti i sav ostali popratni materijal
kao što su uređaji za ručnu i strojnu laminaciju,
razni stalci za časopise i CD-e, nosači reklumnog materijala za izloge i sl.

Ako uz to imate potrebu za manjim nakladama digitalno
otisnutih plakata za razna događanja, obratite nam se s povjerenjem.

Velika monografija nacionalne kulture

JOSIP BRATULIĆ – STJEPAN DAMJANOVIĆ

Hrvatska PISANA KULTURA

IZBOR DJELA PISANIH LATINICOM,
GLAGOLJICOM I ĆIRILICOM
OD VIII. DO XXI. STOLJEĆA

1. SVEZAK: VIII. – XVII. STOLJEĆE

- 360 stranica
- format: 21,5 x 28,5 cm
- četverobojni (kolorni) tisak
- tvrdi uvez
- 200 najvažnijih djela hrvatske pisane kulture od VIII. do XVII. stoljeća
- više od 400 originalnih likovnih priloga u boji
- djela pisana hrvatskim, latinskim i staroslavenskim jezikom, odnosno latinicom, glagoljicom i čirilicom
- **SREDNJI VIJEK**
HUMANIZAM I RENESANSA
BAROK
- prikaz povijesnih, političkih, kulturnih, književnih i jezičnih prilika na hrvatskim prostorima od VIII. do XVII. stoljeća
- **SVI OBLCI PISANE KULTURE:**
natpisi
grafiti
rukopisi
tiskane knjige
- **RAZLIČITE VRSTE KNJIGA:**
misali
brevijari
evangelistari
molitvenici
zbornici
statuti
rječnici
gramatike
enciklopedije
leksikoni
priručnici

Knjigu možete naručiti
telefonom na broj:

048/712-982

048/270-215

i elektroničkom
poštom na mail:

veda@kc.htnet.hr

ili poštom na adresu:

IZDAVAČKA KUĆA VEDA

48260 Križevci, Zigmardijeva 21

www.knjiga-znanja.hr

GRADSKA KNJIŽNICA "FRANJO MARKOVIĆ"
KRIZEVCI

**ZZC
SVEZA
8/2006**

32225
50688

